Ciotto

የባህሪያት መመሪያ

ለአንተ የሚሠራ አሳሽ

ምን ይዟል፦ እያንዳንዱን የCiotto ባህሪ፣ አንዱን ከሌላው ቀጥሎ። ለእያንዳንዱ፦ ስሙ፣ በበይነገጹ ውስጥ የት እንደሚገኝ እና ምን እንደሚያደርግ፣ በጥቂት መስመሮች።

የሰነድ ስሪት፦ 1.1 — ኖቬምበር 7፣ 2026

የሚመለከተው የCiotto ስሪት፦ 0.5.0

የተሸፈኑ መድረኮች፦ ዴስክቶፕ Windows / macOS / Linux፣ Android፣ iOS፣ የድር አጋር መተግበሪያ፣ የChromium / Firefox / Safari ቅጥያዎች።

የትዕዛዞቹ ስሞች በእንግሊዝኛ ተጽፈዋል፤ ምክንያቱም የበይነገጹ ቋንቋ English ሲሆን መተግበሪያው የሚያሳያቸው በዚህ መልኩ ነው። በይነገጹ ወደ አማርኛ ሲዘጋጅ እነዚሁ ንጥሎች ተተርጉመው በተመሳሳይ ቦታ ይታያሉ።

ይህ መመሪያ ከጣሊያንኛው ዋና ቅጂ በቋንቋ ሞዴል እገዛ ተተርጉሟል። አንድ ክፍል ግልጽ ካልሆነ፣ ዋናው ጽሑፍ የበላይነት አለው።

ይህ ሰነድ እንዴት እንደሚነበብ

እያንዳንዱ ባህሪ ሦስት ክፍሎች ያሉት ቁጥር የተሰጠው ንጥል ነው፡-

- **ስም** — ባህሪው በምርቱ ውስጥ የሚጠራበት ስም።
- **የት ይገኛል** — በበይነገጹ ውስጥ ያለው ትክክለኛ መንገድ (ምናሌ፣ አዝራር፣ አቋራጭ)፣ እና በየትኞቹ መድረኮች ላይ እንደሚገኝ።
- **ምን ያደርጋል** — በተለመደ ቋንቋ ሁለት ወይም ሦስት መስመሮች።

በመንገዶቹ ውስጥ የተሠራባቸው የአጻጻፍ ስምምነቶች፡-

- ⋮ በመሣሪያ አሞሌው የቀኝ ጫፍ ላይ ያለው የምናሌ አዝራር ነው። በዴስክቶፕ ላይ ብዙ ንጥሎች በንዑስ ምናሌዎች ውስጥ ናቸው፡- ⋮ → **Tools** → **Open a List of URLs…** ማለት ⋮ን መክፈት፣ ከዚያ የ**Tools** ንዑስ ምናሌን፣ ከዚያም ንጥሉን መምረጥ ማለት ነው። ንዑስ ምናሌዎቹ **History**፣ **Favorites and reading list**፣ **Notes**፣ **Zoom**፣ **Page**፣ **Layout**፣ **Workspaces**፣ **Profiles**፣ **Macros**፣ **Tools**፣ **Privacy and identity**፣ **Appearance and language**፣ **Customise Toolbar** እና **Extensions** ናቸው፤ በሕዝብ ግንባታዎች ውስጥ ብቻ ደግሞ **Release Channel** ይጨመራል።
- በስልክ ላይ ⋮ ከታች ተንሸራቶ የሚወጣ ሉህ ይከፍታል፡- ከላይ የአምስት ፈጣን እርምጃዎች ረድፍ፣ ከዚያ **Page**፣ **Workspaces and layout**፣ **Tools** እና **Privacy and identity** የተባሉት ቡድኖች፤ እነዚህም ርዕሳቸውን በመንካት አንድ በአንድ ይከፈታሉ። በሉሁ ውስጥ ንጥሎቹ አንዳንድ ጊዜ ከዴስክቶፕ የተለየ አጻጻፍ አላቸው (ከ**New Tab** ይልቅ **New tab**)። በትር ላይ ረጅም መጫን የትሩን ሉህ ይከፍታል፤ ይህም ከቀኝ ጠቅታ ጋር እኩል ነው።
- **የምናሌ አሞሌ** የሥርዓቱን የራሱን ምናሌ (File፣ Edit፣ View፣ Layout፣ History፣ Extensions፣ Window፣ Help) ያመለክታል፤ የሚገኘው በዴስክቶፕ ላይ ብቻ ነው።
- **ቅንብሮች** በ⋮ → **Settings…** (ወይም በ`Ctrl/Cmd+,`) የሚከፈተውን መስኮት ያመለክታል፤ መስኮቱ በአራት ቡድኖች የተሰበሰቡ አሥራ አራት ክፍሎች አሉት። በስልክ ላይ ሙሉ ማያ ገጹን ይዞ ይከፈታል፣ በ**Done** ይዘጋል።
- አቋራጮቹ `Ctrl/Cmd+…` ተብለው ተጽፈዋል፡- በWindows እና Linux ላይ Ctrl፣ በmacOS ላይ Cmd።

የዘርፎቹ ማውጫ

ዘርፍ	ንጥሎች	የሚመለከተው
A. ጅምር፣ መስኮት እና በይነገጽ	1–10	መተግበሪያው እንዴት እንደሚከፈት፣ የመክፈቻ ገጽ፣ ገጽታ፣ ቋንቋ፣ ተደራሽነት፣ የ«Ciotto ን ያውቁ» ገጽ፣ አሳልፎ የሚያሳየው መስኮት
B. ትሮች	11–28	የትሮች የሕይወት ዑደት፣ ስሞች፣ መቆለፍ፣ ቡድኖች፣ ማንቀሳቀስ፣ የአገናኝ ቅድመ እይታ፣ ማስተኛት
C. የአድራሻ አሞሌ፣ አሰሳ እና ፍለጋ	29–35	አሰሳ፣ በዚሁ ማሽን የሚሰሉ ጥቆማዎች፣ የፍለጋ ሞተሮች፣ ማጉላት፣ የጣቢያ መረጃ
D. የተከፈለ እይታ እና ፓነሎች	36–41	በአንድ መስኮት ውስጥ ብዙ ገጾች፣ የሚጎተቱ ጠርዞች፣ አቀማመጥን መሰል

E. ማንነቶች እና የሥራ አካባቢዎች	42–49	መገለጫዎች፣ የሥራ ቦታዎች፣ ፕሮጀክቶች፣ የግል አውድ፣ ክፍለ ጊዜን መመለስ
F. ታሪክ እና ትውስታ	50–58	የጊዜ መስመር፣ የአሰሳ ካርታዎች፣ ያነበብከውን የሚያስታውስ ትውስታ፣ መረጃን መሰረዝ
G. የሥራ መሣሪያዎች	59–71	የታቀደ ምርምር፣ የURL ዝርዝሮች፣ ለብዙ ትሮች የሚቀርቡ ጥያቄዎች፣ ለበኋላ የቆዩ ትሮች፣ ተወዳጆች፣ ንባብ፣ ሚዲያ፣ ማስታወሻዎች
H. ማክሮዎች እና ራስ-ሰር አሠራር	72–78	ማክሮዎችን መቅረጽ፣ ማስተካከል እና ማስኬድ፣ በመርሐ ግብር የሚሄዱ ሩጫዎች፣ የውሂብ ሉሆች
I. የAI ረዳት	79–82	የጎን አሞሌ፣ አቅራቢዎች እና ሞዴሎች፣ የገጾች ትርጉም
J. ድምጽ	83–85	ጮክ ብለው የሚነገሩ ትዕዛዞች፣ በድምጽ የሚሰጡ መልሶች፣ ለወኪሉ የሚሰጡ ሥራዎች
K. ግላዊነት እና ደህንነት	86–110	ፓሻው፣ መሠረታዊ ጥበቃዎች፣ ሙሉው ካታሎግ፣ የተፈረሙ ዝርዝሮች፣ ሁሉንም ማቃጠል
L. የይለፍ ቃላት እና የመግቢያ መረጃዎች	111–121	ካዝና፣ ራስ-ሙላ፣ አድራሻዎች እና ካርዶች፣ የይለፍ ቃላት ጤና፣ TOTP፣ የይለፍ ቁልፎች
M. የLightning ማንነት	122–125	በዚሁ ማሽን ያለ ቁልፍ፣ ያለ የይለፍ ቃል መግባት፣ WebLN እና Nostr
N. የተመሰጠረ ማመሳሰል እና ትሮችን ማስተላለፍ	126–137	መሣሪያዎች፣ እውቂያዎች፣ ትሮችን እና ክፍለ ጊዜን ማስተላለፍ፣ ምድቦች
O. የChrome ቅጥያዎች	138–141	Web Store፣ ያልታሸጉ ቅጥያዎች፣ የእርምጃዎች አሞሌ፣ ቅጥያዎች በየመገለጫው
P. ማውረዶች፣ ፋይሎች እና ማተም	142–150	ማውረዶች፣ በማሽኑ ላይ ያሉ ፋይሎች፣ ገጽን ማስቀመጥ፣ ማተም፣ PDF፣ መቅረጽ፣ የድር መተግበሪያዎች
Q. ቅንብሮች፣ ዝማኔዎች እና ስርጭት	151–159	አሥራ አራቱ ክፍሎች፣ አቋራጮች፣ ማስመጣት፣ ዝማኔዎች፣ የHelp ምናሌ፣ የጥቅሉ ጥበቃ
R. በመድረኮች መካከል ያሉ ልዩነቶች	160–165	በAndroid፣ በiOS፣ በድር እና በቅጥያዎች ላይ የሚለወጠው፣ እና የስልኩ በይነገጽ

A. ጅምር፣ መስኮት እና በይነገጽ

1. መተግበሪያውን ማስጀመር እና ዋናው መስኮት

> **የት ይገኛል፦** የCiotto አዶ (ማዕዘኖቹ በተጠጋጉ ጠቆር ያለ ካሬ ላይ፣ ከጠጠር የተቀረጸ ፈዛዛ «c») በStart ምናሌ፣ በDock፣ በAndroid የመተግበሪያዎች መሳቢያ ወይም በiOS መነሻ ማያ ገጽ ላይ።

> **ምን ያደርጋል፦** የትር አሞሌ፣ የአድራሻ አሞሌ፣ የመሣሪያ አሞሌ እና የገጾች ቦታ ያለው መስኮት ይከፍታል። ገጾቹ የHTML ክፈፎች አይደሉም፦ ዋናው ሂደት ከበይነገጹ በላይ የሚያስቀምጣቸው የመድረኩ የራሱ እይታዎች ናቸው።

መድረኮች፦ የራሱ መተግበሪያ ያለባቸው ሁሉም መድረኮች (ዴስክቶፕ፣ Android፣ iOS)።

2. የጅምር ሁነታዎች

> **የት ይገኛል፦** ቅንብሮች → **New tab & startup** → **On startup**።

> **ምን ያደርጋል፦** Ciotto ሲከፈት ምን እንደሚያሳይ ይወስናል፦ ካቆምክበት መቀጠል፣ አዲስ ትር መክፈት፣ ወይም በእጅ የገለጽካቸውን የገጾች ዝርዝር መክፈት።

3. የመክፈቻ ገጽ እና ሊበጁ የሚችሉ ክፍሎች

> **የት ይገኛል፦** በእያንዳንዱ አዲስ ትር ውስጥ የሚታየው ገጽ። ክፍሎቹ የሚበሩት በቅንብሮች → **New tab & startup** ውስጥ፣ በ**New tab: favorites**፣ **New tab: frequent**፣ **New tab: projects**፣ **New tab: reading** እና **New tab: remote tabs** ማብሪያዎች ነው፤ በዚያው ዝርዝር ውስጥ **New tab: Points of View** የተጠቆመውን ጣቢያ አስወግደኸው ከነበረ መልሶ ያመጣዋል።

> **ምን ያደርጋል፦** የCiotto ምልክትን፣ «ciotto» የሚለውን ጽሑፍ እና «The browser that works for you» የሚለውን መፈክር («ለአንተ የሚሠራ አሳሽ» በአማርኛ) ያሳያል፤ የዜና ፍሰቶች የሉበትም። አምስቱ ክፍሎች (ተወዳጆች፣ በብዛት የሚጎበኙ ጣቢያዎች፣ ፕሮጀክቶች፣ የንባብ ዝርዝር፣ ከሌሎች መሣሪያዎች የመጡ ትሮች) እስክታበራቸው ድረስ ጠፍተው ይቆያሉ። በነባሪ ያሉት ሁለት ቅናሾች ብቻ ናቸው፦ ከላይ ጥግ ላይ ያለው የ**Discover Ciotto** አዝራር እና በዚያው ትር ውስጥ የሚከፈተው የአንድ የተጠቆመ ጣቢያ ሳጥን፣ **Points of View**። እያንዳንዳቸው የራሳቸው ✕ አላቸው፤ እሱም ያንን ቅናሽ በዚያ መሣሪያ ላይ ለዘላለም ያስወግደዋል። የተጠቆሙት ጣቢያዎች ዝርዝር እና አዶዎቻቸው በፕሮግራሙ ውስጥ ናቸው፦ ገጹን ለመሳል Ciotto ማንንም አገልጋይ ምንም አይጠይቅም።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ፣ Android እና iOS።

4. የHome አዝራር እና የመነሻ ገጽ

> **የት ይገኛል፦** ቅንብሮች → **New tab & startup** → **Show Home button** እና **Home page**። ከዚያ አዝራሩ በመሣሪያ አሞሌው ላይ፣ በወደ ኋላ እና በወደ ፊት አዝራሮች መካከል ይታያል። በWindows እና Linux ላይ ይኸው ተግባር የ `Alt+Home` አቋራጭ አለው።

> **ምን ያደርጋል፦** ወደ መረጥከው ገጽ የሚመልስ አዝራር ይጨምራል። አድራሻውን ባዶ ከተውከው፣ አዝራሩ አዲስ ትር ይከፍታል።

5. ብሩህ፣ ጨለማ ወይም የሥርዓቱ ገጽታ

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **Appearance and language** → **System** / **Light** / **Dark**፣ ወይም ቅንብሮች → **Appearance & accessibility** → **Theme**።

> **ምን ያደርጋል፦** የCiotto በይነገጽን መልክ በብሩህ፣ በጨለማ እና «እንደ ሥርዓተ ክወናው» መካከል ይቀይራል። ምርጫው ተንቀሳቃሽ ምርጫ ነው፦ ወደ ሌሎቹ የተመሳሰሉ መሣሪያዎችም ይደርሳል።

6. የበይነገጹ ቋንቋ

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **Appearance and language**፣ ከሦስቱ ገጽታዎች በታች ባለው ዝርዝር ውስጥ (እያንዳንዱ ቋንቋ በራሱ ስም ተጽፏል)፣ ወይም ቅንብሮች → **General** → **Interface language**።

> **ምን ያደርጋል፦** የምናሌዎችን፣ የፓነሎችን እና የመልእክቶችን ቋንቋ ይቀይራል። ቋንቋዎቹ አሥራ ስድስት ናቸው፦ እንግሊዝኛ፣ ጣሊያንኛ፣ ፈረንሳይኛ፣ ስፓኒሽ፣ ጀርመንኛ፣ ቀለል ያለ ቻይንኛ፣ ሩሲያኛ፣ ኮሪያኛ፣ ፖርቱጋልኛ፣ ጃፓንኛ፣ ዓረብኛ፣ ስዋሂሊ፣ ሃውሳ፣ ዮሩባ፣ አማርኛ እና ክሊንጎን (tlhIngan Hol)። በዓረብኛ በይነገጹ ከቀኝ ወደ ግራ ይደረደራል። ቋንቋው ተንቀሳቃሽ ምርጫ ነው፤ ተጠቃሚውን ወደ ሌሎቹ የተመሳሰሉ መሣሪያዎች ይከተላል።

7. ተደራሽነት፦ ዝቅተኛ ማጉላት፣ ንፅፅር፣ እንቅስቃሴ፣ ትኩረት

> **የት ይገኛል፦** ቅንብሮች → **Appearance & accessibility**።

> **ምን ያደርጋል፦** **Default page zoom**፣ **Minimum font size**፣ **Contrast** (System፣ Normal ወይም More contrast)፣ **Reduce motion**፣ **Animate images and GIFs**፣ **Caret browsing** እና **Always show keyboard focus** በአንድ ቦታ ይሰበስባል። ቅንብሮቹ ለCiotto በይነገጽም ለተጫኑት ገጾችም ይሠራሉ።

8. የተወዳጆች አሞሌ

> **የት ይገኛል፦** ቅንብሮች → **New tab & startup** → **Show favorites bar**። አሞሌው ከአድራሻ አሞሌው በታች ይታያል።

> **ምን ያደርጋል፦** የግል ተወዳጆችን እና በሥራ ላይ ያለውን የሥራ ቦታ ተወዳጆች ሁልጊዜ በሚታይ አንድ ረድፍ ውስጥ ያሳያል። አቃፊዎች ተቆልቋይ ምናሌ ያላቸው አዝራሮች ይሆናሉ (ንዑስ አቃፊዎች ወደ ጎን ይከፈታሉ)፣ በረድፉ መጨረሻ ያለው **Manage** ደግሞ የተቀመጡ ንጥሎችን ገጽ ይከፍታል። በአንድ ንጥል ላይ አንድ ጠቅታ በአዲስ ትር ውስጥ ይከፍተዋል።

9. Ciotto ን ያውቁ

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **Discover Ciotto**፤ የምናሌ አሞሌ → **Help** → **Discover Ciotto**፤ በመክፈቻ ገጹ ጥግ ላይ ያለው የ**Discover Ciotto** አዝራር። በስልክ ላይ፦ የ፤ ሉህ → **Discover Ciotto**።

ምን ያደርጋል፦ በትር ውስጥ የሚከፈት የውስጥ ገጽ ሲሆን Ciotto ምን ማድረግ እንደሚችል ይነግራል፦ ለእያንዳንዱ ባህሪ አንድ ካርድ፣ በአሥራ አምስት ዘርፎች ተመድበው። እያንዳንዱ ካርድ ርዕስ፣ አንድ ዓረፍተ ነገር፣ መመሪያዎቹን እና እውነተኛ ሁኔታን የያዘ የ**How it works** ንጥል፣ እና በሚቻልበት ጊዜ የሚናገረውን ፓነል፣ የቅንብሮች ክፍል ወይም ትዕዛዝ የሚከፍት የ**Take me there** አዝራር አለው። በዴስክቶፕ ላይ ከርዕሱ አጠገብ በዚያን ጊዜ የተመደበው አቋራጭ ይታያል። ከላይ ያለ መስክ በርዕሶች እና በዓረፍተ ነገሮች መካከል ይፈልጋል፣ የስያሜዎች ረድፍ ደግሞ ወደ እያንዳንዱ ዘርፍ ይወስዳል። መድረኩ የሌሉትን ባህሪያት አያሳይም፤ ከግላዊነት ካታሎግ ካርድ በታች በዚያ መሣሪያ ላይ የሚገኙት ጥበቃዎች ዝርዝር አለ።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ፣ Android እና iOS። በስልክ ላይ አቋራጮቹ እና በዚያ የሌሉ ትዕዛዞች አዝራሮች አይኖሩም።

10. በCiotto በኩል አሳልፎ ማየት

የት ይገኛል፦ በመሣሪያ አሞሌው ላይ ያለ አዝራር (ርዕሱ **See through Ciotto and click below**)፤ የምናሌ አሞሌ → **View** → **See through Ciotto and click below**፤ ⋮ → **Appearance and language** → **See through Ciotto and click below**።

ምን ያደርጋል፦ መስኮቱን ከፊል ግልጽ ያደርገዋል፣ ከሌሎቹ መተግበሪያዎች በላይ ያቆየዋል፣ ጠቅታዎችንና መሸብለሎችን ከሥሩ ላለው መተግበሪያ ያሳልፋል፦ በሌላ ቦታ እየሠራህ አንድን ገጽ በዓይንህ ሥር ታቆያለህ። የትር አሞሌው እና የመሣሪያ አሞሌው ግልጽ ሳይሆኑ ይቆያሉ፣ እንደተለመደውም ይሠራሉ፤ በአዝራሩ ቦታ ደግሞ የ**Click-through mode** ማሳሰቢያ ለመመለስ ከሚያገለግለው የቁልፍ ጥምረት ጋር ይታያል። ወደ ተለመደው መስኮት በ`Ctrl/Cmd+Shift+U` ትመለሳለህ፤ ይህ አቋራጭ በመላው ሥርዓት ይሠራል። ሌላ መተግበሪያ አስቀድሞ እየተጠቀመበት ከሆነ፣ ሁነታው አይጀምርም፣ Ciottoም ይህንኑ ይናገራል።

መድረኮች፦ Windows እና macOS። በLinux ላይ ትዕዛዙ አይታይም፣ ምክንያቱም እዚያ መስኮቱ ከፊል ግልጽ መሆን አይችልም፤ በስልክ ላይ የለም።

B. ትሮች

11. ትር መክፈት፣ መዝጋት እና መቀያየር

> **የት ይገኛል፦** ከላይ ያለው የትር አሞሌ፤ የ+ አዝራር፤ ⋮ → **New Tab**፤ ለመክፈት `Ctrl/Cmd+T`፣ ለመዝጋት `Ctrl/Cmd+W` ወይም በትሩ ላይ የመሃል ጠቅታ፤ `Ctrl/Cmd+1…8` በዚያ ቦታ ወዳለው ትር፣ `Ctrl/Cmd+9` ደግሞ ወደ መጨረሻው ትር ይወስዳል። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **New tab**፣ የትሮቹን ቁጥር የሚያሳየው አዝራር ደግሞ የሁሉንም ዝርዝር ይከፍታል።

> **ምን ያደርጋል፦** የትር መሠረታዊ የሕይወት ዑደት። እያንዳንዱ ፓነል የራሱ የትር አሞሌ አለው፦ የሚታየው ሁልጊዜ ትኩረት ያለው ፓነል አሞሌ ነው። በዴስክቶፕ ላይ ንቁ ያልሆነ ትር ✕ የሚታየው ጠቋሚውን በላዩ ላይ ስታሳልፍ ነው።

12. ከመጨረሻው ትር አጠገብ ያለው የ«+» አዝራር

> **የት ይገኛል፦** በትር አሞሌው ውስጥ፣ ከመጨረሻው ትር ወዲያው በኋላ። የሚበራ ምንም ነገር የለም።

> **ምን ያደርጋል፦** ትር የሚከፍተው አዝራር ከመስኮቱ ጠርዝ ጋር ተጣብቆ ከመቆም ይልቅ የመጨረሻውን ትር ይከተላል፦ ትሮቹ የራሳቸው ስፋት አላቸው፣ ረድፉን ለመሙላትም አይረዝሙም። ትሮቹ ብዙ ሆነው ረድፉ መሸብለል ሲኖርበት፣ አዝራሩ ከማያ ገጹ ከመውጣት ይልቅ **በረድፉ ጠርዝ ላይ ይቆማል**፦ በሁለቱም ሁኔታዎች ትር ለመክፈት የትር አሞሌውን ማቋረጥ አያስፈልግም። የሚቀረው ባዶ ቦታ አሁንም መስኮቱን ለመጎተት ያገለግላል። በስልክ ላይ፣ የትር አሞሌው አዶዎችን ብቻ በሚያሳይበት፣ «+» እና ንቁውን ትር የሚዘጋው አዝራር ከረድፉ አጠገብ ቋሚ ሆነው ይቆማሉ።

13. የተዘጋ ትርን እንደገና መክፈት

> **የት ይገኛል፦** `Ctrl/Cmd+Shift+T`፤ የምናሌ አሞሌ → **File** → **Reopen Closed Tab**፤ ⋮ → **Reopen Closed Tab**፤ በትር ላይ በቀኝ ጠቅ → **Reopen Closed Tab**። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Reopen closed tab**፣ በትሩ ሉህ ውስጥ ያለው ያው ንጥል፣ ወይም ትር ከተዘጋ በኋላ ለጥቂት ሰከንዶች በሚታየው የ**Tab closed** ማሳሰቢያ ውስጥ ያለው **Undo**።

> **ምን ያደርጋል፦** በመጨረሻ የተዘጋውን ትር ከወደ ኋላ/ወደ ፊት ታሪኩ ጋር ወደ አድራሻው ይመልሰዋል። እያንዳንዱ መስኮት የመጨረሻዎቹን ሃያ አምስት መዝጊያዎች ያስታውሳል፣ ዳግም ከተጀመረ በኋላም ጭምር፤ መዝገቡም ትውስታ ጠፍቶ ቢሆንም ይሠራል።

14. ትርን ማባዛት

> **የት ይገኛል፦** በትር ላይ በቀኝ ጠቅ → **Duplicate tab**። በስልክ ላይ፦ በትር ላይ ረጅም መጫን → **Duplicate tab**።

> **ምን ያደርጋል፦** በዚያው አድራሻ፣ ከዋናው አጠገብ፣ በዚያው ማንነት ሁለተኛ ትር ይከፍታል።

15. ለትር ስም መስጠት

> **የት ይገኛል፦** በትር ርዕስ ላይ **ሁለት ጊዜ ጠቅ ማድረግ**፤ ወይም በትሩ ላይ በቀኝ ጠቅ → **Rename Tab…**። በስልክ ላይ፦ በትሩ ላይ ረጅም መጫን → **Rename tab**።

> **ምን ያደርጋል፦** የትር ርዕስ የገጹ ርዕስ ነው፣ ገጹም በፈለገው ጊዜ ይቀይረዋል፦ በአንድ ጣቢያ ላይ አሥር ትሮች ሲከፈቱ የትር አሞሌው አሥር ጊዜ የተቆረጠ ያው ቃል ይሆናል። በምትኩ ትር **አንተ የምትሰጠውን ስም** ሊይዝ ይችላል። ስሙ ርዕሱን አይተካም፣ ከጎኑ ይቆማል፦ ገጹ ስሙ ምን እንደሆነ መናገሩን ይቀጥላል፣ **መስኩን ባዶ ማድረግ** ደግሞ እውነተኛውን ርዕስ ይመልሳል፤ ይህም ትሩ እስከዚያው ድረስ የደረሰበትን ገጽ የሚያሳይ የዘመነ ርዕስ ነው። **ማሰስ ስሙን አያጠፋውም**፦ ለትር ስም መስጠት ከብዙዎች መካከል ለመለየት ነው፣ በመጀመሪያው ጠቅታ ማጣቱም ትርጉም አይኖረውም። ስሙ ዳግም ከመጀመር፣ ከፕሮጀክቶች እና ከማባዛት በኋላም ይቆያል። የተሰካ ትር ርዕሱን አያሳይም፣ ስለዚህ ስሙ የሚቀየረው ከምናሌው ነው፣ ስሙም በፍንጩ ውስጥ ይነበባል።

16. ትርን መሰካት

> **የት ይገኛል፦** በትር ላይ በቀኝ ጠቅ → **Pin Tab** / **Unpin Tab**፤ ለአቋራጭ ሊመደብ ይችላል (**Pin or unpin tab**)። በስልክ ላይ፦ በትሩ ላይ ረጅም መጫን → **Pin tab**።

> **ምን ያደርጋል፦** ትሩን በትር አሞሌው መጀመሪያ ላይ፣ በታመቀ መልክ እና ያለ ✕ ያቆመዋል፤ ስለዚህ በሌሎቹ መካከል አይጠፋም። የተሰካ ትር አይተኛም፣ የጅምላ መዝጊያዎችም ይዘሉታል።

17. ትርን መቆለፍ

> **የት ይገኛል፦** በትር ላይ በቀኝ ጠቅ → **Lock Tab** / **Unlock Tab**። በስልክ ላይ፦ በትሩ ላይ ረጅም መጫን → **Lock tab**። ለአቋራጭም ሊመደብ ይችላል (**Lock or unlock tab**፣ ንጥል 152)፤ ነባሪ የቁልፍ ጥምረት የለውም።

> **ምን ያደርጋል፦** የተቆለፈ ትር የተለመዱትን የመዝጊያ መንገዶች አይቀበልም፦ ✕፣ የመሃል ጠቅታ፣ `Ctrl/Cmd+W`፣ የምናሌ ንጥሉ፣ ቅጥያ፣ የማክሮ መስቀለኛ። ከስሙ አጠገብ **የመቆለፊያ ምልክት** ይታያል፣ ✕ም መሳሉ ይቆማል፤ ምክንያቱም ስትጫነው እምቢ የሚል አዝራር ከሌለ አዝራር የከፋ ነው። የጅምላ መዝጊያዎች (ሌሎቹን ዝጋ፣ በቀኝ ያሉትን ዝጋ፣ ሁሉንም አቃጥል) ይዘሉታል፤ ለበኋላ ማዘግየቱም ምንም የማይዘጋ ቀጠሮ ከመመዝገብ ይልቅ በመልእክት ውድቅ ይደረጋል። **ወሰኑ በግልጽ ተነግሯል፦** መስኮቱን መዝጋት ወይም አካባቢውን መሰረዝ አሁንም ይወስደዋል። መቆለፊያው በትር ላይ ከሚደረግ የተሳሳተ ጠቅታ ይጠብቃል እንጂ መስኮትን አግቶ አይይዝም።

18. የትርን ድምጽ መዝጋት እና የድምጽ ጠቋሚ

> **የት ይገኛል፦** ድምጽ በሚያሰማው ትር ላይ ያለው የ♪ አዝራር (ትሩ ድምጹ ሲዘጋ × ይሆናል)፤ በትሩ ላይ በቀኝ ጠቅ → **Mute Tab** / **Unmute Tab**፤ ለአቋራጭ ሊመደብ ይችላል (**Mute or unmute tab**)። በስልክ ላይ፦ በትሩ ላይ ረጅም መጫን → **Mute tab**።

> **ምን ያደርጋል፦** የትኛው ትር ድምጽ እያሰማ እንደሆነ ያሳያል፣ ማጫወቱ ሳይቆም ዝም ማሰኘትም ያስችላል።

19. ሌሎቹን ትሮች ወይም በቀኝ ያሉትን መዝጋት

> **የት ይገኛል፦** በትር ላይ በቀኝ ጠቅ → **Close Other Tabs** / **Close Tabs to the Right**። በስልክ ላይ፦ በትሩ ላይ ረጅም መጫን → **Close other tabs** / **Close tabs to the right**።

> **ምን ያደርጋል፦** ጠቅ በተደረገበት ትር ፓነል ብቻ የተወሰኑ የጅምላ መዝጊያዎች፦ ሌሎቹን ፓነሎችም ሆነ ሌሎቹን የሥራ ቦታዎች አይነካም፣ የተሰኩትን እና የተቆለፉትን ትሮችም ይዘላል።

20. የትር ቡድኖች

> **የት ይገኛል፦** በትር ላይ በቀኝ ጠቅ → **Add to New Group**፣ **Move to Group** (ፓነሉ አስቀድሞ ቡድን ሲኖረው ይታያል)፣ **Remove from Group**። በስልክ ላይ፦ በትሩ ላይ ረጅም መጫን → **Add to new group**፣ **Collapse group** / **Expand group**፣ **Remove from group**።

> **ምን ያደርጋል፦** በትር አሞሌው ውስጥ ብዙ ትሮችን በአንድ ባለቀለም ስያሜ ሥር ይሰበስባል። አዲስ ቡድን **Group 1**፣ **Group 2** እያለ ይሰየማል፣ ሁልጊዜም በአንድ ቀለም፦ ለጊዜው ስሙ እና ቀለሙ ከበይነገጹ አይቀየሩም። ስያሜው ላይ ጠቅ ሲደረግ ቡድኑ ይታጠፋል፣ የሚታየውም የእሱ የሆነው ንቁ ትር ብቻ ነው። ቡድኖቹ የፓነሉ ናቸው፣ ክፍለ ጊዜው ሲመለስም አብረው ይመለሳሉ።

21. ብዙ ትሮችን በአንድ ጊዜ መምረጥ

> **የት ይገኛል፦** የትር አሞሌ፣ Ctrl (በmacOS ላይ Cmd) ተጭኖ ጠቅ በማድረግ። ዴስክቶፕ ብቻ።

> **ምን ያደርጋል፦** የአንድ ፓነል ብዙ ትሮችን በትር አሞሌው ውስጥ ጎልቶ በሚታይ ምርጫ ውስጥ ያስገባል። ለጊዜው ምርጫው ለቡድኖች ያገለግላል፦ በተመረጠ ትር ምናሌ ላይ የሚጠየቁት **Add to New Group**፣ **Move to Group** እና **Remove from Group** ለሁሉም የተመረጡ ትሮች ይሠራሉ። ሌሎቹ የምናሌ ንጥሎች የሚሠሩት ጠቅ በተደረገበት ትር ላይ ብቻ ነው።

22. ትርን በፓነሎች መካከል ማንቀሳቀስ

> **የት ይገኛል፦** በትር ላይ በቀኝ ጠቅ → **Move to Panel 1**፣ **Move to Panel 2**… (ለእያንዳንዱ ሌላ ፓነል አንድ ንጥል)፤ ወይም በመጎተት። በስልክ ላይ፦ በትሩ ላይ ረጅም መጫን → **Move to other panel**፣ ወይም ያንኑ መጎተት በጣት።

> **ምን ያደርጋል፦** ትሩን **ማንነቱን ሳይቀይር** ወደ ሌላ የመስኮቱ ክፍል ያንቀሳቅሰዋል፦ ገብቶ የነበረ ገብቶ ይቆያል። ትር እየተጎተተ ሳለ በትር አሞሌው ውስጥ የመድረሻዎች ረድፍ ይታያል፦ የሌሎቹ ፓነሎች ቁጥሮች፣ ከጎን ባለ አዲስ ፓነል ውስጥ ለመክፈት ▸ +፣ ከታች ላለ አዲስ ፓነል ▾ +፣ እና የሌሎቹ የሥራ ቦታዎች ስሞች (ንጥል 23)። መድረሻዎቹ በትር አሞሌው ውስጥ የሆኑት ገጾቹ በይነገጹን ስለሚሸፍኑ ነው። ያው ምናሌ ትሩን በረድፉ ውስጥም ያንቀሳቅሰዋል፦ **Move Tab Left**፣ **Move Tab Right**፣ **Move Tab to Start**፣ **Move Tab to End**።

23. ትርን ወደ ሌላ የሥራ ቦታ ማንቀሳቀስ

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **Workspaces** → **Move This Tab To…** (ፊት ያለውን ትር)፤ ወይም በመጎተት ጊዜ በሚታየው የመድረሻዎች ረድፍ ውስጥ ትርን በሌላ የሥራ ቦታ ስም ላይ በመጎተት (ንጥል 22)።

> **ምን ያደርጋል፦** ትሩን ወደ ሌላ የሥራ አካባቢ ይወስደዋል። መድረሻው አካባቢ በሌላ ማንነት የሚያስስ ከሆነ፣ ትሩ በዚያው አድራሻ በዚያ ማንነት እንደገና ይከፈታል። በሌላ መስኮት ውስጥ አስቀድሞው የተከፈቱ የሥራ ቦታዎች አይቀርቡም።

24. የአገናኝ ቅድመ እይታ

> **የት ይገኛል፦** ለማብራት ቅንብሮች → **Tabs & performance** → **Preview links on Shift+click**፤ ከዚያ በአገናኝ ላይ **Shift+ጠቅታ**፣ ወይም በአገናኙ ላይ በቀኝ ጠቅ → **Preview Link**። በነባሪ ጠፍቷል።

> **ምን ያደርጋል፦** ትር ከመክፈት ይልቅ አገናኙን በመስኮቱ መሃል ባለ **ተንሳፋፊ ሳጥን** ውስጥ ይከፍታል። ከላይ ያለ ቀጭን አሞሌ ጣቢያውን ይናገራል፣ ሁለት አዝራሮችንም ያቀርባል፦ ቅድመ እይታውን ከኋላ ባለው መስኮት ውስጥ ወደ እውነተኛ ትር የሚለውጠውን **Open as tab**፣ እና **Close preview**። በEsc እና ሌላ ቦታ ጠቅ በማድረግም ይዘጋል፦ ከሚቀጥለው ጠቅታ በኋላ የሚቆይ ቅድመ እይታ ቅድመ እይታ ሳይሆን ተደርድሮ መስተካከል ያለበት መስኮት ነው። ሳጥኑ የሚያስሰው **ጠቅታው በተነሳበት ትር መገለጫ** ውስጥ ነው፣ ስለዚህ የገባህበት ጣቢያ ገብተህ እንዳለህ ሆኖ ይታያል፤ በሳጥኑ ውስጥ አንድ ነገር ከተከተልክ ደግሞ **Open as tab** የመነሻውን ሳይሆን **እያየኸው ያለውን ገጽ** ይከፍታል። በአንድ መስኮት አንድ ቅድመ እይታ፦ ሁለተኛ ጠቅታ የመጀመሪያውን ይተካል። **በነባሪ የጠፋበት ምክንያት፦** በተለምዶ Shift+ጠቅታ ትር ይከፍታል፤ አስቀድሞ የተለመደ እንቅስቃሴ የሚያደርገውን በጸጥታ መለወጥ ባህሪ ሳይሆን ድንገተኛ ነገር ይሆናል።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ።

25. አግድም ወይም ቁመታዊ የትር አሞሌ

> **የት ይገኛል፦** ቅንብሮች → **Tabs & performance** → **Tab strip**። ዴስክቶፕ ብቻ።

> **ምን ያደርጋል፦** የትር አሞሌውን ወደ ግራ ጎን በቁመት ያዛውረዋል፤ በዚያ ብዙ ትሮች ቢኖሩም ርዕሶቹ ሊነበቡ ይችላሉ።

26. የሚተኙ ትሮች

> **የት ይገኛል፦** ቅንብሮች → **Tabs & performance** → **Suspend inactive tabs**፣ **Suspend after (minutes)** እና **Never suspend**።

> **ምን ያደርጋል፦** ሀብቶችን ለማስለቀቅ ሳይነኩ የቆዩ ትሮችን ለአፍታ ያቆማል። በነባሪ በርቷል፣ የ30 ደቂቃ ጥበቃ አለው (ከ5 እስከ 1440)። የተሰካ ትርን፣ ድምጽ የሚያሰማን፣ የተሞላ ቅጽ ያለበትን፣ እየተጫወተ ያለ ሚዲያ ያለበትን፣ በሂደት ላይ ያለ የቪዲዮ ጥሪ ያለበትን ወይም ንቁ ማውረድ ያለበትን ትር ፈጽሞ አይነካም። የ**Never suspend** ዝርዝር ሙሉ ጣቢያዎችን ያገልላል፣ በአንድ መስመር አንድ ስም። በትር አሞሌው ውስጥ የተኛ ትር ትንሽ ጨረቃ ያለው የደበዘዘ አዶ አለው፣ ፍንጩም **Asleep to save memory — opens instantly** ይላል። በዴስክቶፕ ላይ ማሸኑ የማህደረ ትውስታ እጥረት ሲገጥመው ጥበቃው ይዘለላል፦ ሌሎቹ ሁኔታዎች በሙሉ እንዳሉ ይቆያሉ።

27. ማህደረ ትውስታን መመለስ (የተራገፈ ትር)

> **የት ይገኛል፦** ቅንብሮች → **Tabs & performance** → **Give the memory back after (minutes)**።

> **ምን ያደርጋል፦** ከተጨማሪ የእንቅልፍ ጊዜ በኋላ (በነባሪ 60 ደቂቃ፣ ትሩ ከተኛበት ጊዜ ጀምሮ የሚቆጠር)፣ ትሩ የራሱን ሂደት ሙሉ በሙሉ ይመልሳል፣ የሚቀረውም አድራሻው፣ ርዕሱ፣ አዶው እና ታሪኩ ብቻ ነው። እንደገና ሲከፈት ገጹ እንደገና ይጫናል፦ የትሩ ፍንጭ ይህንን በ**Asleep to save memory — loads again when opened** ይናገራል። እሴቱ 0 ትሩን ላልተወሰነ ጊዜ ተኝቶ ይተወዋል።

28. በባትሪ ላይ ሲሆን

> **የት ይገኛል፦** ራስ-ሰር ነው፣ ምንም ትዕዛዝ የለውም። ዴስክቶፕ፤ በAndroid እና iOS ላይ አቻው ሥርዓቱ ለሚሰጠው የማህደረ ትውስታ ማስጠንቀቂያ የሚሰጠው ምላሽ ነው።

> **ምን ያደርጋል፦** ላፕቶፑ በባትሪ ላይ ሲሆን፣ ትርን ከማስተኛት በፊት እና ማህደረ ትውስታውን ከመመለስ በፊት ያሉት ጥበቃዎች ያጥራሉ (በቅደም ተከተል ወደ አንድ ሦስተኛ እና ወደ ግማሽ፣ ፈጽሞ ከአንድ ደቂቃ በታች ሳይወርዱ)። ተጠቃሚው ያጠፋውን ባህሪ መልሶ አያበራም፣ ለማህደረ ትውስታ መመለስ የተሰጠ 0 እሴትም 0 ሆኖ ይቆያል።

C. የአድራሻ አሞሌ፣ አሰሳ እና ፍለጋ

29. የአድራሻ አሞሌ እና አሰሳ

> **የት ይገኛል፦** በላይኛው አሞሌ መሃል ያለው መስክ፤ `Ctrl/Cmd+L` ትኩረቱን ወደዚያ ያመጣል። የወደ ኋላ፣ የወደ ፊት፣ የእንደገና መጫን እና የማቆም አዝራሮች በግራው በኩል ናቸው።

> **ምን ያደርጋል፦** አድራሻዎችን ይከፍታል፣ ፍለጋዎችን ይጀምራል፣ የት እንዳለህም ያሳያል። እንደገና መጫን እና ማቆም አንድ አዝራር ናቸው፤ ገጹ እየተጫነ እንደሆነ ወይም እንዳልሆነ ይለዋወጣል። በስልክ ላይ የእንደገና መጫን/ማቆም አዝራሩ በመስኩ ውስጥ በቀኝ በኩል ነው፣ መስኩም በማይነካበት ጊዜ የጣቢያውን ስም ብቻ ያሳያል።

30. የአድራሻ አሞሌ ጥቆማዎች፣ በዚሁ ማሽን ላይ የሚሰሉ

> **የት ይገኛል፦** በምትጽፍበት ጊዜ ከአሞሌው በታች የሚታየው ዝርዝር።

> **ምን ያደርጋል፦** አስቀድመው የተከፈቱ ትሮችን፣ ተወዳጆችን፣ የንባብ ዝርዝር ንጥሎችን፣ የሌሎች መሣሪያዎችን ትሮች እና ታሪክን ያቀርባል። ቅደም ተከተሉ ሙሉ በሙሉ በዚህ ማሽን ላይ ይወሰናል፦ የተየብከው አንድም ፊደል ወደ ጥቆማ አገልግሎት አይላክም።

31. የፍለጋ ሞተር ምርጫ

> **የት ይገኛል፦** ጥያቄው ከአድራሻ አሞሌው በሚደረገው **የመጀመሪያ ፍለጋ** ጊዜ ከውጤቶቹ በላይ በራሱ ይታያል። ከዚያ በኋላ፦ ቅንብሮች → **Search** → **Default search engine**።

> **ምን ያደርጋል፦** ሌላ እስካልተነገረው ድረስ Ciotto በDuckDuckGo ይፈልጋል። በመጀመሪያው ፍለጋ ላይ አንድ አሞሌ **Searching with DuckDuckGo. Use another one?** ይላል፣ DuckDuckGo፣ Google፣ Bing፣ Brave Search፣ Ecosia እና Startpageን፣ እንዲሁም **Keep DuckDuckGo**ን ያቀርባል፤ አስቀድሞ የተጠየቀው ፍለጋ መልሱን ሳይጠብቅ ይጀምራል። ጥያቄው መልሱ ምንም ይሁን ምን በአንድ መሣሪያ አንድ ጊዜ ብቻ ይቀርባል።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ፣ Android እና iOS።

32. በቁልፍ ቃል የሚጠሩ የራስህ የፍለጋ ሞተሮች

> **የት ይገኛል፦** ቅንብሮች → **Search**፣ ስም፣ ቁልፍ ቃል እና የአድራሻ አብነት ያለው የማከያ ሳጥን።

> **ምን ያደርጋል፦** በተፈለጉት ቃላት ቦታ `%s` ያለበት የአድራሻ አብነት ያለው፣ በ `@` በሚጀምር ቁልፍ ቃል የሚጠራ የራስህን ሞተር እንድትገልጽ ያስችልሃል።

33. በገጹ ውስጥ መፈለግ

> **የት ይገኛል፦** `Ctrl/Cmd+F`፤ ⋮ → **Find in Page…**፤ የምናሌ አሞሌ → **View** → **Find in Page…**። ቀጣዩ እና ቀዳሚው ተዛማጅ በ `Ctrl/Cmd+G`፣ `F3` እና `Ctrl/Cmd+Shift+G`ም ይገኛሉ። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Page** → **Find in page**።

ምን ያደርጋል፦ በተከፈተው ገጽ ውስጥ ጽሑፍ ይፈልጋል፣ ተዛማጆቹን ያደምቃል፣ ከጠቅላላው ውስጥ በየትኛው ላይ እንዳለህም ይቆጥራል።

34. የገጽ ማጉላት

የት ይገኛል፦ ለማጉላት እና ለማሳነስ `Ctrl/Cmd+` እና `Ctrl/Cmd-`፣ ወደ ነባሪው ማጉላት ለመመለስ `Ctrl/Cmd+0`፤ ፡ → **Zoom (100%)**፣ የአሁኑን መቶኛ ከ**Zoom In**፣ **Zoom Out** እና **Actual Size** ጋር የሚያሳይ ንዑስ ምናሌ፤ የምናሌ አሞሌ → **View**። የሚታወሱት ጣቢያዎች ዝርዝር በቅንብሮች → **Appearance & accessibility** → **Per-site zoom** ውስጥ ነው። በስልክ ላይ፦ የ፧ ሉህ → **Page** → **Zoom in** / **Zoom out** / **Reset zoom**።

ምን ያደርጋል፦ ገጹን ያጎላል ወይም ያሳንሳል፣ ደረጃውንም ለእያንዳንዱ ጣቢያ ያስታውሳል፦ ያው ጣቢያ በየትኛውም ትር እንደገና ሲከፈት ከዚያው ደረጃ ይጀምራል። ደረጃው ከነባሪው ሲለይ መቶኛው በመሣሪያ አሞሌው ላይ ይታያል፣ እሱን ጠቅ ማድረግም ወደ ነባሪው ይመልሳል። በቅንብሮች ዝርዝር ውስጥ እያንዳንዱ ጣቢያ እንዲረሳ የራሱ ✕ አለው። በስልክ ላይ የማጉላት ንጥሎች ሉሁን ክፍት ይተዉታል፣ በእያንዳንዱ እርምጃም መቶኛውን ያሳያሉ።

35. የጣቢያ መረጃ

የት ይገኛል፦ በአሞሌው ውስጥ ከአድራሻው በስተግራ ያለው የመቆለፊያ ምልክት (ገጹ `http://` ሲሆን የተከፈተ እና ባለቀለም ይሆናል)።

ምን ያደርጋል፦ ግንኙነቱ የተመሰጠረ መሆኑን፣ የትኛው ሰርተፊኬት እንደሚጠብቀው፣ በዚያ ጣቢያ ላይ የትኞቹ ጥበቃዎች እንደበሩ፣ የትኞቹ ፈቃዶች እንደተሰጡት (Ask፣ Allow ወይም Block፣ ለሥራ ቦታው የተቀመጡ) እና ጣቢያው በመገለጫው ውስጥ ስንት ኩኪዎች እንደያዘ የሚናገር ሳጥን ይከፍታል። ፈቃዶች ከዚያው ይቀየራሉ። በAndroid እና iOS ላይ ሳጥኑ ሰርተፊኬቱንም የጥበቃዎቹን ዝርዝርም ሳይጨምር ግንኙነቱን እና ፈቃዶቹን ያሳያል፦ ካሜራ፣ ማይክሮፎን እና መገኛ ቦታ ሊቀየሩ ይችላሉ፣ ሌሎቹ ፈቃዶች ታግደው ይታያሉ።

D. የተከፈለ እይታ እና ፓነሎች

36. መስኮቱን መክፈል

> **የት ይገኛል፦** `Ctrl/Cmd+Shift+D` ወደ ቀኝ ይከፍላል፣ `Ctrl/Cmd+Shift+E` ወደ ታች ይከፍላል፤ የምናሌ አሞሌ → **Layout** → **Split Right** / **Split Down**፤ ⋮ → **Layout** → **Split Right** / **Split Down**። በስልክ ላይ፦ የ፡ ሉህ → **Workspaces and layout** → **Split screen**።

> **ምን ያደርጋል፦** ብዙ ገጾችን በአንድ መስኮት ውስጥ ያስቀምጣል። ሲከፈል የተነሳህበት ገጽ ቅጂ ይከፈታል፤ ስለዚህ የአንድን ሰነድ ሁለት ቦታዎች ማነጻጸር አንድ አቋራጭ ብቻ ይጠይቃል። በስልክ ላይ ፓነሎቹ ቢበዛ ሁለት ናቸው፣ ክፍፍሉም የማያ ገጹን ቅርጽ ይከተላል፦ በቁመት ሲሆን አንዱ ከሌላው በላይ፣ በአግድም ሲሆን ጎን ለጎን።

37. የሚጎተቱ ጠርዞች

> **የት ይገኛል፦** ሁለት ፓነሎችን የሚለየው ክፍተት፣ በቀጥታ በመዳፊት።

> **ምን ያደርጋል፦** እያንዳንዱ ጥንድ ፓነሎች ሊያዝ በሚችል ክፍተት ተለያይተዋል፦ ስትጎትተው ገጾቹ እየጎተትክ ባለበት ቅጽበት መጠናቸውን ይቀይራሉ።

38. አቀማመጥን የመሳል ሁነታ

> **የት ይገኛል፦** `Ctrl/Cmd+Shift+L`፤ ⋮ → **Layout** → **Draw Layout…**፤ የምናሌ አሞሌ → **Layout** → **Draw Layout…**። ትዕዛዙ በመሣሪያ አሞሌው ላይ ሊሰካ ይችላል (⋮ → **Customise Toolbar** → **Draw layout**፣ ንጥል 154)፦ በነባሪ በአሞሌው ላይ የለም።

> **ምን ያደርጋል፦** እያንዳንዱን ገጽ በፎቶግራፍ ውስጥ ያቀዘቅዛል፣ ሕያዋን እይታዎቹንም ይደብቃል፤ ስለዚህ በላያቸው ላይ መሳል ይቻላል። ቁመታዊ መስመር ፓነሉን ወደ ግራ እና ቀኝ ይከፍላል፣ አግድም መስመር ደግሞ ወደ ላይ እና ታች። በእያንዳንዱ ጠርዝ ላይ ሁለቱን ፓነሎች ወደ አንድ የሚያጣምር ✕ ይታያል።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ።

39. ዝግጁ አቀማመጦች

> **የት ይገኛል፦** የምናሌ አሞሌ → **Layout**፣ ወይም ⋮ → **Layout**፦ **Single Pane**፣ **Two Columns**፣ **Two Rows**፣ **Grid 2×2**።

> **ምን ያደርጋል፦** እያንዳንዱ ትር የተከፈተበትን ማንነት ጠብቆ ዝግጁ አቀማመጥን በአንድ ጊዜ ይተገብራል። አራቱ አቀማመጦች ለአቋራጮች ሊመደቡ ይችላሉ (**Single pane**፣ **Two columns**፣ **Two rows**፣ **Grid 2×2**)፤ ነባሪ የቁልፍ ጥምረት የላቸውም።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ። ቢበዛ ሁለት ፓነሎች ባሉት ስልክ ላይ ትዕዛዞቹ አይታዩም።

40. ፓነልን መዝጋት

> **የት ይገኛል፦** `Ctrl/Cmd+Alt+W`፤ የምናሌ አሞሌ → **Layout** → **Close Pane**፤ ⋮ → **Layout** → **Close Panel**። በስልክ ላይ፦ የ⁝ ሉህ → **Workspaces and layout** → **Close panel**።

> **ምን ያደርጋል፦** ትኩረት ያለውን ፓነል ይዘጋል። ትሮቹ አይጣሉም፦ ወደ አጎራባች ፓነል ይሸጋገራሉ።

41. ቁጥር ያላቸው የፓነል ምልክቶች

> **የት ይገኛል፦** ከአንድ በላይ ፓነል ሲኖር፣ ከትር አሞሌው በስተግራ።

> **ምን ያደርጋል፦** ትኩረትን በፓነሎች መካከል የሚያንቀሳቅሱ ቁጥር ያላቸው ትናንሽ ምልክቶች፤ አንድ ፓነል በሌላ ማንነት ላይ ሲሆን ምልክቱ በዚያ ማንነት ቀለም ይሞላል።

E. ማንነቶች እና የሥራ አካባቢዎች

42. መገለጫዎች (የአሰሳ ማንነቶች)

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **Profiles**፣ **This panel browses as** (የመገለጫዎቹ ዝርዝር)፣ **Split Right As…** እና **Manage Profiles…** ያሉበት ንዑስ ምናሌ፤ ያው ንዑስ ምናሌ በ⋮ → **Layout** → **This Panel Is…** ውስጥ፤ በመሣሪያ አሞሌው ላይ ያለ ባለቀለም ምልክት (ሁለተኛ መገለጫ እንደተፈጠረ ይታያል)፤ ስሞቹ በቅንብሮች → **Profiles & workspaces** ውስጥ ይቀየራሉ። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Privacy and identity** → **Profiles**።

> **ምን ያደርጋል፦** መገለጫ የተለየ የኩኪዎች፣ የማከማቻ እና የመግቢያዎች ስብስብ ነው። ለአንድ ፓነል አንዱን በመመደብ፣ ያው ጣቢያ እንደ ሁለት የተለያዩ ሰዎች ገብቶ ጎን ለጎን ሁለት ጊዜ ሊከፈት ይችላል፤ **Split Right As…** በቀጥታ በሌላ መገለጫ ላይ አዲስ ፓነል ይከፍታል። እያንዳንዱ መገለጫ ሲፈጠር ስም እና ቀለም ይዞ ነው፤ ያ ቀለም ሳታነብ የምትለይበት መንገድ ነው፦ የፓነሉ ዙሪያ መስመር እና በእያንዳንዱ ትር ላይ ያለ ትንሽ ነጥብ ይይዙታል። ከመገለጫዎቹ ፓነል (**Manage Profiles…**) በ**New profile** መገለጫ ይፈጠራል፣ በ**Use here** ለፓነሉ ይመደባል፣ ቅጥያዎች በውስጡ ይሂዱ አይሂዱ ይወሰናል (**Run extensions in this profile**፣ ንጥል 141)፣ በ**Remove** ደግሞ ይሰረዛል።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ። በስልክ ላይ መገለጫዎች አሉ፣ ነገር ግን ማንነቱ የሚመረጠው በፓነል ሳይሆን በሥራ ቦታ ነው።

43. የመገለጫን ውሂብ መሰረዝ

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **Profiles** → **Manage Profiles…**፣ የመገለጫው ረድፍ → **Sign out of everything**። ያው ማጽዳት፣ ከተጨማሪ ምርጫዎች ጋር፣ በ«የአሰሳ ውሂብ አጽዳ» (ንጥል 58) ውስጥ በ**Current profile** ወሰን ይገኛል።

> **ምን ያደርጋል፦** መገለጫውን ሳይሰርዝ ኩኪዎቹን እና ማከማቻውን ባዶ ያደርጋል፤ ስለዚህ ማንነቱ ይቆያል፣ ገብቶበት የነበረው ሁሉ ግን ይረሳል። ማረጋገጫ ሳይጠይቅ ወዲያውኑ ይሠራል፦ አዝራሩ **Signed out** ይሆናል።

44. የሥራ ቦታዎች (የሥራ አካባቢዎች)

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **Workspaces**፣ **This window is showing** (የአካባቢዎቹ ዝርዝር)፣ **Move This Tab To…** እና **Manage Workspaces…** ያሉበት ንዑስ ምናሌ፤ ከትር አሞሌው በስተግራ ያለው ባለቀለም ምልክት (ከሁለተኛው የሥራ ቦታ ጀምሮ ይታያል) ያንኑ ዝርዝር ይከፍታል፤ ስሞቹ በቅንብሮች → **Profiles & workspaces** ውስጥ ይቀየራሉ። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Workspaces and layout** → **Workspaces**።

> **ምን ያደርጋል፦** መገለጫ መለያዎችን ሲለይ፣ የሥራ ቦታ ሌላውን ሁሉ ይለያል፦ የራሱን ትሮች፣ የፓነሎቹን አቀማመጥ፣ የራሱን ታሪክ፣ የራሱን ትውስታ፣ የራሱን ማውረዶች፣ ለጣቢያዎች ጥያቄዎች የሰጠውን የራሱን መልሶች። የሥራ ቦታ ወደ አንድ መገለጫ ይጠቁማል፤ ስለዚህ ሲያስፈልግ ሁለት አካባቢዎች አንድ መለያ ሊጋሩ ይችላሉ። ከፓነሉ (**Manage Workspaces…**) በ**New workspace** አካባቢ ይፈጠራል፣ በ**Remove** ደግሞ ይሰረዛል፤ ይህም **remove** ብለህ እንድትጽፍ ከጠየቀ በኋላ ትሮቹን ይዘጋል፣ ታሪኩንም ይሰርዛል።

45. የሥራ ቦታን ማንነት መቀየር

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **Workspaces** → **Manage Workspaces…**፣ የሥራ ቦታው ረድፍ → **Browses as**።

> **ምን ያደርጋል፦** አካባቢው የሚያስበትን መገለጫ ይቀይራል። ትሮቹ በአዲሱ ማንነት በዚያው አድራሻዎች እንደገና ይከፈታሉ፦ የቀድሞው ማንነት ኩኪዎች አይዛወሩም፤ የመለያ ለውጥ ማስቀረት ያለበትም በትክክል ይህንኑ ነው። እያንዳንዱ ረድፍ በዚያ አካባቢ ቅጥያዎች ይሄዱ እንደሆነም ይናገራል (**runs the extensions** ወይም **no extensions here**)።

46. ፕሮጀክቶች (የተቀመጡ መስኮቶች)

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **Projects…**፤ በመሣሪያ አሞሌው ላይ ሊሰካ ይችላል። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Workspaces and layout** → **Projects**።

> **ምን ያደርጋል፦** ለአንድ መስኮት አቀማመጥ ስም ይሰጣል — የትኞቹ ገጾች፣ በየትኞቹ ፓነሎች ተከፍለው፣ እያንዳንዱ በየትኛው ማንነት — ሲያስፈልግም ስትሠራ የነበረውን ሳይረብሽ በራሱ መስኮት እንደገና ይከፍተዋል። ፓነሉ **Save this window**ን፣ ለእያንዳንዱ ፕሮጀክትም **Open**፣ **Update**፣ **Rename** እና **Delete**ን ያቀርባል።

47. የግል አውድ

> **የት ይገኛል፦** `Ctrl/Cmd+Shift+N`፤ የምናሌ አሞሌ → **File** → **New private window**። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **New private tab**። ንቁ ሆኖ ሳለ በመሣሪያ አሞሌው ላይ የ**Private** ስያሜ ይታያል።

> **ምን ያደርጋል፦** ጊዜያዊ እና የጋራ አውድ ነው፤ ከ«እንደ እንግዳ» ትር የተለየ ነው። በውስጡ የሚሆነው ከታሪክ፣ ከትውስታ፣ ከክፍለ ጊዜ መመለስ፣ ከፕሮጀክቶች፣ ከማመሳሰል እና ከትር ማስተላለፍ ውጭ ነው። በተጨማሪም ማውረዶች በዝርዝሩ ውስጥ አይቆዩም፣ የግል ትር ለበኋላ ሊዘገይ አይችልም፣ የLightning ማንነትም ለጣቢያዎች አይቀርብም (ለመግቢያም ሆነ ለWebLN እና Nostr)። ገጽን ማስቀመጥ፣ ማተም ወይም መቅረጽ መጀመሪያ ማረጋገጫ ይጠይቃል፣ ምክንያቱም ያ ፋይል ከግል አውዱ ውጭ ይቀራል።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ፣ Android እና iOS። በAndroid ላይ የተለዩ መገለጫዎችን የሚደግፍ የሥርዓት WebView ያስፈልጋል፤ ያለዚያ የግል አውዱ አይገኝም።

48. ባልተለመደ ሁኔታ ከተዘጋ በኋላ ክፍለ ጊዜን መመለስ

> **የት ይገኛል፦** ንጹህ ካልሆነ መዝጋት በኋላ በሚደረገው የመጀመሪያ ጅምር ላይ፣ ጅምሩ በ**Continue where you left off** (ንጥል 2) ላይ ከተዘጋጀ፣ በመስኮቱ አናት ላይ የሚታይ አሞሌ።

> **ምን ያደርጋል፦** ክፍለ ጊዜው በምታስስበት ጊዜ ይቀመጣል፤ ስለዚህ ባልተለመደ ሁኔታ ከተዘጋ በኋላ መስኮቶቹ በራሳቸው ይመለሳሉ፤ አሞሌው ስንት ትሮች እንደተመለሱ በመግለጽ ይህንኑ ያሳውቃል (**Ciotto closed unexpectedly last time — 5 tabs have been restored.**)፣ በ**OK** ይዘጋል። መልእክቱ የሚታየው አንድ ጊዜ ብቻ ነው፣ መጀመሪያ ለሚጠይቀው መስኮት። በሌሎቹ የጅምር ሁነታዎች ምንም አይመለስም።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ።

49. የተግባር አስተዳዳሪ

> **የት ይገኛል፦** ቅንብሮች → **Tabs & performance**፣ በክፍሉ ግርጌ ያለው የ**Task manager** ሳጥን።

> ***ምን ያደርጋል፦*** በዴስክቶፕ ላይ የአሳሹን ሂደቶች ከእውነተኛ የማህደረ ትውስታ እና የCPU አጠቃቀማቸው ጋር ይዘረዝራል። በAndroid እና iOS ላይ የትሩን የሕይወት ሁኔታ ብቻ ይዘግባል፣ ምክንያቱም WebViewዎቹ ለእያንዳንዱ ገጽ መለኪያዎችን አያቀርቡም።

F. ታሪክ እና ትውስታ

50. ታሪክ፦ የጊዜ መስመሩ

> **የት ይገኛል፦** `Ctrl+H` (በmacOS ላይ `Cmd+Y`)፤ የምናሌ አሞሌ → **History** → **Show Full History**፤ ⋮ → **History** → **Show Full History**። በስልክ ላይ፦ የ፡ ሉህ → **Page** → **History**።

> **ምን ያደርጋል፦** የተጎበኙ ገጾችን ከቅርቡ ጀምሮ፣ በቀን ከዚያም በአሰሳ ክፍለ ጊዜ ተመድበው ይዘረዝራል (የ**Timeline** እይታ)። በውስጡ መፈለግ እና ማንኛውንም ንጥል ማስወገድ ይቻላል። ታሪኩ በዚሁ ማሽን ላይ ባለ የSQLite የውሂብ ጎታ ውስጥ ይቀመጣል። በእይታው አናት ላይ **Map** (ንጥል 51)፣ **Pause recording** (ንጥል 53) እና **Clear all**ም አሉ።

51. የአሰሳ ካርታ

> **የት ይገኛል፦** በታሪክ እይታ ውስጥ ያለው የ**Map** ትር፤ በክፍለ ጊዜ ላይ **Expand**፤ በክፍለ ጊዜ ላይ **Open map** እና በጊዜ መስመሩ ንጥል ላይ **Show path**። አቅጣጫው በ**Sideways** እና **Downward** ይመረጣል።

> **ምን ያደርጋል፦** እያንዳንዱ አሰሳ ከመጣበት ገጽ ጋር ይመዘገባል፤ ስለዚህ ክፍለ ጊዜ ዛፍ ነው፦ የመነሻው ገጽ፣ ከእሱ የተከፈተው ሁሉ፣ ወዘተ። አገናኝን መከተል ልጅ ይፈጥራል፤ አድራሻ መተየብ ወይም ፍለጋ መጀመር አዲስ ዛፍ ይጀምራል። ወደ ኋላ ተመልሶ ሌላ መንገድ መያዝ የተተወውን ቅርንጫፍ በቦታው ይተወዋል።

52. ከአሁኑ ገጽ «እዚህ እንዴት ደረስኩ»

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **History** → **Show This Page on the Map**፤ በመሣሪያ አሞሌው ላይ ሊሰካ (⋮ → **Customise Toolbar** → **Map of this page**) እና ለአቋራጭ ሊመደብ ይችላል። በስልክ ላይ፦ የ፡ ሉህ → **Page** → **Map of this page**። በምናሌ አሞሌው **History** ምናሌ ውስጥ የለም።

> **ምን ያደርጋል፦** ገጹን በጊዜ መስመሩ ውስጥ እንድትፈልገው ከማስገደድ ይልቅ፣ እያየኸው ባለው ገጽ ላይ ያተኮረ ካርታ ይከፍታል።

53. የታሪክ መመዝገብን ለአፍታ ማቆም

> **የት ይገኛል፦** የምናሌ አሞሌ → **History** → **Pause History**፤ ⋮ → **History** → **Pause History**፤ በታሪክ እይታ ውስጥ ያለው የ**Pause recording** / **Resume recording** አዝራር፤ ለአቋራጭ ሊመደብ ይችላል።

> **ምን ያደርጋል፦** አስቀድሞ የተመዘገበውን ሳይደብቅ መመዝገቡን ያቆማል። በቆመበት ጊዜ የገጾች ጽሑፍ ለትውስታም አይያዝም፤ በ**Remember This Page Now**ም ቢሆን። የቆመበት ሁኔታ ይቀመጣል፣ ዳግም ከተጀመረ በኋላም ይቆያል፤ በታሪክ እይታ ውስጥ አንድ መስመር መመዝገቡ እንደቆመ ያስታውሳል።

54. ታሪክን መርጦ መሰረዝ

> **የት ይገኛል፦** የታሪክ እይታ፦ በ**Timeline** ንጥል ላይ ያለው ✕ (**Remove … from history**) እና የ**Clear all**

አዝራር። የጊዜ ክልል የሚሰረዘው ከ«የአሰሳ ውሂብ አጽዳ» (ንጥል 58) ነው።

ምን ያደርጋል፦ ምንም ነገር በራሱ አይሰረዝም። መሰረዝ ሁልጊዜ በእጅ ነው፦ አንድ ጉብኝት በአንድ ጊዜ፣ የጊዜ ክልል (ያለፈው ሰዓት፣ ያለፉት 24 ሰዓታት፣ ያለፉት 7 ቀናት፣ ያለፉት 4 ሳምንታት) ወይም የሥራ ቦታው ታሪክ በሙሉ (**Clear all** ማረጋገጫ ሳይጠይቅ ወዲያውኑ ይሠራል)። የአንድ ገጽ የመጨረሻ ጉብኝት ሲሰረዝ፣ የተያዘው ጽሑፉ እና በፍለጋ ማውጫው ውስጥ ያለው ንጥሉም አብረው ይሄዳሉ። ከተሰረዘ በኋላ ማውጫው ይጨመቃል፣ የተለቀቀውም ቦታ ይመለሳል፤ ስለዚህ ባይቶቹ በእርግጥ ጠፍተዋል።

55. ትውስታ፦ ማብራት እና የፈቃድ ማያ ገጽ

የት ይገኛል፦ `Ctrl/Cmd+Shift+H`፤ የምናሌ አሞሌ → **History** → **Search What You Read…**፤ ፧ → **History** → **Search What You Read…**፤ የ**Remember what you read (Memory)** ማብሪያ በቅንብሮች → **AI & automations** ውስጥም አለ። በስልክ ላይ፦ የ፧ ሉህ → **Page** → **Search what you read**።

ምን ያደርጋል፦ ትውስታ ያው ታሪክ በተገላቢጦሽ ሲጠየቅ ነው፦ «የት ነበርኩ» ሳይሆን «ከሁለት ሳምንት በፊት ያነበብኩት ስለ API ዋጋዎች የሚናገረው ያ ገጽ»። **እስክታበራው ድረስ ጠፍቷል**፤ ጠፍቶ እስካለም ድረስ እይታው ራሱ የፈቃድ ማያ ገጹ ነው፤ ማያ ገጹም ምን እንደሚቀመጥ፣ ምን እንደማይቀመጥ፣ ምን ማሽኑን እንደሚለቅ እና ሁሉም እንዴት እንደሚቀለበስ በተለመዱ ቃላት ይናገራል፣ ከ**Turn on Browser Memory** እና **Not now** ጋር።

56. ትውስታ፦ የሚያዘው እና ፈጽሞ የማይያዘው

የት ይገኛል፦ በራሱ ይሠራል፤ ደንቦቹ በፈቃድ ማያ ገጹ ላይ ተገልጸዋል። ፧ → **History** → **Remember This Page Now** ሲጠየቅ የአሁኑን ገጽ ይይዛል (በስልክ ላይ፦ የ፧ ሉህ → **Page** → **Remember this page now**)። በውጤት ካርድ ላይ፣ **Forget this page** እና **Never remember this site**።

ምን ያደርጋል፦ ገጽ የሚነበበው ከተረጋጋ ከአራት ሰከንድ በኋላ ነው፣ ትሩም አሁንም ካለ ብቻ፦ በዚህ መንገድ አቅጣጫ ማዞሪያዎች፣ መሃል ላይ የሚገቡ ገጾች እና ወዲያው የተመለስክባቸው ገጾች አይገቡም። የይለፍ ቃል መስክ ያለው ምንም ገጽ (ባንክ፣ የድር ኢሜይል፣ የአስተዳደር ፓነል፣ የጤና ፖርታል)፣ ምንም የመግቢያ ወይም የክፍያ አድራሻ፣ ከ200 ቁምፊዎች በታች የሆነ ምንም ገጽ፣ ከግል መስኮት ወይም ከ«እንግዳ» ትር የመጣ ምንም ነገር፣ እና ታሪክ በቆመበት ጊዜ ምንም ነገር — ሲጠየቅም ቢሆን — **ፈጽሞ አይቀመጥም**። አስቀድመህ የገባህበት ጣቢያ የይለፍ ቃል መስክ አያሳይም፦ **Never remember this site** ያለውም ለዚህ ነው።

57. ትውስታ፦ ሊስተካከል በሚችል ዕቅድ መፈለግ

የት ይገኛል፦ በትውስታ እይታ ውስጥ ያለው የፍለጋ መስክ፤ የዕቅዱ ምልክቶች ከሥሩ ይታያሉ።

ምን ያደርጋል፦ ፍለጋው ሙሉ በሙሉ በዚህ ማሽን ላይ ይሄዳል፣ የሚመለከተውም በሥራ ላይ ባለው የሥራ ቦታ የተነበቡትን ገጾች ብቻ ነው። የምትጽፈው ወደ **ዕቅድ** ይነበባል — ዋና ቃላቱ፣ የዋጋ ወሰን፣ የጊዜ ክልል፣ የገጹ ዓይነት — ዕቅዱም አንድ በአንድ ሊወገዱ በሚችሉ ምልክቶች ይታያል። «ከ300 ዩሮ በታች ጥቁር ጫማዎች» «ጫማ · ጥቁር · ከ300 € በታች» ይሆናል፣ ዋጋውም ተመሳሳይነት ሳይሆን እውነተኛ ማጣሪያ ነው። ከውጤት ካርድ ላይ **Open in a background tab** ገጹን በጀርባ እንደገና ይከፍተዋል።

58. የአሰሳ ውሂብ አጽዳ

> **የት ይገኛል፦** ቅንብሮች → **Privacy & security** → **Clear browsing data**፣ ከጥበቃዎች ካታሎግ በላይ፤ `Ctrl/Cmd+Shift+Delete` ያንን ገጽ ይከፍታል። በAndroid እና iOS ላይም ይገኛል።

> ***ምን ያደርጋል፦*** ሦስት ደረጃዎች ያሉት ሂደት። መጀመሪያ፣ ወሰኑ፦ **Current workspace** (ታሪክ፣ የማውረዶች ዝርዝር፣ በጣቢያ ፈቃዶች ላይ የተሰጡ ውሳኔዎች) ወይም **Current profile** (ኩኪዎች እና ክፍለ ጊዜዎች፣ የጣቢያዎች ማከማቻ፣ በመሸጎጫ ያሉ ፋይሎች፣ የተቀመጡ የይለፍ ቃላት)። ሁለተኛ፣ የጊዜ ክልሉ፦ ያለፈው ሰዓት፣ ያለፉት 24 ሰዓታት፣ ያለፉት 7 ቀናት፣ ያለፉት 4 ሳምንታት ወይም ሁሉም ጊዜ፤ በጊዜ ክልል ሊወሰኑ የሚችሉት ታሪክ እና የማውረዶች ዝርዝር ብቻ ናቸው፣ ሌሎቹ ምድቦች ሙሉ በሙሉ ይሰረዛሉ። ሦስተኛ፣ ምድቦቹ፣ እያንዳንዱ የሚሰረዙትን ንጥሎች ብዛት ይዞ። ምንም ነገር አስቀድሞ አልተመረጠም። **አስቀድሞው የወረዱ ፋይሎችን ፈጽሞ አይሰርዝም**፤ የሚሰርዘው በዝርዝሩ ውስጥ ያለውን ንጥላቸውን ብቻ ነው።

G. የሥራ መሣሪያዎች

59. የታቀደ ምርምር

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **History** → **Scheduled Research…**፤ በመሣሪያ አሞሌው ላይ ሊሰካ ይችላል። ቢያንስ አንድ የተቀመጠ ፍለጋ እንደኖረ አዝራሩ በማንኛውም ሁኔታ በመሣሪያ አሞሌው ላይ ይታያል። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Page** → **Scheduled research**።

> **ምን ያደርጋል፦** ደጋግመህ የምትጠይቀውን ጥያቄ — ተወዳዳሪን፣ ዋጋን፣ የምትጠብቀውን ጽሑፍ — Ciotto በየተወሰነ ጊዜ እንደገና ያስኬደዋል፦ በየሰዓቱ፣ በየስድስት ሰዓቱ፣ በየቀኑ ወይም በየሳምንቱ። እያንዳንዱ ፍለጋ **አንድ ወይም ከዚያ በላይ ሞተሮችን** ይሰይማል፣ ውጤቶቹም ይዋሃዳሉ፦ በሁለቱም የተገኘ ገጽ አንድ መስቀለኛ ብቻ ነው። የሚቀርቡት ሰው ሳይቆጣጠራቸው ሊነበቡ የሚችሉ ሞተሮች ብቻ ናቸው።

60. መስኮቱ ሲዘጋም የሚቀጥል የታቀደ ምርምር

> **የት ይገኛል፦** የ**Scheduled Research** ፓነል፣ የ**Keep searching after the window is closed** አማራጭ። ዴስክቶፕ ብቻ።

> **ምን ያደርጋል፦** በነባሪ ፍለጋዎቹ Ciotto ሲዘጋ ይቆማሉ። በዚህ አማራጭ መተግበሪያው በሥርዓቱ የማሳወቂያ አካባቢ ውስጥ ይቆያል፣ መርሐ ግብሩንም ያከብራል፤ በማሳወቂያ አካባቢው ያለው አዶ አሁንም እየሠራ መሆኑን የሚያሳይ ምልክትም፣ የሚዘጋበት መንገድም ነው። እስክትጠይቀው ድረስ ጠፍቷል።

61. የአድራሻዎች ዝርዝር መክፈት

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **Tools** → **Open a List of URLs…**፤ በመሣሪያ አሞሌው ላይ ሊሰካ ይችላል። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Tools** → **Open a list of URLs**።

> **ምን ያደርጋል፦** ወደ አሞሌው ሃያ ጊዜ ከመመላለስ ይልቅ ሃያ አድራሻዎችን በአንድ ጊዜ ይቀበላል። እነሱም **እንደ የጀርባ ትሮች፣ በየተወሰነ ጊዜ አንድ** ይከፈታሉ (ከአንድ ሰከንድ እስከ አንድ ደቂቃ፣ እንደ ምርጫህ፣ ለሚቀጥለው ጊዜም ይታወሳል)። ስብስቡ በመቶ አድራሻዎች ይገደባል፦ ከዚያ የሚረዝም ዝርዝር ይቆረጣል፣ ይህንኑም ይናገራል። ስብስቡ እየሄደ ሳለ በአሞሌው ላይ ያለው አዝራር እንድታቆመው ያስችልሃል (**Hold**፣ **Resume**፣ **Stop**)።

62. አድራሻዎችን ከገጹ ወይም ከምርጫው መሰብሰብ

> **የት ይገኛል፦** ያው ፓነል፣ የ**Links on this page** እና የ**In your selection** አዝራሮች። በገጹ የአውድ ምናሌ ውስጥም፦ **Open the Links in This Selection…** (ጽሑፍ ሲመረጥ) እና **Open Every Link on This Page…**።

> **ምን ያደርጋል፦** ከፓነሉ ጀርባ ያለውን ገጽ አገናኞች፣ ወይም በመረጥከው ውስጥ ያሉትን ይሰበስባል። በምርጫው ውስጥ እንደ ተራ ጽሑፍ የተጻፉ አድራሻዎችንም ያውቃል፣ ምክንያቱም በዓለም ላይ በጣም የተለመደው የURL ዝርዝር አገናኝ የሌለው የውይይት መልእክት ወይም የኮድ ክፍል ነው። ሁለቱ አዝራሮች ከመደመር ይልቅ **እርስ በርስ ይተካካሉ**፤ በእጅ የተጻፈው ግን ይቆያል።

63. የተከፈቱትን ትሮች ሁሉ መጠየቅ

> **የት ይገኛል፦** `Ctrl/Cmd+Shift+A`፤ የገጹ የአውድ ምናሌ → **Ask Every Open Tab...**፣ ጽሑፍ ሲመረጥ ደግሞ **Ask Your Tabs About This...**ም፤ ፡ → **Tools** → **Ask Your Tabs...**፤ የምናሌ አሞሌ → **View** → **Ask Your Tabs...**፤ በመሣሪያ አሞሌው ላይ ሊሰካ ይችላል። በስልክ ላይ፦ የ፤ ሉህ → **Tools** → **Ask your tabs**።

> **ምን ያደርጋል፦** ለመስኮቱ ትሮች ሁሉ የሚቀርብ አንድ ጥያቄ። ፓነሉ ሁሉንም ከአመልካች ሳጥን እና እነሱን ማካተት ምን ያህል እንደሚያስከፍል ጋር ይዘረዝራቸዋል። የሚነበብ ምንም ነገር የሌላቸው ገጾች ከመቅረት ይልቅ በግራጫ ተዘርዝረዋል። መልሱ በAI የጎን አሞሌ ውስጥ እንደ ተራ ዙር ይደርሳል፣ በፓነሉ ቁጥር አሰጣጥ መሠረት `[pagina 3]`ን እየጠቀሰ።

64. ከመላኩ በፊት የመጠን መለኪያ

> **የት ይገኛል፦** ከ**Ask your tabs** ፓነል የመላኪያ አዝራር በላይ።

> **ምን ያደርጋል፦** ምንም ነገር ከመላኩ በፊት መጠኑን የተመረጠው ሞዴል ሊይዘው ከሚችለው አንጻር ይገምታል፣ የማይገባ ሲሆንም **ለመጀመር እምቢ ይላል**፦ ከርካሹ ጀምሮ በቅደም ተከተል ምስሎቹን ማስወገድን፣ ከከበዱት ገጾች ምልክቱን ማንሳትን፣ ከእያንዳንዱ ገጽ ያነሰ ጽሑፍ መላክን፣ ወይም ብዙ ቦታ ወዳለው ሞዴል መቀየርን ያቀርባል። ቁጥሮቹ ግምቶች መሆናቸውን ይገልጻሉ።

65. ይህን ትር በኋላ መልስ

> **የት ይገኛል፦** `Ctrl/Cmd+Shift+S`፤ በትር ላይ በቀኝ ጠቅ → **Bring This Tab Back Later...**፤ የምናሌ አሞሌ → **File** → **Bring This Tab Back Later...**፤ የሚጠባበቁት ዝርዝር በ፡ → **Tools** → **Tabs Coming Back...** ውስጥ ነው። በአሞሌው ላይ ያለው አዝራር የሚጠባበቅ ነገር ሲኖር ይታያል። በስልክ ላይ፦ የ፤ ሉህ → **Tools** → **Tabs coming back**።

> **ምን ያደርጋል፦** የተወዳጅ ተቃራኒ ነው። ትሩ **አሁን ይዘጋል**፣ ሲጠብቀው የነበረው ሲሆንም ይመለሳል፦ አንድ ቅጽበት (**In three hours**፣ **This evening**፣ **Tomorrow morning**፣ **This weekend**፣ **Next week**፣ ወይም የመረጥከው ሰዓት)፣ ደንብ (በየሰኞው በሦስት ሰዓት፣ በየወሩ የመጀመሪያው ቀን)፣ ወይም **አንድን ጣቢያ በሚቀጥለው ጊዜ ስትነበኝ**። በአዝራሩ ላይ ነጥብ እና ሊጠፋ የሚችል ማሳወቂያ ይዞ እንደ የጀርባ ትር ይመለሳል። የተቆለፈ፣ የግል ወይም «እንግዳ» ትርም ሆነ የCiotto የውስጥ ገጽ ሊዘገይ አይችልም፦ እምቢታው ይብራራል።

66. መስኮቱ ሲዘጋም የሚጠባበቁ ትሮች

> **የት ይገኛል፦** የ**Tabs Coming Back** ፓነል፦ **Keep waiting after the window is closed** እና ምንም መስኮት በሌለበት ጊዜ ምን እንደሚደረግ የሚወሰንበት ምርጫ።

> **ምን ያደርጋል፦** ምንም መስኮት ሳይከፈት እንኳ ትር መመለስ እንዲችል Ciottoን በማሳወቂያ አካባቢው ውስጥ ያቆየዋል። ራሱን በሥርዓቱ የጅምር ፕሮግራሞች ውስጥ አያስገባም፦ ማሽኑ ዳግም ሲጀምር መጠበቁ ይቋረጣል። ጊዜው ሲደርስ መስኮት ከሌለ፣ ለሚቀጥለው መስኮት ዝግጁ አድርጎ ማቆየትን፣ ለእሱ ብቻ መስኮት መክፈትን፣ ወይም ማሳወቂያ ብቻ መቀበልን መምረጥ ትችላለህ።

67. ተወዳጆች እና የንባብ ዝርዝር

> **የት ይገኛል፦** በአድራሻ አሞሌው ውስጥ ያለው ትንሽ ኮከብ (አንድ ጠቅታ ገጹን በሥራ ቦታው ተወዳጆች ውስጥ ያስቀምጣል፤ ሁለተኛ ጠቅታ **Folder**፣ **Manage favorites…** እና **Remove**ን ይከፍታል)፤ `Ctrl/Cmd+D` (**Bookmark this page**)፤ ⋮ → **Favorites and reading list**፣ ከ**Open saved items**፣ **Save as favorite** እና **Add to reading list** ጋር (እያንዳንዳቸው **Current workspace** ወይም **Personal** አላቸው)፤ በመሣሪያ አሞሌው ላይ ያለው የዕልባት አዝራር እና `Ctrl/Cmd+Shift+O` የ**Saved items** ገጽን ይከፍታሉ። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Page** → **Favorites and reading list**፣ የአሁኑን ገጽ ለማስቀመጥ ደግሞ **Page** → **Save page…**።

> **ምን ያደርጋል፦** ለሁለት ዓይነት ንጥሎች — **ተወዳጆች** እና **የንባብ ዝርዝር** — የተደራጀ፣ ሊፈለግ የሚችል እና በአቃፊዎች ሊደራጅ የሚችል አንድ መዝገብ። እያንዳንዱ ንጥል ወሰን አለው፦ **የግል** (ተጠቃሚውን በየትም ይከተላል) ወይም **የሥራ ቦታው** (በዚያ አካባቢ ይቆያል)፤ በረድፉ ላይ ያለው የ**Personal** / **Workspace** አዝራር ይቀይረዋል። አቃፊዎች በስማቸው ውስጥ ባለ `/` ይደራረባሉ (ሥራ/ደንበኞች)። ንጥሎች በመጎተት ወይም በቀስቶቹ እንደገና ይደረደራሉ፤ የንባብ ዝርዝሩ ንጥሎች በ**Read** እንደተነበቡ ምልክት ይደረግባቸዋል።

68. የተቀመጠ ንጥል ከመስመር ውጭ ቅጂ

> **የት ይገኛል፦** የ**Saved items** እይታ → **Reading list**፣ በረድፉ ላይ ያለው የ**Offline** ትዕዛዝ፤ ቅጂው **Delete copy** እና **Close** ባለው አንባቢ ውስጥ ይከፈታል።

> **ምን ያደርጋል፦** በንባብ ዝርዝር ውስጥ ያለን ገጽ ሊነበብ የሚችል ቅጂ ያስቀምጣል፤ ቅጂው እንደ የንባብ ሁነታ የጸዳ (ስክሪፕት፣ ቅጽ ወይም የሩቅ ምስሎች የሉትም)፣ የተመሰጠረ እና ከመገለጫው ጋር የተሳሰረ ነው፤ ስለዚህ ጣቢያው ቢጠፋም ንጥሉ ሊነበብ ይችላል። እሱን ለመፍጠር ገጹ በትር ውስጥ ክፍት መሆን አለበት፤ ከ«እንግዳ» ትር አይቻልም። ከመስመር ውጭ ቅጂዎች ወደ ሌሎች መሣሪያዎች ፈጽሞ **አይመሳሰሉም**።

69. የንባብ ሁነታ (Reader)

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **Page** → **Reader mode** (ንቁ ሲሆን **Exit Reader mode** ይሆናል)፤ ለአቋራጭ ሊመደብ ይችላል። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Page** → **Reader mode**፤ ከነባሪ ፈጣን እርምጃዎችም አንዱ ነው።

> **ምን ያደርጋል፦** ጽሑፉን ከዙሪያው ካሉ ነገሮች አጽድቶ ሊነበብ በሚችል መልክ ያሳያል። ኮድ የሚያስኬዱ ይዘቶችን እና ቅጾችን ያስወግዳል፣ የንባብ ቦታህን ይጠብቃል፣ በራሱ ተነሳሽነትም ወደ ትውስታ ምንም አይይዝም።

70. የሚዲያ መቆጣጠሪያዎች እና Picture in Picture

> **የት ይገኛል፦** በመሣሪያ አሞሌው ላይ ያለው የ♪ አዝራር፣ የሚታየው አንድ ትር ድምጽ እያሰማ ወይም ድምጹ ተዘግቶ ሳለ ብቻ ነው፤ ⋮ → **Tools** → **Media controls**፤ በትር ላይ በቀኝ ጠቅ → **Picture in Picture**። በስልክ ላይ፦ በትሩ ላይ ረጅም መጫን → **Picture in Picture** እና **Mute tab**።

> **ምን ያደርጋል፦** በሁሉም ትሮች ውስጥ እየተጫወተ ያለውን በአንድ ፓነል (**Media**) ውስጥ ይሰበስባል፤ ከ**Play** እና **Pause**፣ ወደ ፊት እና ወደ ኋላ የአሥር ሰከንድ ዝላዮች፣ **Mute**፣ እና መድረኩ ሲደግፈው ቪዲዮውን ሁልጊዜ ፊት ወደሚቆም ትንሽ መስኮት የሚያወጣው **PiP** ጋር። በዴስክቶፕ ላይ፣ Ciotto ፊት ላይ ሆኖ አንድ ነገር እየተጫወተ ሳለ፣ የቁልፍ ሰሌዳው የማጫወት/ለአፍታ ማቆም እና የማቆም የሚዲያ ቁልፎችም ይሠራሉ። Ciotto የሚዲያ ይዘቱን አያነብም፦ የሚጠቀመው ገጹ የሚያቀርባቸውን ትዕዛዞች ብቻ ነው። በስልክ ላይ ፓነሉ የለም፦ ማጫወት እና መዝለል ለሥርዓቱ መቆጣጠሪያዎች ይቀራሉ።

71. ከገጹ ጋር የተሳሰሩ ማስታወሻዎች

የት ይገኛል፦ በመሣሪያ አሞሌው ላይ ሁልጊዜ ያለው የ**Notes for this page** አዝራር፤ ወይም ⋮ → **Notes** → **Notes for This Page** / **All Notes**፤ በአሞሌው ላይ ሊሰካ እና ለአቋራጭ ሊመደብ ይችላል፣ አቋራጩ በነባሪ የለም። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Page** → **Notes for this page** / **All notes**።

ምን ያደርጋል፦ ከገጹ አጠገብ የማስታወሻ ወረቀት ይከፍታል፣ እንደ ምርጫህ በቀኝ ወይም ከታች (የ**Dock notes to the side** እና የ**Dock notes below** አዝራሮች በፓነሉ ራስጌ ውስጥ ናቸው፣ ምርጫውም ይታወሳል)። ወረቀቱ **ገጹን ከመሸፈን ይልቅ ያጠብበዋል**፦ ስለ ገጹ እየጻፍክ ሳለ ገጹ ሕያው ሆኖ ይቆያል፣ ማሰስም ይቻላል፤ ይህም ከገጾቹ በላይ ለመቆም ገጾቹን በፎቶግራፍ ውስጥ ከሚያቀዘቅዙት ከሌሎቹ ፓነሎች የተለየ ነው። እየጻፍክ ሳለ በራሱ ይቀመጣል።

ወረቀቱ የተሳሰረው ከትሩ ሳይሆን ከ**አድራሻው** ጋር ነው፦ ወደዚያ ገጽ ስትመለስ ይመለሳል፣ በሚቀጥለው ሳምንት በሌላ መስኮት ውስጥም ቢሆን። አድራሻው ከመቀመጡ በፊት ይጸዳል — `#ancora` ይወገዳል፣ የመግቢያ መረጃዎች ይወገዳሉ፣ እንደ `utm_source` ያሉ የክትትል ኮዶች ይወገዳሉ — ስለዚህ ከዜና መጽሔት እና ከዕልባት የተደረሰበት ያው ገጽ አንድ ወረቀት ብቻ ይጋራል፤ `?id=99` እና `?id=100` ግን በእርግጥም እንደሆኑት ሁለት የተለያዩ ገጾች ሆነው ይቆያሉ።

በፓነሉ ግርጌ፣ ከ**Also noted on this site** በታች፣ **ማስታወሻ የተያዘባቸው የዚያው ጣቢያ ሌሎች ገጾች** አሉ፦ ከ`pippo.com/prodotti` ሆነህ `/servizi` እና `/contatti`ም ማስታወሻ እንደተያዘባቸው ታያለህ፣ በአንድ ጠቅታም ትደርስባቸዋለህ። **All Notes** ሁሉንም **በጣቢያ ተመድበው** የሚሰበስብ ገጽ ይከፍታል፣ በጽሑፉ ውስጥ የሚፈልግ ፍለጋም አለው። **በስልክ ላይ** ወረቀቱ ሁልጊዜ ከታች ይጣበቃል፦ ጠባብ ማያ ገጽ ገጹን ሳያጠፋ ለጎን ፓነል የሚሰጠው ስፋት የለውም።

ማመሳሰል፦ ማስታወሻዎች ከማመሳሰል ምድቦች (ንጥል 127) መካከል የራሳቸው ምድብ አላቸው፣ **Page notes**፤ እንደ ታሪክ ሁሉ **በነባሪ ጠፍቷል**። ምክንያቱ፦ ማስታወሻ የራስህ ነገር ነው፣ ማስታወሻ የጻፍክባቸው ገጾች ዝርዝር ግን ማንም ለማተም ያልተስማማበት የንባብ ዝርዝር ነው። በራስህ መሣሪያዎች መካከል ይዘኸው መሄድ ጠቃሚ ነው፤ ሳትጠይቅ ግን ፈጽሞ አይሆንም።

ዘ. ማክሮዎች እና ራስ-ሰር አሠራር

72. Macro Studio

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **Macros** → **Manage Macros…**፤ ቅንብሮች → **AI & automations** → **Open Macro Studio…**፤ ለአቋራጭ ሊመደብ ይችላል። እንደ Ciotto የውስጥ ትር ይከፈታል። በስልክ ላይ፦ የ፡ ሉህ → **Tools** → **Macros**።

> **ምን ያደርጋል፦** በአሳሹ ላይ የተሠራውን ሥራ ሊመረመር፣ ቅርንጫፍ ሊወጣለት እና እንደገና ሊሄድ ወደሚችል፣ በዚሁ ማሽን ላይ ወዳለ የፍሰት ንድፍ ይለውጠዋል። በግራ የማክሮዎቹ ዝርዝር አለ (የ**All** እና የ**Scheduled here** ማጣሪያዎች)፤ የAI እርምጃ ላላቸው የ**AI** ስያሜ፣ ስህተት ላላቸው **needs fixing**፣ እና የመጨረሻው ሩጫ ውጤት ይታያሉ። በመሃል ንድፉ አለ፣ ከ**Add a step** (ፍለጋ እና ምድቦች ያሉት ምናሌ፦ Page፣ Browser፣ Control፣ AI፣ Data፣ Finish)፣ ከመቀልበስ እና ከመድገም፣ መዳፊቱ በላዩ ሲያልፍ የእያንዳንዱን መስቀለኛ ማብራሪያ ከሚሰጠው **?** እና ከ**Guide** ጋር። በቀኝ የተመረጠው መስቀለኛ ንብረቶች፣ ወይም የማክሮው ቅንብሮች፣ በክፍሎች ታጥፈው ይገኛሉ። ለውጦች በራሳቸው ይቀመጣሉ (**Saving…** / **Saved**)። ማክሮ ሞዴል ይጠቀም እንደሆነ እና ለመሄድ ዝግጁ እንደሆነ የሚመረጥ አይደለም፦ የሚወስኑት በውስጡ ያሉት እርምጃዎች ናቸው። ማክሮዎቹ በዚሁ ማሽን ላይ ባለው የመተግበሪያው የውሂብ አቃፊ ውስጥ ይቀመጣሉ፤ በቅርጸቱ ውስጥ የዘፈቀደ JavaScript ወይም ወሰን የሌላቸው ዙሮች የሉም።

መድረኮች፦ ለመገንባት እና ለማስተካከል ዴስክቶፕ፣ Android እና iOS፤ መቅረጽ (ንጥል 73) ዴስክቶፕ ብቻ ነው፣ በስልክ ላይም የሚሄዱት አንዳንድ የእርምጃ ዓይነቶች ብቻ ናቸው (ንጥል 74)።

73. ማክሮ መቅረጽ

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **Macros** → **New Recording**፣ ከዚያ **Pause Recording** / **Resume Recording** / **Stop and Save Recording**፤ በMacro Studio ውስጥ የ**● Record** አዝራር፣ በ**Compact record** እና **Faithful record** መካከል ካለው ምርጫ አጠገብ። በመቅረጽ ጊዜ በመሣሪያ አሞሌው ላይ ያለ ሳጥን ስሙን፣ የዝርዝሩን ደረጃ (**Compact** / **Faithful**፣ ጠቅ ሊደረግበት የሚችል)፣ **Pause** / **Resume** እና **Stop**ን ያሳያል።

> **ምን ያደርጋል፦** የምታደርገውን ይቀርጻል። በ**ታመቀ** ሁነታ ትርጉም ያላቸውን ጠቅታዎች ይይዛል፣ በመስኮች ውስጥ ያሉ ለውጦችንም በአንድ ላይ ይሰበስባል፤ በ**ታማኝ** ሁነታ ደግሞ የቁልፍ ጥምረቶችን እና አስፈላጊ መሸብለሎችንም ይይዛል። ሁነታው በመቅረጽ ላይ ሳለም ሊቀየር ይችላል። በመላው መተግበሪያ ውስጥ በአንድ ጊዜ ንቁ ሊሆን የሚችለው አንድ ቀረጻ ወይም ሩጫ ብቻ ነው። ሚስጥራዊ መስኮች (የይለፍ ቃላት፣ የአንድ ጊዜ ኮዶች፣ የካርድ ቁጥሮች፣ የደህንነት ኮዶች፣ IBAN) በግልጽ አይቀረጹም፦ ስም ያላቸው ግብዓቶች ይሆናሉ (ንጥል 76)፣ በውስጣቸው የተጫኑት ቁልፎችም ወደ ማክሮው አይገቡም። ከግል መስኮቶችም ሆነ ከ«እንግዳ» ትሮች ምንም አይቀረጽም። የተከፈቱ አድራሻዎች አሳሹ እንደፈታቸው ይቀመጣሉ፣ በተመረጠው ሞተር ላይ የተደረገውን ፍለጋም ጨምሮ።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ።

74. ማክሮን ማስኬድ፦ ቅድመ ምርመራ እና የሁኔታ አሞሌ

> **የት ይገኛል፦** በMacro Studio ውስጥ ያለው የ**Run** አዝራር፣ ከ ▾ ቀስት (**Run options…**) ጋር፤ በ⋮ → **Macros** ውስጥ ያለው የማክሮው ስም፤ በመሣሪያ አሞሌው ላይ የተሰኩ ማክሮዎች፤ ለማክሮው የተመደበ አቋራጭ (ንጥል 152)። በሩጫው ጊዜ ሁኔታው በመሣሪያ አሞሌው ላይ እና ከገጹ በላይ ባለ ቀጭን አሞሌ ውስጥ ይታያል።

ምን ያደርጋል፦ ምንም የጎደለ ነገር ከሌለ **Run** ወዲያውኑ ይጀምራል፤ አንድ እሴት ከጎደለ፣ ወይም በ**Run options…**፣ **ቅድመ ምርመራው** ይከፈታል፤ እሱም የት እንደሚሄድ (**Current browser** ወይም **Dedicated window**)፣ በምን ዓይነት ደህንነት (**Confirm each action**፣ **Confirm risky actions**፣ **Pre-authorized actions**)፣ በየትኛው ክፍለ ጊዜ እና መገለጫ፣ በየትኛው የመግቢያ መረጃ ስብስብ እና በየትኛው ሞዴል፣ እና የትኞቹ እሴቶች መሰጠት እንዳለባቸው ይገልጻል። ይኸው ለምናሌዎች፣ ለተሰኩ አዝራሮች እና ለአቋራጮችም ይሠራል፦ ምርመራው ንጹህ ከሆነ ማክሮው ይጀምራል፣ ካልሆነ ግን Macro Studio በችግሩ ላይ ይከፈታል። በሩጫው ጊዜ ለአፍታ ማቆም፣ መቀጠል ወይም ሙሉ በሙሉ ማቆም ይቻላል፤ ማረጋገጫ የሚያስፈልገው እርምጃ **Allow once** እና **Stop** ያለበትን አሞሌ ከአደጋው ዓይነት ጋር ያሳያል። በመጨረሻ ቀጭኑ አሞሌ እንዴት እንደሄደ፣ የትኛው እርምጃ እንዳልተሳካ፣ ማክሮው በውሂብ ሉህ ውስጥ ከጻፈም ስንት ሕዋሳት እና የት እንደሆነ ከ**Open the sheet** ጋር ይናገራል። የAI እርምጃ የሌላቸው ማክሮዎች ወደ የትኛውም የAI አቅራቢ ምንም የአውታረ መረብ ግንኙነት ሳያደርጉ ይሄዳሉ።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ። በAndroid እና iOS ላይ የሚሄዱት ስልኩ ሊያስኬዳቸው በሚችላቸው እርምጃዎች የተሠሩ ማክሮዎች ብቻ ናቸው (አድራሻዎችን መክፈት፣ ከገጹ ማንበብ፣ በሉሆች ውስጥ መጻፍ፣ ትሮችን መክፈት፣ መምረጥ እና መዝጋት፣ ተለዋዋጮች፣ ሁኔታዎች፣ በጽሑፍ ላይ ብቻ የሚሠሩ የAI ማውጣት እና ውሳኔ)፤ ለሌሎቹ ቅድመ ምርመራው የትኞቹ እርምጃዎች እንደጎደሉ ይናገራል እንጂ አይዘላቸውም።

75. ከገጹ ማንበብ እና የAI መስቀለኛዎች

የት ይገኛል፦ Macro Studio → **Add a step**፦ በPage ምድብ ውስጥ **Read from page**፣ በAI ምድብ ውስጥ **AI extract**፣ **AI decision** እና **AI mini-agent**።

ምን ያደርጋል፦ Read from page ያለ ምንም ሞዴል የገጹን አንድ ኤለመንት ያነባል፣ ጽሑፉን፣ የመስክ እሴቱን፣ የአገናኝ አድራሻውን ወይም አንድ ባሕሪውን (attribute) በተለዋዋጭ ውስጥ ያስቀምጣል፦ ኤለመንቱ የሚመረጠው በተከፈተው ገጽ ላይ በመጠቆም ነው፣ ማክሮውም መጋጠሚያዎችን ሳይሆን የተረጋጋ ማጣቀሻ ይይዛል። ንባቡ ሊወድቅ የሚችል ከሆነ፣ **Use AI if reading fails** በስህተቱ ቅርንጫፍ ላይ ያንኑ ተለዋዋጭ የሚጽፍ የAI ማውጣት ይጨምራል። ሞዴልን የሚያሳትፉ ሦስት የመስቀለኛ ዓይነቶች አሉ፦ **AI extract** (አንድ እሴት ያወጣል)፣ **AI decision** (ከተገለጹ ውጤቶች መካከል ይመርጣል) እና **AI mini-agent** (በታጠረ ክልል ውስጥ በገጹ ላይ ይሠራል)። እያንዳንዳቸው የራሳቸው አውድ (ጽሑፍ፣ የማያ ገጽ ምስል ወይም ሁለቱም)፣ የራሳቸው አቅራቢ እና ሞዴል አላቸው፤ ትንሹ ወኪል ደግሞ የተፈቀዱ መሣሪያዎች ዝርዝር፣ የተፈቀዱ ጎራዎች ዝርዝር፣ የዙሮች እና የእርምጃዎች ጣሪያ እና ከፍተኛ ጊዜ አለው። የተቀመጠ ሚስጥር ሊገባ የሚችለው በመግቢያ መስክ ውስጥ ብቻ ነው፦ ትንሹ ወኪል ሌላ ቦታ ሊጽፈው ቢሞክር ማክሮው ይቆማል።

76. ለማክሮዎች ሚስጥራዊ እሴቶች እና የመግቢያ መረጃ ስብስቦች

የት ይገኛል፦ በMacro Studio ውስጥ የመሙያ መስቀለኛው ንብረቶች፤ በማክሮው ቅንብሮች ውስጥ የ**Required data** ክፍል፤ በቅድመ ምርመራው ውስጥ የ**Credential set** ምርጫ እና **Save encrypted set**።

ምን ያደርጋል፦ የተቀረጸ ሚስጥራዊ መስክ የተተየበውን እሴት አይይዝም፦ **ስም ያለው ግብዓት** ይሆናል፤ ይህም በሩጫው ጊዜ ይጠየቃል ወይም አስቀድሞ በ**Required data** ውስጥ ይዘጋጃል (ሚስጥር በዚህ መሣሪያ ላይ ተመስጥሮ ይቆያል)። አማራጭ የመግቢያ መረጃ ስብስቦች በሥርዓተ ክወናው የቁልፍ ሰንሰለት በኩል ይመሰጠራሉ፤ ምስጠራ በማይገኝበት ቦታ የሚቀበሉት ለአንድ ሩጫ ብቻ የሚያገለግሉ እሴቶች ናቸው። በLinux ላይ እውነተኛ ጥበቃ የሌለው የቁልፍ ሰንሰለት (`basic_text`) እንደ ምስጠራ አይቆጠርም። በሩጫው ጊዜ የሚቀርቡ ማረጋገጫዎች የትኛው መስክ እና የትኛው ተለዋዋጭ ሊጠቀሙ እንደሆነ ይናገራሉ።

77. በራሳቸው የሚሄዱ ማክሮዎች

> **የት ይገኛል፦** Macro Studio፣ የማክሮው ቅንብሮች → **Run on a schedule**፤ በዝርዝሩ ውስጥ ያለው የ**Scheduled here** ማጣሪያ በዚህ መሣሪያ ላይ የታጠቁትን ያሳያል።

> **ምን ያደርጋል፦** የተቀመጠን ማክሮ ማንም ሳያስጀምረው ያስኬደዋል፦ **Every so often** (ከየ5 ደቂቃ ጀምሮ) ወይም **At a time of day**፣ በተመረጡ ቀናት። ደንቡ ከማክሮው ጋር ወደ ሌሎቹ መሣሪያዎች ይጓዛል፣ ማስኬዱ ግን አይጓዝም፦ ማክሮው ሊሄድበት የሚገባው እያንዳንዱ መሣሪያ በ**Save and activate** ለብቻው መታጠቅ አለበት፤ ስለዚህ ሁለት የተጣመሩ ማሽኖች አንድን ሥራ ሁለት ጊዜ አይሠሩም፤ **Pause schedule** ያቆመዋል። ከማስታጠቁ በፊት Ciotto ማክሮው ማንም ፊት ለፊት ሳይኖር በእርግጥ መሄድ እንደሚችል ያረጋግጣል፦ ማረጋገጫ የሚጠይቁ እርምጃዎች የሉም፣ አዲስ መስኮት የለም፣ ለማንነት የተመደበ ፓነል የለም፣ እያንዳንዱ አደገኛ እርምጃ አስቀድሞ ተፈቅዷል፤ አንድ ነገር ትክክል ካልሆነ የምክንያቶቹ ዝርዝር ከአዝራሩ አጠገብ ይታያል። በዴስክቶፕ ላይ ሩጫው በማይታይ መስኮት ውስጥ ይካሄዳል፤ በ**Keep running with no window open** የመጨረሻው መስኮት ከተዘጋ በኋላ Ciotto በማሳወቂያ አካባቢው ውስጥ ይቆያል። **Tell me** ማሳወቂያ **Never**፣ **When one fails** ወይም በእያንዳንዱ ሩጫ (**Every run**) ይሰጥ እንደሆነ ይመርጣል። የራስህን መገለጫ እንዲጠቀም የተዘጋጀ ማክሮ በራስህ መግቢያዎች የሚሄደው **Allow it to run as the real you** ላይ ምልክት ካደረግህ ብቻ ነው፤ ካልሆነ ተጠቅሞ በሚጣል ክፍለ ጊዜ ላይ ይጀምራል። **Run it now** ወዲያውኑ ይሞክረዋል። ኮምፒውተሩ ጠፍቶ ሳለ ያመለጡ ሩጫዎች አንድ ብቻ ይሆናሉ።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ። በAndroid እና iOS ላይ በመርሐ ግብር የተያዘ ማክሮ በጀርባ መሄድ አይችልም፦ የሚጀምረው Ciotto ክፍት ሲሆን ነው — ሲጀምር፣ ወደ ፊት ሲመለስ ወይም በየጊዜው በሚደረገው ፍተሻ — ሩጫውም ይታያል።

78. የውሂብ ሉሆች

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **Macros** → **Data sheets**፤ በMacro Studio ውስጥ ያለው የ**Write to sheet** እርምጃ (የData ምድብ)፤ ⋮ → **Macros** → **Open macro results folder**። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Tools** → **Data sheets**።

> **ምን ያደርጋል፦** ማክሮ ያነበበውን ሕዋስ በሕዋስ የሚጽፍበት ቦታ። የ**Write to sheet** እርምጃ ሉሁን (ወይም በ**New sheet…** አዲስ ይፈጥራል) እና ሕዋሱን ይመርጣል፦ **One fixed cell**፣ የአንድ አምድ **Next free row**፣ ወይም ቀኑን ከእሴቱ አጠገብ የሚያስቀምጠው እና ሌላ ረድፍ ከመጨመር ይልቅ የዛሬውን ረድፍ የሚያስተካክለው **One row per day**። ሚስጥሮች ፈጽሞ አይጻፉም። የ**Data sheets** ገጽ ሉሆቹን ያሳያል፤ እያንዳንዱ ሕዋስ የትኛው ማክሮ መቼ እንደጻፈው ያስታውሳል፣ ማክሮውን ሳይነኩም በእጅ ሊስተካከል ይችላል። ሉህ ስሙ ሊቀየር፣ ባዶ ሊደረግ (**Empty it**)፣ ሊሰረዝ እና እንደ CSV ሊላክ (**Export as CSV**) ይችላል፤ ቀመር የሚመስል ጽሑፍም እንደ ጽሑፍ ይስተናገዳል። በዴስክቶፕ ላይ **Also keep it as a file…** የሉሁን ቅጂ በፋይል ውስጥም ያስቀምጣል፤ ቅጂውም በእያንዳንዱ ሩጫ እና በእያንዳንዱ እርማት ይዘምናል፤ **Open macro results folder** ደግሞ የውጤቶቹን አቃፊ ይከፍታል። የሉሆቹ የማመሳሰል ምድብ በነባሪ ጠፍቷል።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ፣ Android እና iOS። በስልክ ላይ የፋይል ቅጂውም የውጤቶቹ አቃፊም የሉም፦ CSV መላክ የሚወርድ ፋይል ያስረክባል፣ **Data sheets** ደግሞ የአቃፊውን ቦታ ይይዛል። የውሂብ ሉሆች ከማመሳሰል ምድቦች መካከል የሚገኙት በAndroid እና iOS ላይ ብቻ ነው (ንጥል 127)።

I. የAI ረዳት

79. የAI የጎን አሞሌ

> **የት ይገኛል፦** `Ctrl/Cmd+J`፤ የምናሌ አሞሌ → **View** → **Toggle AI Sidebar**፤ ⋮ → **Tools** → **AI chat**። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Tools** → **AI chat**።

> **ምን ያደርጋል፦** ከገጹ ጎን ያለ ውይይት (**AI assistant**)። ከታች ያለ ማብሪያ እያየኸው ያለው ገጽ ከጥያቄው ጋር አብሮ ይሂድ (**Page context on**) ወይም አይሂድ (**Page context off — the page you're on is not sent**) ይወስናል። መልሱ እየተፈጠረ ሳለ በከፊል በከፊል ይደርሳል፣ በ**Stop** ሊቋረጥ ይችላል፣ **Clear** ደግሞ ውይይቱን እንደገና ያስጀምራል። Enter ይልካል፣ Shift+Enter ወደ አዲስ መስመር ይወርዳል። ቁልፎቹ በዋናው ሂደት ውስጥ ይቆያሉ፦ በይነገጹ ፈጽሞ አያያቸውም።

80. የAI አቅራቢዎች እና ሞዴሎች

> **የት ይገኛል፦** በመሣሪያ አሞሌው ላይ ያለው የብልጭታ ቅርጽ አዝራር → የ**AI provider** ፓነል፤ ⋮ → **Tools** → **AI provider**፤ በሥራ ላይ ያለው አቅራቢ በቅንብሮች → **AI & automations** → **AI provider** ውስጥም ይመረጣል። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Tools** → **AI provider**።

> **ምን ያደርጋል፦** ፓነሉ የተዋቀሩም ያልተዋቀሩም አቅራቢዎች ሁሉ ያሉበት የ**Provider** ምናሌ አለው፦ Anthropic (Claude)፣ OpenAI፣ Google Gemini፣ xAI (Grok)፣ DeepSeek፣ Mistral፣ Groq፣ OpenRouter እና Ollama (በራስህ ማሽን ላይ የሚሄድ)። ለተመረጠው ሁኔታውን፣ ቁልፉን፣ የ**Model** ምናሌን እና **Use this one**ን ያሳያል፤ በግርጌው ረዳቱ የትኛውን ሞዴል እየተጠቀመ እንደሆነ ይናገራል፣ **Open the assistant**ንም ያቀርባል።

81. የAPI ቁልፎች፦ ማስገባት፣ ማረጋገጥ እና ማስወገድ

> **የት ይገኛል፦** የ**AI provider** ፓነል፣ በ**Provider** ምናሌ ውስጥ አቅራቢውን ከመረጥክ በኋላ።

> **ምን ያደርጋል፦** ቁልፉ በ**API key** መስክ ውስጥ ይለጠፋል፣ በ**Connect** ደግሞ ከመቀመጡ **በፊት** ከአቅራቢው ጋር ይረጋገጣል፤ ስለዚህ የተሳሳተ ቁልፍ በመጀመሪያው ጥያቄ ላይ ሳይሆን ወዲያውኑ ይታወቃል። ለOpenRouter የሚመራ መግቢያ አለ (**Sign in with OpenRouter**፣ ዴስክቶፕ ብቻ)፤ ለOllama **Look for it on this machine** በዚሁ ማሽን ላይ ያለውን አገልግሎት ይፈልጋል፣ **How do I install it?** ደግሞ እንዴት እንደሚገኝ ያብራራል። **Where do I get a key?** ወደ አቅራቢው ኮንሶል ይወስዳል፣ **Remove** ደግሞ ቁልፉን ያስወግዳል። ቁልፎቹ በዋናው ሂደት ውስጥ ይቆያሉ፤ ማሽኑ የቁልፍ ሰንሰለት ካላቀረበ ፓነሉ ቁልፉ ሳይመሰጠር እንደተቀመጠ ይናገራል።

82. የገጽ ትርጉም

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **Tools** → **Translate page** እና **Show original page**፤ ለመተርጎም የሚያቀርበው ባነር የሚታየው በነባሪ የጠፋውን ⋮ → **Tools** → **Offer to translate pages** ካበራህ በኋላ ብቻ ነው። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Tools**፣ ከእነዚሁ ሦስት ንጥሎች ጋር።

> **ምን ያደርጋል፦** የገጹን ቋንቋ ያውቃል፣ ገጹን ባለበት ትቶም ይተረጉመዋል፦ ጽሑፉ በቦታው ይተካል፣ እያየኸው ካለው ክፍል ጀምሮ። ትርጉሙ አስቀድሞ በተዋቀረው የAI አቅራቢ በኩል ያልፋል — በተቻለ መጠን **በራስህ ማሽን ላይ ያለው Ollama**፤ እሱም ምንም አያስከፍልም፣ ከመሣሪያውም ምንም አያስወጣም። በአውታረ መረብ ላይ ያለ አቅራቢ ሲሆን Ciotto መጀመሪያ ፈቃድ ይጠይቃል፣ ምክንያቱም በዚያ ሁኔታ የገጹ ጽሑፍ በእርግጥ ይወጣል፤ ፈቃዱንም በእያንዳንዱ ትርጉም ይጠይቃል። የሚታወቁት ቋንቋዎች አሥራ አምስት ናቸው፦ ከክሊንጎን በስተቀር የበይነገጹ ቋንቋዎች በሙሉ። ቅናሹ ሲበራ፣ በሌላ ቋንቋ ያለ ገጽ የ**This page is in … — translate it?** ባነርን ከ**Translate**፣ **Never for this site** እና **Dismiss** ጋር ያስነሳል። ምንም አቅራቢ ከሌለ ቋንቋው አሁንም ይታወቃል፣ ባነሩም ዝም ከማለት ይልቅ Ollamaን ለመጫን የሚረዳ መመሪያ የሆነውን **Show me how** ያቀርባል፤ ይህ ቅናሽ በአንድ ክፍለ ጊዜ አንድ ጊዜ ይታያል። ምልክት የተደረገባቸው ጣቢያዎች በዚህ መሣሪያ ላይ ይቆያሉ፣ በቅንብሮች → **Appearance & accessibility** → **Per-site translation** ውስጥም እንደገና ይታያሉ።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ፣ Android እና iOS።

J. ድምጽ

83. የድምጽ ትዕዛዞች

> **የት ይገኛል፦** `Ctrl/Cmd+Shift+Space` (ለማዳመጥ አንድ ጊዜ መጫን፣ ለማቆም እንደገና)፤ በመሣሪያ አሞሌው ላይ ያለው የማይክሮፎን አዝራር፤ ፡ → **Tools** → **Speak a command**፤ የምናሌ አሞሌ → **View** → **Speak a command**። ቅንብሮች → **AI & automations** → **Voice**። በስልክ ላይ፦ የ፡ ሉህ → **Tools** → **Speak a command**።

> **ምን ያደርጋል፦** ጮክ ብሎ የተነገረን ዓረፍተ ነገር ለአሳሹ ወደሚሰጥ መመሪያ ይለውጣል፦ ጣቢያ መክፈት ወይም አንድ ነገር መፈለግ፣ ርዕሱን በመናገር ወደ አንድ ትር መሄድ፣ በአቋራጮች ዝርዝር ውስጥ ያለ ማንኛውም ተግባር («ትሩን ዝጋ»፣ «እንደገና ጫን»)፣ ለረዳቱ የሚቀርብ ጥያቄ (ሙሉው መልስ ወደ ጎን አሞሌው ይሄዳል)፣ በገጹ መስክ ውስጥ የሚጻፍ ጽሑፍ። ቀረጻው ገልብጦ መጻፍ ወደሚችለው የተዋቀረ የAI አቅራቢ — OpenAI፣ Groq ወይም Google — በራስህ ቁልፍ ይሄዳል፤ በመጀመሪያው ጊዜ Ciotto ለዚያ አቅራቢ ፈቃድ ይጠይቃል (**Send your voice to be transcribed?**)፣ ምንም ቀረጻም አያስቀምጥም። ቃላቱ ከሁሉም የCiotto ቋንቋዎች ስያሜዎች ጋር በአንድ ጊዜ ይነጻጸራሉ፤ ስለዚህ ትዕዛዝ ከበይነገጹ በተለየ ቋንቋም ይሠራል። መስኮቱን መዝጋት፣ ሌሎቹን ትሮች መዝጋት እና ሁሉንም ማቃጠል ሁልጊዜ ማረጋገጫ ይጠይቃሉ፣ በድምጽ ወይም በ**Yes** እና **No**፤ ከአሥር ሰከንድ በኋላ መልስ ከሌለ እንደ «አይ» ይቆጠራል። ቃል በቃል ከመታወቅ ይልቅ በሞዴል የተገነባ ትዕዛዝም ፓነል ብቻ የሚከፍት ካልሆነ በስተቀር መረጋገጥ አለበት። ድምጽ በነባሪ በርቷል (**Speak to Ciotto**)፤ ማጥፋቱ አዝራሩን ያስወግዳል፣ ማይክሮፎኑ እንዳይከፈትም ያደርጋል። በቅንብሮች ውስጥ ገልባጩም ይመረጣል (**Transcribed by**)፣ የቁልፍ ጥምረቱም ይቀየራል፤ የመጥሪያ ቃልን ማዳመጥ ይታያል፣ ግን ገና አይገኝም።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ፣ Android እና iOS። በስልክ ላይ በአሞሌው ውስጥ አዝራሩ የለም፦ የ፡ ሉህ ጥቅም ላይ ይውላል።

84. በድምጽ የሚሰጡ መልሶች

> **የት ይገኛል፦** ቅንብሮች → **AI & automations** → **Voice**፦ **Answer out loud**፣ **Speaking speed** እና **Voice**።

> **ምን ያደርጋል፦** ከድምጽ ትዕዛዝ በኋላ Ciotto የሰማውን እና ያደረገውን ይናገራል («Opening wikipedia.org»፣ «Done — …»)፤ ስለዚህ ማያ ገጹን ማየት አያስፈልግም፤ ሳይረዳ ሲቀርም ይህንኑ ይናገራል። በመሣሪያው ላይ አስቀድመው የተጫኑትን ድምጾች ይጠቀማል፦ ምንም አያወርድም፣ ጽሑፉን ለመናገርም ወደ የትም አይልክም። በየትኞቹ ቋንቋዎች መናገር እንደሚችል የሚወሰነው ሥርዓቱ ባሉት ድምጾች ነው። ከድምጽ ባህሪው ጋር በነባሪ በርቷል። እየተናገረ ሳለ አያዳምጥም፤ ስለዚህ ለራሱ ጥያቄ መልስ መስጠት አይችልም።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ፣ Android እና iOS። በAndroid እና iOS ላይ በሥርዓቱ የንግግር ማቀናበሪያ ሞተር ይናገራል።

85. በገጹ ላይ በድምጽ የሚሰጡ ሥራዎች

> **የት ይገኛል፦** ያው የድምጽ ትዕዛዝ፣ ከትዕዛዝ ስም ይልቅ በገጹ ላይ ምን እንደሚደረግ በመናገር («ይህን ቅጽ በአድራሻዬ ሙላው»)።

> **ምን ያደርጋል፦** በድምጽ የተሰጠውን ሥራ ለገጹ ወኪል ያስረክባል። ከመጀመሩ በፊት Ciotto ማረጋገጫ ይጠይቃል። ሩጫው ፈጽሞ ያልተቀመጠ ማክሮ ነው፤ ወደ ሌላ ጣቢያ መሄድ እንዳይችል ፊት ካለው ትር ጣቢያ ጋር የተሳሰረ ነው፤

> በእጅ ከተጻፈ ማክሮ የጠበቡ ወሰኖች አሉት (ጥቂት ዙሮች፣ ጥቂት እርምጃዎች፣ ሁለት ደቂቃዎች)፤ ከእያንዳንዱ ጠቅታ እና ከእያንዳንዱ የቁልፍ መጫን በፊትም ፈቃድ ይጠይቃል። «አይ» ስትል እዚያው ይቆማል።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ። በAndroid እና iOS ላይ በምትኩ ሥራው በጎን አሞሌው ውስጥ ላለው ረዳት ይሰጣል።

K. ግላዊነት እና ደህንነት

86. ጋሻው እና የ«What was blocked here» ሳጥን

> **የት ይገኛል፦** የታገደውን ቁጥር የሚያሳየው በመሣሪያ አሞሌው ላይ ያለው የጋሻ አዶ ቅንብሮች → **Privacy & security**ን (ንጥል 87) ይከፍታል። ፈጣኑ ሳጥን ከ፡ → **Privacy and identity** → **What was blocked here** ይከፈታል፣ በ**Privacy and security** ስምም በመሣሪያ አሞሌው ላይ ሊሰካ ይችላል። በስልክ ላይ፦ የ፡ ሉህ → **Privacy and identity** → **What was blocked here**፤ ይህም ከነባሪ ፈጣን እርምጃዎች አንዱ ነው።

> **ምን ያደርጋል፦** በጋሻው ላይ ያለው ቁጥር ከጅምር ጀምሮ የቆሙትን ማስታወቂያዎች፣ ተከታታዮች እና አደገኛ ገጾች ይደምራል፤ ቆጣሪዎቹ የሚኖሩት በማህደረ ትውስታ ውስጥ ብቻ ነው፣ በእያንዳንዱ ጅምርም ከዜሮ ይጀምራሉ። ፈጣኑ ሳጥን የአራቱን መሠረታዊ ጥበቃዎች ማብሪያዎች፣ ፊት ላለው ጣቢያ የ**Show ads on …** ማብሪያ (ንጥል 89)፣ የተመሰጠረ DNS ምርጫ (ንጥል 93)፣ ቆጣሪዎቹን (**Ads**፣ **Trackers**፣ **Malware**፣ **Banners**) እና እያንዳንዳቸው **Remove** ያላቸውን የልዩ ሁኔታዎች ዝርዝር ይሰበስባል። የ**All privacy features** → አገናኝ ወደ ሙሉው ካታሎግ ይወስዳል። ጋሻው፣ ሳጥኑ እና ካታሎጉ አንድ ዓይነት ሁኔታ ያነባሉ፤ ስለዚህ እርስ በርስ ሊጋጩ አይችሉም።

87. የጥበቃዎች ሙሉ ካታሎግ

> **የት ይገኛል፦** ፧ → **Privacy and identity** → **Privacy and Security…**፤ ቅንብሮች → **Privacy & security**፤ በመሣሪያ አሞሌው ላይ ያለው የጋሻ አዶ። በስልክ ላይ፦ የ፡ ሉህ → **Privacy and identity** → **All privacy features**።

> **ምን ያደርጋል፦** ከላይ የክፍለ ጊዜው ቆጣሪዎች (**Ads blocked**፣ **Trackers blocked**፣ **Malware/phishing stopped**፣ **Cookie banners rejected**)፣ የጥበቃ ዝርዝሮቹን ሁኔታ የሚያሳየው መስመር እና «የአሰሳ ውሂብ አጽዳ» (ንጥል 58) አሉ። ከሥሩ ለእያንዳንዱ ጥበቃ አንድ ካርድ አለ፣ በቡድኖች ተከፋፍለው (Network፣ Identity፣ Data፣ Downloads)፤ እያንዳንዱ ርዕስ፣ የማጠቃለያ መስመር፣ እና ሲጠየቅ (**What situation does this protect me from?**) ዘዴውን ሳይሆን የሚመልሰውን **እውነተኛ ሁኔታ** የሚገልጽ አንቀጽ አለው። ገና ያልተሠሩ ጥበቃዎች ቃል የሚገባላቸው ካርድ የላቸውም፤ መድረኩ ሊያሠራቸው የማይችላቸውም አይታዩም። ከአራቱ መሠረታዊ (**Core**) ጥበቃዎች በስተቀር ሁሉም ጥበቃዎች እስክታበራቸው ድረስ **ጠፍተዋል**።

88. የተፈረሙ የጥበቃ ዝርዝሮች

> **የት ይገኛል፦** የሚዘጋጅ ምንም ነገር የለም፤ ሁኔታው በቅንብሮች → **Privacy & security** ውስጥ፣ ከቆጣሪዎቹ በታች ባለው መስመር ይነበባል።

> **ምን ያደርጋል፦** ምን እንደሚታገድ የሚወስኑት ዝርዝሮች (ለማስታወቂያዎች እና ለተከታታዮች EasyList እና EasyPrivacy፣ ለተንኮል አዘል ሶፍትዌር እና ለማጥመጃ URLhaus እና OpenPhish) ከCiotto ጣቢያ በተፈረመ ጥቅል ይደርሳሉ፦ የፋይሎቹ ዝርዝር ከአሻራዎቻቸው ጋር፣ በፕሮግራሙ ውስጥ በተጻፈ የEd25519 ቁልፍ የተፈረመ። Ciotto አንድም ደንብ ከመጠቀሙ በፊት ፊርማውን እና እያንዳንዱን አሻራ ይፈትሻል፣ አስቀድሞ ካለው የበለጠ አዲስ ያልሆነን ጥቅልም አይቀበልም፤ ስለዚህ የቆየ ቅጂ እንደገና ወደ ሥራ ሊገባ አይችልም። ፍተሻው ካልተሳካ ምንም አይለወጥም፦ የመጨረሻው የተረጋገጠ ቅጂ በሥራ ላይ ይቆያል፣ መስመሩም ለምን እንደሆነ ይናገራል። ከአንድ

> ሳምንት በላይ የቆየ ጥቅል አሁንም ጥቅም ላይ ይውላል፣ መስመሩ ግን ይህንን ያሳያል። በሚሰራጩት ስሪቶች ውስጥ ፈጽሞ ወደ ያልተፈረሙ ዝርዝሮች አይመለስም።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ፣ Android እና iOS።

89. ማስታወቂያ ማገድ እና ጸረ-ክትትል

> **የት ይገኛል፦** የግላዊነት ካታሎግ፣ የመጀመሪያው ካርድ፤ በ**What was blocked here** ሳጥን (ንጥል 86) ውስጥ ፊት ላለው ጣቢያ የ**Show ads on …** ማብሪያ እና የልዩ ሁኔታዎች ዝርዝር።

> **ምን ያደርጋል፦** በሚሰራጩት ስሪቶች ውስጥ ከተፈረመው ጥቅል የሚመጡትን EasyList እና EasyPrivacy ዝርዝሮች በመጠቀም የማስታወቂያ እና የክትትል ጥያቄዎችን ያጣራል። በነባሪ **በርቷል**። **Show ads on …** ሌሎቹን ጣቢያዎች ሳይነካ ለዚያ ጣቢያ ብቻ እና ለዘላለም ማገዱን ያጠፋል (ለሶስተኛ ወገን ማስታወቂያዎቹም ጭምር)፤ ልዩ ሁኔታው በዚያው ማብሪያ ወይም በዝርዝሩ ውስጥ ባለው **Remove** ይወገዳል።

90. HTTPS-only

> **የት ይገኛል፦** የግላዊነት ካታሎግ፤ ለአንድ ጣቢያ የሚሰጥ ልዩ ሁኔታ ከታሻው።

> **ምን ያደርጋል፦** የ `http://` አሰሳን ማሸኑን ከመልቀቁ በፊት ወደ `https://` ይለውጠዋል። በእርግጥ `https://` የሌለው ጣቢያ ድምጽ አልባ የግንኙነት ስህተት ሳይሆን የተብራራ የማገጃ ገጽ (**Not secure**) ያሳያል፣ ከሦስት ምርጫዎች ጋር፦ **Go back**፣ **Continue anyway** (ያ ጣቢያ ለቀረው ክፍለ ጊዜ በ `http://` ይቆያል) እና **Don't block this site again** (ለዚያ ጣቢያ ብቻ ቋሚ ልዩ ሁኔታ)። ልዩ ሁኔታዎቹ በ**What was blocked here** ሳጥን ውስጥ ይታያሉ፣ ይወገዳሉም። የአደገኛ ጣቢያዎች ዝርዝር (ንጥል 91) አድራሻውን የሚመለከተው ከመሻሻሉ በፊት ነው፤ ስለዚህ የ `http://` የማጥመጃ አድራሻ ጣቢያው በ `https://` ቢመልስም ይቆማል።

91. በዚሁ ማሽን ላይ ያለ የተንኮል አዘል ሶፍትዌር እና የማጥመጃ ዝርዝር

> **የት ይገኛል፦** የግላዊነት ካታሎግ።

> **ምን ያደርጋል፦** ዝርዝሩ ከURLhaus እና OpenPhish የተገነባ ነው፤ በተፈረመው የጥበቃ ዝርዝሮች ጥቅል ውስጥ ይደርሳል፣ የሚቀመጠውም **በማሽኑ ላይ** ነው፦ Google Safe Browsing አይደለም፤ ስለዚህ ልትከፍተው ካለኸው አድራሻ ምንም ነገር ለፍተሻ ወደ ሌላ ቦታ አይላክም። አድራሻው ከእያንዳንዱ እንደገና መጻፍ (ወደ `https://` ማሻሻል፣ አገናኞችን ማጽዳት) በፊት ይነጻጸራል፣ በሌላኛው ፕሮቶኮልም ሆነ ያለ መጨረሻው ነጥብ ጭምር። ተዛማጅ ከተገኘ አሰሳው በ**Dangerous site** ገጽ ይታገዳል፤ **Continue anyway** ለዚያ ትክክለኛ አድራሻ ብቻ የሚሰጥ የአንድ ጊዜ ፈቃድ ነው፣ ፈጽሞም ቋሚ ልዩ ሁኔታ አይሆንም። ዝርዝሩ ሊወርድ ካልቻለ፣ Ciotto እስከሚቀጥለው ዙር ድረስ ያለ ጥበቃ ከመቆየት ይልቅ ከ30 ሰከንድ፣ ከ2፣ ከ10 እና ከ30 ደቂቃዎች በኋላ እንደገና ይሞክራል፤ ስህተቱም በዝርዝሮቹ ሁኔታ ውስጥ ይታያል።

92. ስለ ማውረዶች ማስጠንቀቂያዎች

> **የት ይገኛል፦** የግላዊነት ካታሎግ፤ ማስጠንቀቂያው በማውረዶች መደርደሪያ ውስጥ ከማውረዱ ረድፍ በታች ይታያል።

> **ምን ያደርጋል፦** ለእያንዳንዱ ማውረድ ሦስት ነገሮችን በክብደታቸው ቅደም ተከተል ይመለከታል፦ ምንጩ ወይም ከመሃል መተላለፊያዎቹ አንዱ በዚሁ ማሽን ባለው የተንኮል አዘል ሶፍትዌር ዝርዝር ውስጥ መሆኑን (**Matches a**

known malware/phishing list)፣ ፋይሉ ኮድ ማስኬድ የሚችል ዓይነት መሆኑን — ጫኚዎች፣ ስክሪፕቶች፣ አቋራጮች እና የመሳሰሉት፣ ከ `.exe`፣ `.msi` እና `.ps1` እስከ `.url`፣ `.chm` እና `.vhdx` (**This file type can run code — only open it if you trust the source**) — እና ባልተመሰጠረ ግንኙነት የመጣ መሆኑን (**Downloaded over an insecure connection**)። የሚታየው ከሁሉም የከበደው ማስጠንቀቂያ ነው። ማውረዱ አይታገድም፦ ፋይሉ ዲስኩ ላይ ይደርሳል፣ ነገር ግን አደገኛ ተብሎ በተመለከተ ወይም በዝርዝሩ ውስጥ ባለ ፋይል ላይ **Open** ከመክፈቱ በፊት ማረጋገጫ ይጠይቃል። ማስጠንቀቂያዎቹን ማጥፋት ሦስቱንም በአንድ ላይ ያጠፋል።

93. የተመሰጠረ DNS

የት ይገኛል፦ ⋮ → **Privacy and identity** → **What was blocked here** → **Encrypted DNS**፦ በ**Off (system)**፣ **Cloudflare** እና **Quad9** መካከል ምርጫ።

ምን ያደርጋል፦ የስሞችን አፈታት ባልተመሰጠረው የሥርዓቱ ፈቺ ፋንታ በተመረጠው አገልግሎት ላይ በDNS-over-HTTPS በኩል ያሳልፋል። በነባሪ ጠፍቷል፣ ምርጫውም ዳግም ማስጀመር ሳያስፈልግ ወዲያውኑ ይሠራል።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ።

94. የጣቢያ ፈቃዶች

የት ይገኛል፦ አንድ ጣቢያ ካሜራ፣ ማይክሮፎን፣ መገኛ ቦታ፣ ማሳወቂያዎች፣ ቅንጥብ ሰሌዳ፣ የMIDI መሣሪያዎች ወይም የአካባቢ አውታረ መረብ ሲጠይቅ ከገጹ በላይ የሚታየው አሞሌ፣ ከ**Remember for this site** (በነባሪ ምልክት የተደረገበት)፣ **Block** እና **Allow** ጋር፤ አስቀድሞው የተሰጡ መልሶች ከጣቢያ መረጃ ሳጥን (ንጥል 35) ይታያሉ።

ምን ያደርጋል፦ ሳይጠየቅ ምንም አይሰጥም፣ መልሱም ለዚያ ጣቢያ ይታወሳል። ፈቃዶቹ የሥራ ቦታው ናቸው፦ ያው ጥያቄ በሌላ አካባቢ ከዜሮ ይጀምራል። ጣቢያው ማሳወቂያዎችን እስኪጠይቅ እና **Allow** ብለህ እስክትመልስ ድረስ ማሳወቂያዎች እንደተከለከሉ ይታያሉ፦ አንድ ገጽ በጥያቄው ሳያልፍ ማሳወቂያ ማሳየት አይችልም። ለካሜራ እና ለመገኛ ቦታ ግን፣ የፈቃዱን ሁኔታ ብቻ የሚፈትሽ ጣቢያ እንደተሰጠ አድርጎ ያየዋል፤ ስለዚህ መጠየቁን አይተውም፤ እውነተኛው መዳረሻ ግን በማንኛውም ሁኔታ በአሞሌው በኩል ያልፋል። ከአንድ ገጽ የሚመጡ ብዙ ተመሳሳይ ጥያቄዎች አንድ ጥያቄ ይሆናሉ።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ፣ Android እና iOS። በስልክ ላይ የሚጠየቁት ካሜራ፣ ማይክሮፎን እና መገኛ ቦታ ብቻ ናቸው፤ ሌሎቹ ፈቃዶች ውድቅ ይደረጋሉ። በiOS ላይ የመገኛ ቦታ ጥያቄውን የሚያቀርበው ሥርዓቱ ነው፣ ጣቢያ በጣቢያ፣ በCiotto በኩል ሳያልፍ።

95. እንደ እንግዳ መክፈት

የት ይገኛል፦ ለማብራት የግላዊነት ካታሎግ (**Open as a stranger**)፤ ከዚያ በአገናኝ ላይ በቀኝ ጠቅ → **Open Link as a Stranger**።

ምን ያደርጋል፦ አገናኝን በማህደረ ትውስታ ውስጥ በሚቆይ፣ ተጠቅሞ የሚጣል ክፍለ ጊዜ ላይ ይከፍታል፦ ምንም ኩኪም ሆነ ምንም ታሪክ ተከትሎት አይገባም፤ ትሩ ሲዘጋም ማከማቻው መተግበሪያው ሲዘጋ ሳይሆን ወዲያውኑ ይጸዳል። በብዙ ትሮች መካከል ከሚጋራው የግል አውድ የተለየ ነው። በ«እንግዳ» ትሩ ውስጥ የተቀመጡ የይለፍ ቃላት አይቀርቡም፣ እዚያ የተሰጡ ፈቃዶችም የሥራ ቦታውን ፈቃዶች ሳይነኩ በማህደረ ትውስታ ውስጥ ብቻ ይቆያሉ፤ መገለጫው በproxy በኩል የሚወጣ ከሆነ (ንጥል 103)፣ ትሩም ያንኑ proxy ይጠቀማል።

96. ማጣሪያዎቹ ከመዘጋጀታቸው በፊት ምንም ጥያቄ አይወጣም

> **የት ይገኛል፦** የግላዊነት ካታሎግ።

> **ምን ያደርጋል፦** ከጅምር በኋላ የማጣሪያ ዝርዝሮቹ ገና ያልተጫኑበትን የአንድ ወይም የሁለት ሰከንድ ክፍተት ይዘጋል። ይህ ጥበቃ ሲበራ፣ የመጀመሪያዎቹ ጥያቄዎች የማስታወቂያ ማገጃው እና የተንኮል አዘል ሶፍትዌር ዝርዝሩ መጫናቸውን እስኪጨርሱ ድረስ — ቢበዛ አምስት ሰከንድ — ይጠብቃሉ። ከአምስት ሰከንድ በኋላ ዝግጁ ካልሆኑ፣ ጥያቄው ያለ ጥበቃ ከመሄድ ይልቅ ይሰረዛል፦ ዝርዝሮቹ ሲዘጋጁ እንደገና ይሞከራል።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ።

97. ጣቢያዎች የቤትህን አውታረ መረብ ማንኪኪት አይችሉም

> **የት ይገኛል፦** የግላዊነት ካታሎግ፤ ጥያቄው እንደ ፈቃድ ይታያል።

> **ምን ያደርጋል፦** ይፋዊ ገጽ የግል አድራሻ (`192.168.*`፣ `10.*`፣ loopback፣ link-local፣ `100.64.0.0/10`፣ `0.0.0.0`) ላይ ከመድረሱ በፊት ፈቃድ ይጠይቃል፣ በጀርባ በሚላክ ጥያቄም ሆነ በቀጥታ ወደዚያ በማሰስ። ወደ ቤትህ አውታረ መረብ ለሚያስገቡ ስሞችም ይሠራል፦ Ciotto ከመወሰኑ በፊት ስሙን ይፈታል፣ የአካባቢ የስም መጨረሻዎችን (`.local`፣ `.lan`፣ `.home.arpa`…) እና የራውተሮችን የተለመዱ ስሞችም ያውቃል። ጥያቄው ጣቢያው በአካባቢው አውታረ መረብ ላይ ያለ መሣሪያ ላይ መድረስ እንደሚፈልግ ይናገራል፤ ፈቃዱ *local-network* ይባላል፣ ልክ እንደ ካሜራ ወይም መገኛ ቦታ ለእያንዳንዱ ምንጭ ይታወሳል። ከአንድ ገጽ የሚመጡ ብዙ ተመሳሳይ ጥያቄዎች አንድ ጥያቄ ይሆናሉ።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ።

98. ንጹህ አገናኞች

> **የት ይገኛል፦** የግላዊነት ካታሎግ።

> **ምን ያደርጋል፦** የታወቁትን የክትትል መለኪያዎች (`utm_*`፣ `fbclid`፣ `gclid` እና ሌሎቹ) ገጹ ከመጫኑ በፊት ከአሰሳው ላይ ያስወግዳል። ከHTTPS-only በፊት ይሠራል፤ ስለዚህ የጸዳው አድራሻ ሙሉውን ሰንሰለት ከመጀመሪያው ጀምሮ ያልፋል።

99. ጊዜያቸው የሚያልፍ ፈቃዶች

> **የት ይገኛል፦** የግላዊነት ካታሎግ፤ አዲሶቹ አማራጮች በፈቃድ ጥያቄው ውስጥ ከ**Remember for this site** አጠገብ ይታያሉ።

> **ምን ያደርጋል፦** ከተለመደው **Always** አጠገብ **Just for today** (ከመለስክበት ጊዜ ጀምሮ 24 ሰዓታት) እና **For a week** (ሰባት ቀናት) ይጨምራል። ጊዜው ያለፈበት ፈቃድ ፈጽሞ እንዳልተጠየቀ ተደርጎ ይቆጠራል።

100. የኩኪ ባነሮች፦ ውድቅ ይደረጋሉ እንጂ አይደበቁም

> **የት ይገኛል፦** የግላዊነት ካታሎግ።

> **ምን ያደርጋል፦** ጣቢያው በጸጥታ ስምምነትን እየመዘገበ ባነሩን በግራፊክ ብልሃት ከመደበቅ ይልቅ፣ የገጹን የስምምነት አስተዳዳሪ አውቆ እውነተኛውን የእምቢታ አዝራር ይጫናል። ባነሩ ምንም የእምቢታ አዝራር በማያቀርብበት ቦታ፣ Ciotto ምንም ጠቅ ሳያደርግ ከእይታ ያስወግደዋል፤ ስለዚህ ጥያቄው ያለ መልስ ይቀራል። ውድቅ የተደረጉ ባነሮች በ**Cookie banners rejected** ውስጥ ይቆጠራሉ።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ።

101. ይህን ጣቢያ ስዘጋ እርሳኝ

> **የት ይገኛል፦** ለማብራት የግላዊነት ካታሎግ፤ ጣቢያዎች የሚጨመሩት ከጥበቃው ካርድ በታች በሚታየው የ**Sites to forget on close** ዝርዝር ውስጥ ስማቸውን በመጻፍ ነው፣ ከ**Add** እና **Remove** ጋር።

> **ምን ያደርጋል፦** በዚያ መስኮት ውስጥ የመጨረሻው ትሩ በተዘጋበት ቅጽበት፣ እንዲሁም መስኮቱ ሲዘጋ ወይም ከCiotto ስትወጣ፣ ምልክት የተደረገበትን ጣቢያ ኩኪዎች እና ማከማቻ፣ ንዑስ ጎራዎቹንም ጨምሮ፣ ይሰርዛል (ሲወጣ ማጽዳቱ እስኪጨርስ ድረስ እስከ ሦስት ሰከንድ ይጠብቃል)። ወሰኑ በግልጽ ተነግሯል፦ በሌላ ቦታ ክፍት የተተወ የዚያው ጣቢያ ቅጂ የታወቀ እና ተቀባይነት ያገኘ ክፍተት ነው፤ ይህም የሌላ መስኮትን ክፍለ ጊዜ የሚነጥቅ ስረዛ ከማድረግ ይመረጣል።

102. ሊነበብ የሚችል የግላዊነት ሪፖርት

> **የት ይገኛል፦** ለማብራት የግላዊነት ካታሎግ፤ ሪፖርቱ (**Recent activity**) ከጥበቃው ካርድ በታች ይታያል።

> **ምን ያደርጋል፦** ቆጣሪዎቹን ወደ ዓረፍተ ነገሮች ይለውጣል። ዙሪያ ገብ መዝገብ — ባህሪው ሲጠፋ ፈጽሞ የማይጻፍ፣ ለአሁኑ ክፍለ ጊዜ ብቻ የሚሠራ — የእያንዳንዱን እገዳ ጣቢያ እና የተከታታዩን አስተናጋጅ ያሰፍራል፤ አስተናጋጁም በፕሮግራሙ ውስጥ ባለ ትንሽ የጎራ→ኩባንያ ማዛመጃ ሰንጠረዥ ይፈታል፦ ከባዶ ቁጥር ይልቅ «በnytimes.com ላይ Ciotto ወደ Google፣ Criteo እና Taboola የሚሄዱ 9 ጥያቄዎችን አቁሟል»።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ።

103. ለእያንዳንዱ መገለጫ የተለየ መውጫ (proxy)

> **የት ይገኛል፦** ለማብራት የግላዊነት ካታሎግ፤ proxyው በመገለጫዎቹ ፓነል (⋮ → **Profiles** → **Manage Profiles…**) ውስጥ በመገለጫው ረድፍ ላይ ይዘጋጃል፣ `socks5://host:porta` ወይም `http://host:porta` በሚቀበል መስክ ውስጥ፣ ከ**Test** አዝራር ጋር።

> **ምን ያደርጋል፦** ለእያንዳንዱ መገለጫ ክፍለ ጊዜ የተለየ proxy ይተገብራል፤ ስለዚህ ሁለት ማንነቶች ከአንድ አውታረ መረብ የመጡ አይመስሉም። **Ciotto proxy አያቀርብም**፣ ካርዱም ይህንን በግልጽ ይናገራል። የTest አዝራሩ በእርግጥ እንደሚሠራ ለማረጋገጥ በዚያ መገለጫ ክፍለ ጊዜ በኩል እውነተኛ የመዳረሻ ነጥብ ይጠይቃል (**Works** ወይም **Failed**)። proxyው ለገጾቹ የWebRTC ጥሪዎች፣ ከዚያ መገለጫ ለሚከፈቱ «እንግዳ» ትሮች እና በትር አሞሌው ውስጥ ላሉ የጣቢያዎች አዶዎችም ይሠራል፤ ስለዚህ እውነተኛው አድራሻ በጎን በር አይወጣም። proxyው ሲበራ በአሞሌው ላይ ያለው የመገለጫ ምልክት ነጥብ ይኖረዋል።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ።

104. ተጨማሪ የሚጠይቁ የቅጥያ ዝማኔዎች ይቆማሉ

> **የት ይገኛል፦** ለማብራት የግላዊነት ካታሎግ፤ አንድ ዝማኔ ሲያዝ የማጽደቂያ አሞሌው በመስኮቱ አናት ላይ ይታያል።

> **ምን ያደርጋል፦** የእያንዳንዱን የቅጥያ ጭነት ማኒፌስት በመጨረሻ ተቀባይነት ካገኘው ጋር ያነጻጽራል። ያንኑ ስሪት እንደገና መጫን ያለ ችግር ያልፋል፤ ቀደም ሲል ሊደርስበት ያልቻለውን ፈቃድ ወይም አስተናጋጅ የሚጠይቅ አዲስ ስሪት ግን ከተጫነ በኋላ ወዲያውኑ **ከክፍለ ጊዜው ይራገፋል**፤ የተለወጠውን በትክክል የሚገልጸው አሞሌ («… updated from 1.2 to 1.3 and now also asks to:») በ**Allow this update** እስኪጸድቅ ድረስም ይያዛል። እገዳው ዳግም ከመጀመር በኋላም ይቆያል።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ።

105. የተካተቱ ይዘቶች የሚጫኑት አንተ ስትል ነው

> **የት ይገኛል፦** የግላዊነት ካታሎግ፤ ለእያንዳንዱ ጣቢያ የሚሰጡ ልዩ ሁኔታዎች ከጥበቃው ካርድ በታች በሚታየው የ**Sites where embeds always load** ዝርዝር ውስጥ ይጻፋሉ።

> **ምን ያደርጋል፦** የሶስተኛ ወገን የተካተተ ይዘትን (YouTube፣ X፣ Instagram፣ Google Maps) ጠቅ እስክታደርገው ድረስ ከቦታ ያዥ (**Load this … embed?**) ጀርባ ይይዘዋል። ጥያቄው ወደ ውስጣዊ ገጽ ይዞራል፣ እውነተኛው አስተናጋጅ ላይም ፈጽሞ አይደርስም፤ ቦታ ያዡን ጠቅ ስታደርግ ያው ክፈፍ ወደ እውነተኛው አድራሻ ያስሳል።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ።

106. ያለ መጋጠሚያዎች ፎቶዎች (ሙከራዊ)

> **የት ይገኛል፦** ለማብራት የግላዊነት ካታሎግ፤ ከዚያ ጣቢያውን ከጥበቃው ካርድ በታች ባለው የ**Sites to strip photo data on** ዝርዝር ውስጥ በመጻፍ **ለእያንዳንዱ ጣቢያ በግልጽ** መንቃት አለበት።

> **ምን ያደርጋል፦** ብቁ የሆነን ፎቶ (JPEG፣ WebP) ገጹን ከመልቀቁ በፊት እንደገና ኢንኮድ ያደርገዋል — ከፍተሀ እንደገና ብታስቀምጡው የምታገኘው ያው ለውጥ ነው — ከእሱ ጋርም የEXIF ውሂብ እና ማንኛውም የGPS መጋጠሚያዎች ይጠፋሉ። የመፍታት ስህተት ካጋጠመ ጭነቱን አያግድም፦ ዋናውን ይልካል።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ።

107. ማክሮዎች እንደ እንግዳ ይሄዳሉ

> **የት ይገኛል፦** ለማብራት የግላዊነት ካታሎግ፤ የእያንዳንዱ ማክሮ ምርጫ በMacro Studio → የማክሮው ቅንብሮች → **Safety & session** → **Session** ውስጥ ነው (**Sandbox — runs as a stranger** ወይም **Your profile — runs as you**)፤ ቅድመ ምርመራውም ለእያንዳንዱ ሩጫ ያሳየዋል።

> **ምን ያደርጋል፦** ጥበቃው ሲበራ፣ የማክሮ ሩጫ አስቀድሞ የተከፈተውን ትር ከመውሰድ ይልቅ ተጠቅሞ በሚጣል ክፍለ ጊዜ ላይ ይጀምራል። ሩጫው የሚከፍታቸው ትሮች በሙሉ አንድ ክፍልፋይ ይጋራሉ፤ ስለዚህ በአንዱ ውስጥ የተደረገ መግቢያ ለዚያው ሩጫ ሌሎቹ ትሮች ይታያል፣ ከዚያ ውጭ ላለ ምንም ነገር ግን አይታይም። ክፍልፋዩን የሚጋራው የመጨረሻው ትር ሲዘጋ ክፍልፋዩ ይጸዳል። በእርግጥ የራሱን ማንነት የሚፈልግ ማክሮ በ**Your profile — runs as you** ላይ ይዘጋጃል፣ ቅድመ ምርመራውም ይህንኑ ያሳያል። ጥበቃው ሲጠፋ እያንዳንዱ ሩጫ

> በእውነተኛው መገለጫ ይሠራል፣ ቅድመ ምርመራውም ይህንን ይናገራል። በግልጽ የተነገሩ ወሰኖች፦ ቅጥያዎች የሉም፣ ማውረዶች ለነባሪው መገለጫ ይመዘገባሉ።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ። በስልክ ላይ ማብሪያው የለም፦ እዚያ ማክሮዎች ሁልጊዜ በትሩ መገለጫ ይሠራሉ።

108. ለእያንዳንዱ መገለጫ ተአማኒ የሰዓት ሰቅ እና በአሻራ ላይ የሚጨመር ጫጫታ (ሙከራዊ)

> **የት ይገኛል፦** ለማብራት የግላዊነት ካታሎግ፤ ከካርዱ በታች አራቱ ሰርጦች **Canvas noise**፣ **WebGL noise**፣ **Audio noise** እና **Font measurement noise** ይታያሉ፣ እያንዳንዳቸው **On** እና **Off** አላቸው። የሰዓት ሰቁ በመገለጫዎቹ ፓነል ውስጥ በመገለጫው ረድፍ ላይ ይመረጣል (የ**Machine's own timezone — e.g. Europe/Berlin** መስክ)።

> **ምን ያደርጋል፦** የአንድ መገለጫ ትሮች የሚገልጹትን የሰዓት ሰቅ ይቀይራል፣ ለዚህ ማሽን እውነተኛ ከሆኑ ቋንቋ እና መድረክ ጋር የሚስማማ አድርጎ ያቆየዋል፤ መስኩን ባዶ መተው የማሽኑን የሰዓት ሰቅ ያቆያል፣ የሰዓት ሰቅ ያልሆነ ስም ደግሞ ውድቅ ይደረጋል (**Not a timezone**)። በተጨማሪም canvas፣ WebGL፣ ድምጽ እና የፊደል ቅርጾች መለኪያ በሚዘግቡት ላይ ትንሽ ጫጫታ ይጨምራል፤ እነዚህም አንድ ጣቢያ ኩኪዎች ከተሰረዙ በኋላም የሚቆይ አሻራ የሚገነባባቸው ምንጮች ናቸው፦ ጫጫታው በአንድ ክፍለ ጊዜ ውስጥ ለአንድ ጣቢያ አንድ ዓይነት ሆኖ ይቆያል፣ ስለዚህ ገጾች አይበላሹም፤ ነገር ግን ከአንድ ክፍለ ጊዜ ወደ ሌላ እና ከአንድ መገለጫ ወደ ሌላ ይለወጣል። አራቱ ሰርጦች ከጥበቃው ጋር አብረው ይበራሉ፣ እያንዳንዳቸውም ለብቻቸው ሊጠፉ ይችላሉ። **ሙሉ የጸረ-አሻራ ጥበቃ አይደለም**፦ የማያ ገጽ መጠን፣ የተጫኑ የፊደል ቅርጾች እና በደርዘኖች የሚቆጠሩ ሌሎች ምልክቶች እውነተኞቹ ሆነው ይቆያሉ። ሊተገበር ካልቻለ ትሩን በትክክል እንደሚሆነው ይተዋል፦ ፈጽሞ የተበላሸ ገጽ አይኖርም።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ።

109. ለእያንዳንዱ መገለጫ የተመሰጠሩ ኩኪዎች (ሙከራዊ)

> **የት ይገኛል፦** ለማብራት የግላዊነት ካታሎግ፤ ማንቃቱ የሚደረገው በመገለጫዎቹ ፓነል ውስጥ በመገለጫው ረድፍ ላይ ነው፣ በ**Enable encrypted vault** እና ሁለት ጊዜ በሚጻፍ የይለፍ ሐረግ። ሲጀምር የ**Unlock your vaults** መስኮት ይታያል።

> **ምን ያደርጋል፦** የአንድን መገለጫ ኩኪዎች ከChromium ያልተመሰጠረ ማከማቻ አውጥቶ በተመረጠው የይለፍ ሐረግ የተመሰጠረ አንድ ፋይል አድርጎ ያስቀምጣቸዋል። ሲጀምር እያንዳንዱ የተጠበቀ መገለጫ **ተቆልፎ** ይጀምራል፦ የመክፈቻው መስኮት ለእያንዳንዳቸው የይለፍ ሐረጉን ይጠይቃል (**Unlock**፣ ከዚያ **Continue to Ciotto**)፤ አንዱን መዝለል ማለት ሳትገባ መጀመር ብቻ ነው እንጂ መጋለጥ አይደለም፤ የመገለጫው ረድፍ **Vault locked — logins not restored.** ይላል፣ በማንኛውም ጊዜም **Unlock**ን ያቀርባል። ኩኪዎችን እና መግቢያዎችን ይጠብቃል፣ የጣቢያዎችን የአካባቢ ማከማቻ ግን አይደለም። **የጠፋ የይለፍ ሐረግ ይጠብቃቸው የነበሩትን ኩኪዎች ይዞ ይጠፋል**፦ ይህ የተገነባው ሆን ተብሎ ነው። **Disable vault disable** ብለህ እንድትጽፍ ይጠይቃል፤ የተቆለፈ ዋና የይለፍ ቃል ካለ መጀመሪያ እንድትከፍተው ይጠይቃል፣ ምክንያቱም ካዝናውን ማጥፋት የመገለጫውን የይለፍ ቃላት፣ ካርዶች እና አድራሻዎችም ያንቀሳቅሳል።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ።

110. ሁሉንም አቃጥል

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **Privacy and identity** → **Burn everything**፤ በመሣሪያ አሞሌው ላይ ሊሰካ ይችላል (ንጥል 154)፤ ለአቋራጭ ሊመደብ ይችላል (ንጥል 152)፣ ነገር ግን ነባሪ የቁልፍ ጥምረት የለውም። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ →

> **Privacy and identity → Burn everything**።

> **ምን ያደርጋል፦** ያለህበትን አካባቢ ትሮች በሙሉ — **ከተቆለፉት በስተቀር** — ይዘጋል፣ ወደ ባዶ የመነሻ ገጽም ይመልሳል። በዴስክቶፕ ላይ መጀመሪያ ይጠይቃል (**Close every tab in this environment?**)፣ ጥያቄውም ሁለት ነገሮችን ይናገራል፦ የተዘጉት ትሮች በ `Ctrl/Cmd+Shift+T` ሊመለሱ እንደሚችሉ፣ እና ስንት የተቆለፉ ትሮች ክፍት ሆነው እንደሚቆዩ። በዚያው ጥያቄ ውስጥ **ውሂቡንም መሰረዝ** ያቀርባል (**Close and clear this profile's data**)፦ የመገለጫውን ኩኪዎች፣ ማከማቻ እና መሸጎጫ፣ እንዲሁም የአካባቢውን ታሪክ እና ማውረዶች። **የDon't ask again ሳጥን የሚሠራው ሊመለስ ለሚችለው ማማሽ ብቻ ነው፦** ውሂብን መሰረዝ ሁልጊዜ ይጠይቃል። እንደገና እንዲጠይቅ የሚያደርገው ማብሪያ በቅንብሮች → **Tabs & performance** → **Ask before burning everything** ውስጥ ነው። ትዕዛዙ ፈጽሞ በማክሮ ውስጥ አይቀረጽም፣ በድምጽ ሲነገርም ሁልጊዜ ማረጋገጫ ይጠይቃል።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ፣ Android እና iOS። በስልክ ላይ ንጥሉን መንካት ያለ ጥያቄ ትሮቹን ወዲያውኑ ይዘጋል፤ ውሂቡ የሚሰረዘው ከ«የአሰሳ ውሂብ አጽዳ» (ንጥል 58) ነው።

L. የይለፍ ቃላት እና የመግቢያ መረጃዎች

111. የተቀመጡ የይለፍ ቃላት

> **የት ይገኛል፦** ቅንብሮች → **Passwords & autofill**፤ ⋮ → **Privacy and identity** → **Passwords and autofill**፣ ለተከፈተው ጣቢያ የተቀመጡ መግቢያዎችን የሚዘረዝር እና በ**Manage passwords…** ወደ አስተዳደሩ የሚወስድ። በስልክ ላይ፦ የ፤ ሉህ → **Privacy and identity** → **Passwords and autofill**።

> **ምን ያደርጋል፦** የመግቢያ መረጃዎችን **ለእያንዳንዱ መገለጫ** ያስቀምጣል፣ በሥርዓተ ክወናው የቁልፍ ሰንሰለት በሚጠበቅ ቁልፍ ተመስጥረው። በ**Save a login** ይጨመራሉ (የHTTPS ወይም የlocalhost አድራሻዎች ብቻ)፣ በጣቢያ፣ በተጠቃሚ ስም ወይም በስያሜ ይፈለጋሉ፣ በ**Edit** ይቀየራሉ፣ በ**Remove** ደግሞ ይወገዳሉ። ዝርዝሩ የሚያሳየው ሜታዳታውን (ጣቢያ፣ የተጠቃሚ ስም፣ ስያሜ) ብቻ ነው፣ የይለፍ ቃሉን ፈጽሞ አያሳይም። በLinux ላይ፣ ያለው የቁልፍ ሰንሰለት ደህንነቱ የተጠበቀ ካልሆነ፣ ማስቀመጡ ውድቅ ይደረጋል፣ የመገለጫውን የካዝና ጥበቃ እንድታበራም ይጠየቃል።

112. ራስ-ሙላ

> **የት ይገኛል፦** ለዚያ ጣቢያ የመግቢያ መረጃ ሲኖር በአድራሻ አሞሌው ውስጥ የሚታየው የቁልፍ ምልክት (**Fill a saved password**)፤ የዚያን ጣቢያ የመግቢያ መረጃዎች የሚዘረዝረው ⋮ → **Privacy and identity** → **Passwords and autofill**። በስልክ ላይ፦ የ፤ ሉህ → **Privacy and identity** → **Passwords and autofill**።

> **ምን ያደርጋል፦** የዋናው ክፈፍ ምንጩ ከተቀመጠው ጋር በትክክል እንደሚዛመድ ካረጋገጠ በኋላ አንድ ጊዜ ብቻ ይሞላል። **ቅጹን አይልክም**፦ ማረጋገጫው የተጠቃሚው ነው። በ«እንግዳ» ትር ውስጥ የመግቢያ መረጃዎች አይቀርቡም።

113. አድራሻዎች እና የክፍያ ካርዶች

> **የት ይገኛል፦** ቅንብሮች → **Passwords & autofill**፣ የ**Save address** እና የ**Save card** ሳጥኖች፤ መሙላቱ የሚጠየቀው በአድራሻ አሞሌው ውስጥ ካለው የሰው አዶ (**Addresses**) ነው፤ አዶውም መገለጫው ቢያንስ አንድ የተቀመጠ አድራሻ ወይም ካርድ ሲኖረው ይታያል።

> **ምን ያደርጋል፦** አድራሻዎችን እና የመገናኛ ዝርዝሮችን፣ እንዲሁም የክፍያ ካርዶችን ከይለፍ ቃላቱ ጋር በአንድ ቁልፍ ተመስጥረው እና በአንድ መቆለፊያ ተዘግተው ያስቀምጣቸዋል፦ ዋናው የይለፍ ቃል ከተዘጋጀ፣ አንዱን ሲዘጋ ሌላውንም ይዘጋል። አድራሻ የሚሞላው ከመረጥከው በኋላ ብቻ ነው፣ በራሱ ፈጽሞ አይሞላም። የካርዶቹ ዝርዝር የሚያሳየው የመጨረሻዎቹን አራት አሃዞች ብቻ ነው፣ ሙሉውን ቁጥር ፈጽሞ አያሳይም። ሙሉውን ቁጥር ማሳየት (**Show number**) ወይም ካርድ መሙላት ዋናውን የይለፍ ቃል **በእያንዳንዱ ጊዜ** ማስገባትን ይጠይቃል፤ ዋና የይለፍ ቃል ከሌለ Ciotto ከመቀጠል ይልቅ አንዱን እንድታዘጋጅ ይጠይቃል። የደህንነት ኮዱ ፈጽሞ አይጠየቅም፣ አይቀመጥምም።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ፣ Android እና iOS።

114. ከመግቢያ በኋላ የማስቀመጥ ቅናሽ

የት ይገኛል፦ ከገባህ በኋላ ወዲያውኑ በመስኮቱ አናት ላይ የሚታይ አሞሌ፦ **Save your password for … as …?**፣ ከ**Save** እና **Not now** ጋር።

ምን ያደርጋል፦ የመግቢያ ቅጽ ሲላክ Ciotto የመግቢያ መረጃውን ለማስቀመጥ ያቀርባል። ቅጹን የሚልከው ገጹ ነው፣ Ciotto አይደለም። የይለፍ ቃሉ ግልጽ ባልሆነ ቶከን ተለይቶ በዋናው ሂደት ውስጥ ይቆያል። ቅናሹ በግል አውድ ውስጥም ሆነ በ«እንግዳ» ትር ውስጥ **አይታይም**፣ አስቀድሞ ለተቀመጠ የመግቢያ መረጃም እንደገና አይቀርብም። በስልክ ላይ የሚቀበለው ከዋናው ገጽ ብቻ ነው፣ ምንጩም የሚወሰደው ገጹ ከሚገልጸው ሳይሆን ከትሩ ነው፦ የሶስተኛ ወገን ክፈፍ ለሌላ ጣቢያ ማስቀመጥን ሊያቀርብ አይችልም።

115. የይለፍ ቃል አመንጪ

የት ይገኛል፦ ቅንብሮች → **Passwords & autofill** → **Save a login**፣ ከይለፍ ቃል መስኩ አጠገብ ያለው የ**Generate** አዝራር።

ምን ያደርጋል፦ በጣቢያው ውስጥ ለመለጠፍ እና በዚያው እርምጃ ለማስቀመጥ ዝግጁ የሆነ፣ ሃያ ቁምፊዎች ያሉት የዘፈቀደ የይለፍ ቃል ያመነጫል።

116. ዋና የይለፍ ቃል እና ራስ-ሰር መቆለፊያ

የት ይገኛል፦ ቅንብሮች → **Passwords & autofill**፣ የ**Master password** ሳጥን፦ **Set master password** (ቢያንስ ስምንት ቁምፊዎች፣ ሁለት ጊዜ የሚጻፍ)፣ ከዚያ **Lock now**፣ **Change**፣ **Remove** እና **Auto-lock**።

ምን ያደርጋል፦ አስቀድሞ በሥርዓቱ የቁልፍ ሰንሰለት የተጠበቀውን የመግቢያ መረጃዎች ቁልፍ ለሁለተኛ ጊዜ ያሸጋል፤ ያው መቆለፊያ አድራሻዎችን እና ካርዶችንም ይዘጋል። ከተወሰነ የእንቅስቃሴ-አልባ ጊዜ በኋላ ራስ-ሰር መቆለፊያ ይጨምራል (**1 minute**፣ **5 minutes**፣ **15 minutes**፣ **1 hour** ወይም **Never**)። Ciotto የይለፍ ቃልን ከማሳየቱ ወይም ከመቅዳቱ በፊት እና ካርድን ከመጠቀሙ በፊት የሚጠይቀው ዳግም ማረጋገጫም ይኸው ነው (ንጥሎች 117 እና 113)፦ ያለ ዋና የይለፍ ቃል እነዚያ ሥራዎች አይገኙም። የተለየ ባህሪ የሆነውን የኩኪዎች ምስጠራ አይነካም። **የማገገሚያ መንገድ የለም።**

117. የይለፍ ቃልን ማሳየት እና መቅዳት

የት ይገኛል፦ በቅንብሮች → **Passwords & autofill** ውስጥ ያለው የመግቢያ መረጃው ረድፍ፣ የ**Reveal** እና የ**Copy** ትዕዛዞች።

ምን ያደርጋል፦ የይለፍ ቃል የሚታየው ወይም የሚቀዳው ዋናውን የይለፍ ቃል ካስገባህ በኋላ ብቻ ነው፣ በእያንዳንዱ ጊዜ። ዋና የይለፍ ቃል ከሌለ ሥራው አይጀምርም፣ Ciottoም አንዱን እንድታዘጋጅ ያብራራል። እሱን ማስገባት ካዝናው ተቆልፎ ከነበረ ይከፍተዋል። የታየው የይለፍ ቃል ከሃያ ሰከንድ በኋላ ይጠፋል፤ መቅዳቱን የሚያከናውነው ዋናው ሂደት ነው፣ እሱም የቅንጥብ ሰሌዳው አሁንም ያንን የይለፍ ቃል ከያዘ ከሃያ ሰከንድ በኋላ ባዶ ያደርገዋል፣ የቅንብሮች መስኮቱ ቢዘጋም። ሁሉንም የይለፍ ቃላት በአንድ ላይ ሳይመሰጠሩ የሚመልስ ምንም መንገድ የለም።

118. የይለፍ ቃላት ጤና ሪፖርት

> **የት ይገኛል፦** ቅንብሮች → **Passwords & autofill**፣ ከመግቢያ መረጃዎቹ ዝርዝር በላይ (**Password health: … weak · … reused**) እና በየረድፎቹ ላይ (**Weak**፣ **Reused**)።

> **ምን ያደርጋል፦** በዚሁ ማሽን ላይ፣ ያለ አውታረ መረብ የሚደረግ ፍተሻ ሲሆን በአንድ መገለጫ ውስጥ በብዙ ንጥሎች ላይ በድጋሚ የዋሉ የይለፍ ቃላትን እና ደካሞቹን ያሳያል። ንጽጽሩ የሚደረገው በማህደረ ትውስታ ውስጥ ነው፤ ሪፖርቱ መለያ ኮዶችን እና ምልክቶችን ብቻ ይይዛል፣ የይለፍ ቃላቱን ወይም hashቸውን ፈጽሞ አይይዝም።

119. ባለ ስድስት አሃዝ የTOTP ኮዶች

> **የት ይገኛል፦** በመግቢያ መረጃው ቅጽ ውስጥ ያለው የ**TOTP secret or otpauth:// (optional)** መስክ፤ ኮዱ ከቀሩት ሰከንዶች ጋር በመግቢያ መረጃው ረድፍ ላይ ይታያል።

> **ምን ያደርጋል፦** እንደ አማራጭ የTOTP ሚስጥርን (በቀላል base32 ወይም እንደ `otpauth://` አድራሻ) በመግቢያ መረጃው የተመሰጠረ ይዘት ውስጥ ያስቀምጣል፣ ባለ ስድስት አሃዝ ኮዶቹንም በማሽኑ ላይ ያመነጫል። ሚስጥሩ ከየይለፍ ቃል አስተዳዳሪዎቹ CSV አምዶችም ይመጣል።

120. ከታወቁ የውሂብ ፍንጣቂዎች ጋር ማነጻጸር

> **የት ይገኛል፦** ቅንብሮች → **Passwords & autofill**፣ ከዝርዝሩ በላይ ያለው የ**Check for breaches** አዝራር።

> **ምን ያደርጋል፦** ከHave I Been Pwned ጋር በk-anonymity የሚደረግ **አማራጭ እና ሲጠየቅ ብቻ የሚሄድ** ፍተሻ፦ መሣሪያውን የሚለቀው የSHA-1 አሻራው የመጀመሪያዎቹ አምስት ቁምፊዎች ብቻ ናቸው፣ የይለፍ ቃሉ ፈጽሞ አይወጣም። የተገኙት ንጥሎች የ**Breached** ስያሜ ያገኛሉ፣ አንድ መስመርም ስንት እንደሆኑ ያጠቃልላል። ውጤቱ መለያ ኮዶችን እና ቆጠራዎችን ብቻ ይይዛል።

121. የሥርዓቱ የይለፍ ቁልፎች (passkey)

> **የት ይገኛል፦** አንድ ጣቢያ በይለፍ ቁልፍ መግባትን ሲያቀርብ በራሳቸው ይታያሉ።

> **ምን ያደርጋል፦** የይለፍ ቁልፍ ሂደቶቹ በChromium፣ በAndroid Credential Manager ወይም በApple የማረጋገጫ አገልግሎቶች ውስጥ ይቀራሉ። **የይለፍ ቁልፎቹ የግል ቁልፎች ወደ Ciotto ማከማቻም ሆነ ወደ ማመሳሰል ፈጽሞ አይገቡም።**

M. የLightning ማንነት

122. የLightning ማንነትን መፍጠር

> **የት ይገኛል፦** በመሣሪያ አሞሌው ላይ ያለው የመብረቅ ቅርጽ አዝራር፤ ⋮ → **Privacy and identity** → **Lightning Identity**፤ ቅንብሮች → **Sync, Lightning & devices** → **Open Lightning…**። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Privacy and identity** → **Lightning identity**።

> **ምን ያደርጋል፦** ማንነቱ Ciotto በዚህ ማሽን ላይ የሚፈጥረው እና ወደ የትም የማይልከው ቁልፍ ነው። የሚደግፉት ጣቢያዎች ተጠቃሚውን ያለ ኢሜይል አድራሻ እና ያለ የይለፍ ቃል ሊያውቁት ይችላሉ፤ ለመግቢያ እና ለWebLN **እያንዳንዱ ጣቢያ የተለየ ቁልፍ ያያል**፣ ስለዚህ ጣቢያዎቹ እርስ በርስ መረጃ ማነጻጸር አይችሉም፤ የNostr ስም (npub) ግን አንድ ብቻ ነው፣ ምክንያቱም በNostr ውስጥ ይፋዊ ማንነቱ እሱ ነው። እዚህ Lightning የሚያገለግለው ለመታወቅ እና የራስህን መሣሪያዎች ለማገናኘት ብቻ ነው፦ ምንም ሂሳብ፣ ምንም ገንዘብ፣ የሚሞላ ምንም ነገር፣ እና ምንም ክፍያ የለም። ፓነሉ በ**Create my identity** እና **I already have a recovery phrase** ይከፈታል፤ ማንነቱ ከተፈጠረ በኋላ ቁልፉን እና የNostr ስሙን ያሳያል።

123. የአሥራ ሁለቱን ቃላት መጠባበቂያ እና መመለስ

> **የት ይገኛል፦** የ**Lightning identity** ፓነል፦ **Write down my recovery words** (ከዚያ **Show my recovery words again**)፣ **I have written them down**፣ **I already have a recovery phrase** ከ**Restore** ጋር፣ **Remove this identity**።

> **ምን ያደርጋል፦** ወደዚያ ማንነት ለመመለስ ብቸኛው መንገድ የሆኑትን አሥራ ሁለቱን ቃላት ያሳያል፣ በቅደም ተከተል በወረቀት ላይ እንድትጽፋቸውም ይጋብዛል። በ**I have written them down** እስክታረጋግጥ ድረስ፣ ፓነሉ ማንነቱ ፈጽሞ እንዳልተጻፈ ያስጠነቅቃል፣ በአሞሌው ላይ ያለው አዝራርም ነጥብ ይይዛል። ቃላቱ በማንኛውም ጊዜ በ**Show my recovery words again** ያለ ተጨማሪ ጥያቄ እንደገና ሊታዩ ይችላሉ። መመለስ ማንነቱን ካለ ሐረግ እንደገና ይገነባል፣ ቃላቱ ሲጻፉም ይቆጥራቸዋል። መሰረዝ የማይቀለበስ ነው፦ ያለ አሥራ ሁለቱ ቃላት ተጠቃሚውን ያውቀው የነበረ እያንዳንዱ ጣቢያ ከአሁን በኋላ አያውቀውም፤ ለማረጋገጥም **remove** ብለህ መጻፍ አለብህ።

124. በማንነቱ ወደ ጣቢያ መግባት

> **የት ይገኛል፦** አንድ ጣቢያ የLightning መግቢያ (LNURL-auth) ሲያቀርብ በመስኮቱ አናት ላይ የሚታይ የማረጋገጫ አሞሌ፦ **Sign in to … with your Lightning identity?**፣ ከ**Cancel** እና **Sign in** ጋር።

> **ምን ያደርጋል፦** ጣቢያው ፈተና ያቀርባል፤ Ciotto በግልጽ ከተፈቀደለት በኋላ ብቻ ለ**ዚያ** ጣቢያ በተመደበው ቁልፍ ይፈርመዋል። አሞሌው መልስ እስኪያገኝ ድረስ ምንም አይፈረምም፣ ጥያቄውም ከሁለት ደቂቃ በኋላ በራሱ ጊዜው ያልፋል። መግቢያውን የጀመረው ልትገባበት ካለኸው ጣቢያ የተለየ ገጽ ከሆነ፣ አሞሌው ይህንኑ ይናገራል (**Careful: … opened this login for …**)። ማንነቱ ገና ከሌለ፣ መቀበል ይፈጥረዋል። መግቢያው በግል መስኮቶች ውስጥ አይቀርብም።

125. ለገጾች WebLN እና Nostr

> **የት ይገኛል፦** ለሚጠቀሙባቸው ገጾች ይገኛሉ፤ እያንዳንዱ ጥሪ በፈቃድ በኩል ያልፋል፣ ፈቃዱም በዚያው የጣቢያ ፈቃዶች አሞሌ ይጠየቃል።

> **ምን ያደርጋል፦** ሁለት የታወቁ በይነገጾችን — `window.webln` እና `window.nostr` — በአንድ ቁጥጥር ባለው መስመር በኩል ለገጾች ያቀርባል። WebLN የሚያቀርበው የጣቢያውን ቁልፍ እና የመልእክት ፊርማ ብቻ ነው፣ ክፍያዎችን አያቀርብም። **ማንነትህን ማየት እና አንተን ሆኖ መፈረም የተለያዩ ፈቃዶች ናቸው**፣ ምክንያቱም የተለያዩ አደጋዎች አሏቸው፦ ማንነትን እንዲያይ የተፈቀደለት ጣቢያ በዚያው ምክንያት ብቻ በላዩ ላይ ፊርማ እንዲያደርግ አልተፈቀደለትም። ፊርማው **በእያንዳንዱ ጥያቄ** ይጠየቃል፣ ፈጽሞ አይታወስም፤ አሞሌውም የሚፈረመውን ያሳያል (መልእክቱን፣ ወይም የNostr ክስተቱን ዓይነት እና ይዘት)፤ ወደፊት ቀን የተሰጠው ክስተት ውድቅ ይደረጋል። ማንነቱ ገና ከሌለ፣ የመጀመሪያው ፈቃድ ይፈጥረዋል። በግል መስኮቶች እና በ«እንግዳ» ትሮች ውስጥ እነዚህ በይነገጾች አይቀርቡም።

N. የተመሰጠረ ማመሳሰል እና ትሮችን ማስተላለፍ

ለሚያረጋግጡ ሰዎች ማስታወሻ፦ የዚህ ክፍል ሙከራዎች ሁለት የዘመኑ የCiotto መሣሪያዎችን ይፈልጋሉ። የድር መተግበሪያውን ወይም ቅጥያዎቹን የሚያካትቱ ሙከራዎች በተጨማሪ የታተመውን የአጋር አገልግሎት ይፈልጋሉ፤ እስኪታተም ድረስ ሊከናወኑ እንደማይችሉ ምልክት መደረግ አለባቸው። ምንም ሙከራ ገንዘብ አይፈልግም፦ Ciotto የኪስ ቦርሳ፣ ሰርጦች ወይም ክፍያዎች የሉትም።

126. የማመሳሰል ሁኔታ

የት ይገኛል፦ በመሣሪያ አሞሌው ላይ ያለው የማመሳሰል አዝራር → የ**Encrypted sync** ፓነል፤ ⋮ → **Privacy and identity** → **Encrypted sync**፤ ቅንብሮች → **Sync, Lightning & devices**። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Privacy and identity** → **Encrypted sync**።

ምን ያደርጋል፦ ፓነሉ ሲጠየቁ በሚከፈቱ ክፍሎች ውስጥ ማጣመርን (ንጥል 129)፣ **Send this tab**፣ **What follows you**፣ **Inbox**፣ **Tabs from other devices**፣ **Devices and contacts** እና **Connection details**ን ይሰበስባል፤ በመጨረሻው ውስጥ ለትሮች እና ለትልቅ ውሂብ በሥራ ላይ ያለው የማጓጓዣ መንገድ እና መሣሪያው የሚመልስበት አድራሻ ይነበባሉ። በቅንብሮች ውስጥ ያው ክፍል ምድቦቹን፣ **Revoke** ያለበትን የመሣሪያዎች ዝርዝር እና የ**Sync now** ትዕዛዝን ይዟል። ምንም የCiotto አገልጋይ ትሮችን ወይም የአሳሽ ውሂብን አያስቀምጥም።

127. ሊመሳሰሉ የሚችሉ የውሂብ ምድቦች

የት ይገኛል፦ የ**Encrypted sync** ፓነል፣ የ**What follows you** ሳጥን፤ እነዚሁ ማብሪያዎች በቅንብሮች → **Sync, Lightning & devices** ውስጥ።

ምን ያደርጋል፦ እያንዳንዱ ምድብ ለብቻው ይበራል ወይም ይጠፋል። በነባሪ የበሩ፦ **Remote tabs**፣ **Workspaces**፣ **Profile descriptors** (ሚስጥራዊ ያልሆኑ ገላጮች ብቻ)፣ **Projects**፣ **Favorites and reading list**፣ **Portable preferences**፣ **Sanitised macros**። በነባሪ **የጠፉ**፦ **Page notes**፣ **History**፣ **Memory**፣ **Passwords (authorized devices only)**፣ እና በAndroid እና iOS ላይ **Data sheets**። የጠፉ ምድቦች በተራ አመልካች ሳጥን ይበራሉ፤ ለይለፍ ቃላት የእያንዳንዱ መሣሪያ ፈቃድም ያስፈልጋል (ንጥል 137)። አንድ መሣሪያ የሚያሳየው በእርግጥ ሊያስተናግዳቸው የሚችላቸውን ምድቦች ብቻ ነው፦ በዴስክቶፕ ላይ የውሂብ ሉሆች ምድብ የለም።

128. ፈጽሞ የማይመሳሰለው

የት ይገኛል፦ በእያንዳንዱ መሣሪያ ላይ አንድ ዓይነት የሆነ የማመሳሰል ደንብ፤ የድር መተግበሪያው በ**Portable data** ሳጥን ውስጥ ያስታውሰዋል።

ምን ያደርጋል፦ ማመሳሰሉ እነዚህን **ፈጽሞ አያካትትም**፦ የማገገሚያ ሐረጎች፣ የግል ቁልፎች፣ ኩኪዎች፣ የጣቢያዎች ማከማቻ፣ የይለፍ ቁልፎች፣ የAI አቅራቢዎች ቶከኖች፣ የproxy መግቢያ መረጃዎች፣ የማክሮዎች የመግቢያ መረጃ እሴቶች፣ የኩኪ ካዝናዎች ይዘት፣ የተቀመጡ ንጥሎች ከመስመር ውጭ ቅጂዎች፣ የወረዱ ፋይሎች፣ የማውረዶች ዝርዝር እና የግል ክፍለ ጊዜዎች። የይለፍ ቃላት የሚጓዙት በራሳቸው ምድብ ሥር ብቻ ነው፣ ለእያንዳንዱ መሣሪያ በተለየ ፈቃድ። ሆን ተብሎ የተደረገው ብቸኛ ልዩ ሁኔታ፣ እሱም ሲጠየቅ ብቻ፦ ክፍለ ጊዜን በQR ማስተላለፍ

(ከማጣመር ቀጥሎ ያለው ንጥል) የተጋራውን ትር ጣቢያ ኩኪዎች እና ማከማቻ አንድ ጊዜ ብቻ ወደ ራስህ ስልክ ይወስዳል።

129. መሣሪያን ማጣመር

> **የት ይገኛል፦** የ**Encrypted sync** ፓነል → **Pair a device or contact** → **Invite / QR**፣ የ**My device** ምርጫ እና **Create 10-minute invite**፤ ከመጀመሪያው ማጣመር በኋላ፣ **Devices and contacts** → **Pair a new device**። በሌላኛው መሣሪያ ላይ፦ በስልክ ላይ **Receive / Scan**፣ ወይም **Receive**፣ የ`ciotto://pair` አገናኙን መለጠፍ እና **Verify**።

> **ምን ያደርጋል፦** ለአሥር ደቂቃ የሚያገለግል **የአንድ ጊዜ እና የተፈረመ** ግብዣ ያመነጫል፣ እንደ QR ኮድ እና በ**Copy invite** የሚቀዳ ጽሑፍ። ከዴስክቶፕ ወደ ስልክ አንድ ጊዜ መቃኘት ይበቃል (**Scan this QR once on the new phone, then approve the request here.**)፦ ስልኩ ይጠብቃል (**Waiting for approval on the desktop…**)፣ ዴስክቶፑም **Pairing request — Allow … as a device?** ብሎ ይጠይቃል፣ ከ**Allow** እና **Reject** ጋር። በሌሎቹ ሁኔታዎች ማጣመሩ የሁለትዮሽ ነው፦ ግብዣውን የሚቀበለው ያጸድቃል፣ በተራውም በመጀመሪያው መሣሪያ ላይ የሚነበብ የመመለሻ ግብዣ ያሳያል። የሚጨመረው መሣሪያ የራሱን ቁልፎች ይይዛል፣ የማገገሚያ ሐረጉን ግን አይቀበልም። መሣሪያዎችን ሊጨምር የሚችለው የLightning ማንነቱን የሚጠብቀው መሣሪያ ብቻ ነው፤ የተጨመረ መሣሪያ መጋበዝ የሚችለው እውቂያዎችን ብቻ ነው። የመሣሪያዎች እና የእውቂያዎች ስም ሊቀየር አይችልም።

መድረኮች፦ QRን በካሜራ ማንበብ የሚገኘው በAndroid እና iOS ላይ ብቻ ነው፤ በዴስክቶፕ ላይ አገናኙ ይለጠፋል።

130. ክፍለ ጊዜን በQR ወደ ስልክ ማስተላለፍ

> **የት ይገኛል፦** በዴስክቶፕ ላይ፣ የ**Encrypted sync** ፓነል → **Invite / QR** (አስቀድሞ የተጣመረ መሣሪያ ሲኖር ክፍሉ **Receive or share a Ciotto session** የሚል ርዕስ አለው)፤ በስልክ ላይ፣ ያው ፓነል → **Receive / Scan**።

> **ምን ያደርጋል፦** በኮምፒውተሩ ላይ የተከፈተውን ገጽ ከመግቢያው ጋር፣ ከእሱም ጋር ሌሎቹን የተከፈቱ ትሮች፣ አስቀድሞ ወደተጣመረው የራስህ ስልክ ይወስዳል። **Independent Ciotto session** ንቁውን ትር፣ **Duration**ን (5፣ 15፣ 30 ወይም 60 ደቂቃዎች፤ ነባሪው 15) እና ለሁለት ደቂቃ የሚያገለግል QR ያሳያል፤ QRው በ**Regenerate QR** እንደገና ይፈጠራል። አንድ መቃኘት የዚያን ገጽ ጣቢያ ኩኪዎች እና ማከማቻ ተመስጥረው ያስተላልፋል፦ ስልኩ ተጠቅሞ በሚጣል መገለጫ ውስጥ ይጭናቸዋል፣ ገጹንም እንደ ተራ የCiotto ትር ይከፍታል፤ ሌሎቹ ትሮች ያለ መግቢያዎቻቸው ይደርሰሉ። በዴስክቶፕ ላይ በአሞሌው ውስጥ የቀረውን ጊዜ እና **stop**ን የያዘ ቀይ የ**Shared session** መቆጣጠሪያ ይታያል፦ ሲቆም ወይም ጊዜው ሲያልፍ ስልኩ ያንን ትር ይዘጋል፣ መገለጫውንም ይሰርዛል። **Close everything on the phone** የተጣመሩትን ስልኮች በዚህ መንገድ የደረሱትን ሌሎቹን ትሮችም እንዲዘጉ ይጠይቃል። የገጹ ምስሎችም ሆኑ የሩቅ ትዕዛዞች አይተላለፉም።

መድረኮች፦ የሚጋራው ከዴስክቶፕ (Windows፣ macOS፣ Linux) ነው፣ የሚቀበለው በAndroid እና iOS ላይ ነው፤ በiOS ላይ ማስተላለፉ መተግበሪያው ፊት ላይ እያለ መጠናቀቅ አለበት። በድር መተግበሪያው ውስጥም ሆነ በቅጥያዎቹ ውስጥ አይገኝም።

131. እውቂያን ማጣመር

> **የት ይገኛል፦** የ**Encrypted sync** ፓነል → **Devices and contacts** → **Invite a contact**፤ ከመጀመሪያው ማጣመር በፊት ደግሞ **Invite / QR**ም፣ የ**Contact** ምርጫ። በሌላኛው Ciotto ላይ፦ **Receive / Scan** ወይም **Receive**።

ምን ያደርጋል፦ የራሱ የCiotto ማንነት ካለው ከሌላ ሰው ጋር ግንኙነት ይመሠርታል። ማጣመሩ የሁለትዮሽ ነው፦ ግብዣውን የሚቀበለው ያጸድቃል፣ በተራውም በመጀመሪያው መሣሪያ ላይ የሚነበብ የመመለሻ ግብዣ ያሳያል። እውቂያ ትሮችን መላክ እና መቀበል ይችላል፤ ትሮቹም እስኪከፈቱ ድረስ በ**Inbox** ውስጥ ይቆያሉ፤ የግል ማመሳሰልህንም ሆነ የትኛውንም የውሂብ ምድብ ማግኘት አይችልም። የእውቂያ ግብዣ አንድን መሣሪያ ወደ ራስህ መሣሪያዎች ማስገባት አይችልም።

132. ትርን ወደ መሣሪያ ወይም ወደ እውቂያ መላክ

የት ይገኛል፦ የ**Encrypted sync** ፓነል → **Send this tab**፦ ተቀባዩ (**Choose a device or contact**)፣ **Send** ወይም **Move**፣ የ**Optional message** መስክ።

ምን ያደርጋል፦ Send የአሁኑን ትር ቅጂ ይልካል፣ ትሩም እዚህም ይቆያል፤ **Move** ይልከዋል፣ በሌላው ወገን ሲከፈትም እዚህ ይዘጋዋል። ወደ ራስህ መሣሪያ የንባብ ቦታው፣ የንባብ ሁነታው እና የመጣበት የሥራ ቦታም አብረው ይጓዛሉ፤ ወደ እውቂያ አድራሻው እና ርዕሱ ብቻ። የሚፈቀዱት ተራ የHTTP(S) ትሮች ብቻ ናቸው፦ የግል፣ የStranger እና የውስጥ ትሮች ውድቅ ይደረጋሉ (**Private, Stranger and internal tabs cannot be transferred.**)። ተቀባዩ ጠፍቶ ከሆነ፣ የተላከው ተመስጥሮ በዚሁ ማሽን ባለው ወረፋ ውስጥ ይቆያል፣ ለሰባት ቀናትም በራሱ እንደገና ይሞከራል። አማራጩ መልእክት (እስከ 500 ቁምፊዎች) ከትሩ ጋር ይጓዛል፣ ለጊዜው ግን የተቀባዩ **Inbox** አያሳየውም።

133. የገቢ መልእክት ሳጥን

የት ይገኛል፦ የ**Encrypted sync** ፓነል → **Inbox**፣ ከርዕሱ አጠገብ የሚጠባበቁትን ቁጥር ይዞ። የሚከፈት ነገር እስካለ ድረስ በአሞሌው ላይ ያለው አዝራር ነጥብ ያሳያል፣ ፍንጩም **Encrypted sync — N waiting** ይላል።

ምን ያደርጋል፦ ከ**ራስህ** መሣሪያዎች የተላኩ ትሮች በዴስክቶፕም በስልክም በራሳቸው ይከፈታሉ፣ የመጡበት የሥራ ቦታ እዚህም ካለ በእሱ ውስጥ። የ**እውቂያዎች** ትሮች፣ እና ሊከፈቱ ያልቻሉ የራስህ መሣሪያዎች ትሮች እዚህ ይጠብቃሉ (**Tabs from contacts, or trusted-device tabs that could not open automatically, wait here.**)፦ ለእያንዳንዱ የሥራ ቦታውን መርጠህ **Open**ን ትጫናለህ፣ ወይም **Dismiss**ን። አንድ ንጥል ቢበዛ ለሰባት ቀናት ይጠብቃል። ማድረስን እንደገና ለመሞከር ትዕዛዝ የለም፦ Ciotto በራሱ እንደገና ይሞክራል፣ በቅንብሮች ውስጥ ባለው **Sync now**ም።

134. ከሌሎች መሣሪያዎች የመጡ ትሮች

የት ይገኛል፦ የ**Encrypted sync** ፓነል → **Tabs from other devices**፤ በአዲሱ ትር ገጽ ውስጥ፣ በቅንብሮች → **New tab & startup** → **New tab: remote tabs** ውስጥ የሚበራው የ**Tabs from your devices** ክፍል።

ምን ያደርጋል፦ ደህንነታቸው የተጠበቀ የተከፈቱ ትሮችን፣ እስከ 500፣ የሚያሳይ የተመሰጠረ ቅጽበታዊ ምስል ለ**ራስህ** መሣሪያዎች (ለእውቂያዎች ፈጽሞ አይደለም) ያትማል፤ ስለዚህ ስታነብ የነበረውን በሌላ ቦታ መቀጠል ትችላለህ። በዴስክቶፕ ላይ ዝርዝሩ ይታያል፣ አንድ ንጥልም በአንድ ጠቅታ ይከፈታል። ስልክ ግን ከአንድ መሣሪያ ቅጽበታዊ ምስሉን ለመጀመሪያ ጊዜ ሲቀበል እነዚያን ትሮች በራሱ ይከፍታል (**A newly paired phone opens its first snapshot automatically.**)፤ ከዚያ በኋላ ዝርዝሩ እንደ መጠባበቂያ ይቆያል። የ**Remote tabs** ምድብ መብራት አለበት።

135. ለድር እና ለቅጥያዎች የአጋር ድልድይ

> **የት ይገኛል፦** የድር መተግበሪያው እና የቅጥያዎቹ ብቅ ባይ መስኮት፦ የ**Lightning companion** መምረጫ።

> **ምን ያደርጋል፦** የድር መተግበሪያው እና ቅጥያዎቹ Lightningን በቀጥታ አይናገሩም፦ በግልጽ በተመረጠ፣ የራሱ መተግበሪያ ባለው የCiotto መሣሪያ በኩል ያልፋሉ። መልእክቱ አስቀድሞ የተመሰጠረ ነው፤ በዘፈቀደ ቶከን የሚሠራውን፣ ምንም የማያስቀምጠውን እና ይዘቱን የማይመዘግበውን የCloudflare የመገናኛ ነጥብ ከማቋረጡ በፊት ደግሞ ሁለተኛ ፖስታ ይለብሳል። እንደ መሣሪያ ሲጣመሩ የድር መተግበሪያው እና ቅጥያዎቹ በሁሉም መንገድ መሣሪያዎች ናቸው፣ ሊያስተናግዷቸው የሚችሏቸውን ምድቦችም ይቀበላሉ፦ የድር መተግበሪያው ከማስታወሻዎች፣ ከውሂብ ሉሆች እና ከይለፍ ቃላት በስተቀር ሁሉንም፣ ቅጥያዎቹ ደግሞ ትሮችን እና የተቀመጡ ንጥሎችን ብቻ።

136. መሣሪያን መሻር

> **የት ይገኛል፦** የ**Encrypted sync** ፓነል → **Devices and contacts** → **My devices**፣ የ**Revoke** ትዕዛዝ፤ ያው ዝርዝር በቅንብሮች → **Sync, Lightning & devices** ውስጥ።

> **ምን ያደርጋል፦** መሣሪያው **revoked** የሚል ጽሑፍ ይዞ በዝርዝሩ ውስጥ ይቆያል፣ ይህ Ciottoም ትሮችን እና ውሂብን መላክ፣ የሚልከውንም መቀበል ያቆማል፤ ከዚያ መሣሪያ ጋር የክፍለ ጊዜ ማስተላለፍ በሂደት ላይ ከነበረ ይዘጋል። የይለፍ ቃላት ምድብ ቁልፍ የሚሽከረከረው የተሻረው መሣሪያ ለይለፍ ቃላት ተፈቅዶለት ከነበረ ብቻ ነው። **መሣሪያው አስቀድሞ የተቀበለው ከርቀት ሊሰረዝ አይችልም።** የአሁኑ ወሰን፦ መሻሩ የሚሠራው በተደረገበት መሣሪያ ላይ ብቻ ነው፤ ሌሎቹ የራስህ መሣሪያዎች አይነገራቸውም፣ የተሻረው መሣሪያም እዚያም እስክትሽረው ድረስ በእነሱ በኩል መመሳሰሉን ሊቀጥል ይችላል።

137. በሁለት ፈቃድ የሚደረግ የይለፍ ቃላት ማመሳሰል

> **የት ይገኛል፦** በ**What follows you** ውስጥ ያለው የ**Passwords (authorized devices only)** ምድብ፣ እንዲሁም በ**My devices** ውስጥ ከእያንዳንዱ መሣሪያ በታች ያለው የ**Allow password sync** / **Stop password sync** ትዕዛዝ።

> **ምን ያደርጋል፦** በነባሪ የይለፍ ቃላት ተጠቃሚውን አይከተሉም። **ሁለት ፈቃዶች** ያስፈልጋሉ፦ ምድቡን ማብራት እና ያንን የታመነ መሣሪያ ለብቻው መፍቀድ (**Password sync needs both the local category switch and explicit permission for each trusted device.**)። የሚጓዘው ይዘት ለምድቡ ብቻ የተመደበ ቁልፍ ይጠቀማል፤ ቁልፉም የተፈቀደለት መሣሪያ ፈቃዱን ሲያጣ ወይም ሲሻር ይሽከረከራል።

O. የChrome ቅጥያዎች

138. ከChrome Web Store መጫን

> **የት ይገኛል፦** የምናሌ አሞሌ → **Extensions** → **Open Chrome Web Store**፤ ⋮ → **Extensions** → **Open Chrome Web Store**።

> **ምን ያደርጋል፦** ከመደብሩ መጫን በቀጥታ ይሠራል፦ መደብሩን ትከፍታለህ፣ የመጫኛ አዝራሩን ትጫናለህ (በCiotto ውስጥ «Add to Chrome» የሚለው ጽሑፍ «Add to Ciotto» ይሆናል)፣ Ciottoም ቅጥያዎች የምትጎበኛቸውን ጣቢያዎች ውሂብ ማንበብ እና መቀየር እንደሚችሉ እያስታወሰ **Add "…" to Ciotto?** ብሎ ይጠይቃል፣ ከ**Add extension** እና **Cancel** ጋር። የተጫኑ ቅጥያዎች በሞተግበሪያው የውሂብ አቃፊ ውስጥ ይኖራሉ፣ በራሳቸውም ይዘምናሉ፤ የንጥል 104 ባህሪ ሲበራ፣ ተጨማሪ ፈቃዶችን የሚጠይቅ ዝማኔ እስክታጸድቀው ድረስ ይቆማል። አዲስ የተጫነ ቅጥያ በአሞሌው ላይ በራሱ አይታይም፦ መሰካት አለበት (ንጥል 140)። Ciotto ቅጥያን ለማስወገድ የራሱ ትዕዛዝ የለውም፦ አቃፊውን ትሰርዛለህ (ንጥል 139)፣ ከዚያ ዳግም ታስጀምራለህ።

መድረክች፦ ዴስክቶፕ ብቻ (Windows፣ macOS፣ Linux)፦ የAndroid እና የiOS የድር እይታዎች ቅጥያዎችን ማስተናገድ አይችሉም። በአውሮፓ ኅብረት ውስጥ መደብሩ በእጅ መታለፍ ያለበት የኩኪ ስምምነት ግድግዳ ያሳያል።

139. ያልታሸጉ ቅጥያዎች

> **የት ይገኛል፦** የምናሌ አሞሌ → **Extensions** → **Open Extensions Folder**።

> **ምን ያደርጋል፦** ቅጥያዎቹ የሚኖሩበትን አቃፊ ይከፍታል፦ `manifest.json` ያለበትን አቃፊ እዚያ አስቀምጠህ ዳግም ስታስጀምር ቅጥያው ይጫናል። ለCiotto ቅጥያ የሚገነባው በዚህ መንገድ ነው፤ አንዱን ለማስወገድም መንገዱ ይኸው ነው።

140. የቅጥያዎች የእርምጃ አሞሌ

> **የት ይገኛል፦** በመሣሪያ አሞሌው ላይ ያሉ አዶዎች፣ ከ⋮ → **Customise Toolbar** → **Extensions** ለተሰኩ ቅጥያዎች ብቻ፤ ሌሎቹ ሁሉ በ⋮ → **Extensions** ውስጥ።

> **ምን ያደርጋል፦** የተሰኩትን ቅጥያዎች አዶዎች በአሞሌው ላይ ያሳያል፤ እነሱም የአሞሌውን አምስት ቦታዎች ከትዕዛዞች እና ከማክሮዎች ጋር ይጋራሉ (**Pinned to the toolbar — N of 5**)፤ ብቅ ባይ መስኮታቸውንም ይከፍታል። ያልተሰኩ ቅጥያዎች ከ⋮ → **Extensions** ይደረስባቸዋል፤ እሱም ለንቁው ትር ያሉትን እርምጃዎች ይዘረዝራል፣ በ**Open Chrome Web Store**ም ያበቃል፤ ምንም ቅጥያ አዝራር ከሌለው **No extensions with a toolbar button** ይላል። አዶዎቹ የሚቀርቡት ከኢንተርኔት ሳይሆን ከሞተግበሪያው ውስጥ ነው።

141. በሌሎች መገለጫዎች ውስጥ ቅጥያዎች

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **Profiles** → **Manage Profiles…**፣ ስም ካለው ከእያንዳንዱ መገለጫ በታች ያለው የ**Run extensions in this profile** ሳጥን፤ የሥራ ቦታዎቹ ፓነል ለእያንዳንዱ የሥራ ቦታ ሁኔታውን ይገልጻል።

> **ምን ያደርጋል፦** ቅጥያዎች ሁልጊዜ በነባሪው መገለጫ ውስጥ ይሄዳሉ። ለሌላ መገለጫ በሳጥኑ ይበራሉ፤ ሳጥኑ ለአዲስ መገለጫዎች ጠፍቶ ይጀምራል (ሳጥኑ ከመኖሩ በፊት የተፈጠሩ መገለጫዎች በርቶ ያገኙታል)፦ ስታበራው

> Ciotto ቅጥያዎቹን በዚያ መገለጫ ክፍለ ጊዜ ውስጥ ይጭናል፣ ስታጠፋው ያራግፋቸዋል። የአሁኑ አለመጣጣም፡- ከነባሪው የተለየ መገለጫ ያለው ገጽ ፊት ላይ ሲሆን፣ ሳጥኑ በርቶም ቢሆን፣ የቅጥያዎቹ አዶዎች ረድፍ ከአሞሌው ይወጣል።

P. ማውረዶች፣ ፋይሎች እና ማተም

142. ማውረዶች እና መደርደሪያው

> **የት ይገኛል፦** `Ctrl/Cmd+Shift+J`፤ የምናሌ አሞሌ → **View** → **Downloads**፤ ⋮ → **Downloads**፤ ማውረድ በሂደት ላይ እያለ የ፡ አዝራር ነጥብ ያሳያል። በስልክ ላይ፦ የ፡ ሉህ → **Page** → **Downloads**።

> **ምን ያደርጋል፦** የወረዱ ፋይሎች ከሂደታቸው ጋር በመስኮቱ ግርጌ ባለ መደርደሪያ ላይ ይታያሉ። ከዚያ ለአፍታ ሊቆሙ እና ሊቀጥሉ (**Pause**፣ **Resume**፣ በዴስክቶፕ ላይ ብቻ)፣ ሊቋረጡ ወይም በ× ከዝርዝሩ ሊወገዱ፣ በ**Open** ሊከፈቱ፣ በ**Show in folder** በአቃፊያቸው ውስጥ ሊታዩ ይችላሉ፤ **Clear** የአሁኑን የሥራ ቦታ የተጠናቀቁ ንጥሎች ብቻ ያስወግዳል። ኮድ ማስኬድ የሚችል፣ ያለ HTTPS የወረደ ወይም በተንኮል አዘል ሶፍትዌር ዝርዝር ውስጥ ያለ ፋይል በረድፉ ላይ ምልክት ይደረግበታል፤ ኮድ ማስኬድ ለሚችሉ እና በዝርዝሩ ውስጥ ላሉ ፋይሎች **Open** ከመክፈቱ በፊት ማረጋገጫ ይጠይቃል። ማውረዶች የጀመሯቸው የሥራ ቦታ እና መገለጫ ናቸው፣ የዚያንም ማንነት የገባ አውድ ይጠቀማሉ። **ንጥልን ከዝርዝሩ ማስወገድ ፋይሉን ከዲስኩ ፈጽሞ አይሰርዘውም**፣ በየትኛውም መድረክ ላይ፤ ዝርዝሩ ከዳግም ጅምር በኋላም ይቆያል፣ ከግል ማውረዶች ዝርዝር በስተቀር።

143. የማውረዶች አቃፊ እና የመድረሻ ጥያቄ

> **የት ይገኛል፦** ቅንብሮች → **Downloads & files**፦ **Ask where to save each file** እና **Download folder**።

> **ምን ያደርጋል፦** ጥያቄው ካልበራ ፋይሎቹ በቀጥታ ወደተገለጸው አቃፊ ይሄዳሉ (ባዶ ከተተወ ወደ ሥርዓቱ አቃፊ)። ጥያቄው ሲበራ መድረሻው በእያንዳንዱ ጊዜ ይጠየቃል። የመሣሪያው ምርጫ ነው፤ ተጠቃሚውን ወደ ሌሎቹ መሣሪያዎች አይከተልም።

144. በማሽኑ ላይ ያለ ፋይልን መክፈት

> **የት ይገኛል፦** የምናሌ አሞሌ → **File** → **Open local file...**፤ ⋮ → **Page** → **Open local file...**፤ `Ctrl/Cmd+O`፤ ወይም ፋይሎችን ወይም አቃፊዎችን ወደ ትሮቹ ረድፍ ወይም ወደ መሣሪያ አሞሌው በመጎተት። በስልክ ላይ፦ የ፡ ሉህ → **Page** → **Open local file**።

> **ምን ያደርጋል፦** በሥርዓቱ መምረጫ የተመረጠን ፋይል (HTML እና MHTML ገጾች፣ PDF፣ ጽሑፍ) በትር ውስጥ ይከፍታል። በዴስክቶፕ ላይ የተጎተተ እያንዳንዱ ፋይል በትር ውስጥ ይከፈታል፣ አቃፊ ደግሞ ሊታሰስ እንደሚችል ዝርዝር ይከፈታል። ከዲስክ የተከፈተ ገጽ ምስሎችን፣ የቅጥ ሉሆችን፣ ስክሪፕቶችን እና የፊደል ቅርጾችን ከድር መጫን ይችላል፤ ከዲስክ ግን ከራሱ አቃፊ እና ከንዑስ አቃፊዎቹ ብቻ — የተቀመጠ ገጽ የራሱን ፋይሎች የሚይዘው እዚያ ነው። በ `fetch`፣ በXHR ወይም በWebSocket ምላሾችን ማንበብ፣ ወይም ጣቢያን ወይም ሌላ አቃፊን በክፈፍ ውስጥ ማካተት አይችልም፦ በዚህ መንገድ የወረደ የHTML ፋይል ዲስኩን ማንበብም ሆነ ይዘቱን ወደ ሌላ ቦታ መላክ አይችልም።

መድረኮች፦ መጎተት እና በማሽኑ ላይ ያሉ ገጾች ወሰኖች የዴስክቶፕ ናቸው፤ በAndroid እና iOS ላይ የሥርዓቱ መምረጫ ጥቅም ላይ ይውላል።

145. ገጹን ማስቀመጥ

> **የት ይገኛል፦** የምናሌ አሞሌ → **File** → **Save page** → **Web archive (MHTML)…** ወይም **HTML only…**፤ ⋮ → **Page** → **Save page**፤ `Ctrl/Cmd+S` እንደ MHTML መዝገብ ያስቀምጣል።

> **ምን ያደርጋል፦** ገጹን እንደ ሙሉ የድር መዝገብ (MHTML) ወይም እንደ HTML ብቻ ያስቀምጣል። ፋይሉ የሚጻፈው መድረሻው በግልጽ ከተመረጠ በኋላ ብቻ ነው። ከግል ወይም ከStranger ትር Ciotto አስቀድሞ ያስጠነቅቃል (**This action leaves private browsing.**)።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ። በስልክ ላይ የ⋮ ሉህ **Save page…** ገጹን በተወዳጆች ወይም በንባብ ዝርዝር ውስጥ ያስቀምጣል (ንጥል 67)።

146. ማተም

> **የት ይገኛል፦** `Ctrl/Cmd+P`፤ የምናሌ አሞሌ → **File** → **Print page…**፤ ⋮ → **Page** → **Print page…**። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Page** → **Print page**።

> **ምን ያደርጋል፦** በዴስክቶፕ ላይ መጀመሪያ የCiotto የህትመት ቅድመ እይታን ይከፍታል፦ ገጹ አስቀድሞ ተደራጅቶ በPDF መመልከቻ ውስጥ ያለበት መስኮት ሲሆን፣ ከአዝራሮቹ በሥርዓቱ የህትመት መስኮት በኩል ማተም ወይም PDFኡን ማውረድ ይቻላል። በስልክ ላይ በቀጥታ የሥርዓቱን ህትመት ይከፍታል።

147. ገጹን እንደ PDF መላክ

> **የት ይገኛል፦** የምናሌ አሞሌ → **File** → **Export page as PDF…**፤ ⋮ → **Page** → **Export page as PDF…**። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Page** → **Save or share PDF**።

> **ምን ያደርጋል፦** በህትመት መስኮቱ ሳያልፍ የገጹን PDF በቀጥታ ያዘጋጃል። በስልክ ላይ ፋይሉ ለሥርዓቱ የማጋሪያ ሉህ ይሰጣል። ከግል ወይም ከStranger ትር Ciotto አስቀድሞ ያስጠነቅቃል።

148. አብሮ የተሠራ የPDF መመልከቻ

> **የት ይገኛል፦** ራስ-ሰር ነው፦ ወደ PDF የሚወስድ አገናኝ ወይም ከዲስክ PDF ሲከፈት።

> **ምን ያደርጋል፦** በዴስክቶፕ ላይ PDF እንደ ማንኛውም ፋይል በማውረዶች መደርደሪያ ላይ ከማረፍ ይልቅ በChromium መመልከቻ በትር ውስጥ ይከፈታል። ከዚያ መሸብለል፣ ማጉላት፣ በጽሑፉ ውስጥ መፈለግ፣ ማተም እና ማስቀመጥ ይቻላል።

መድረኮች፦ በiOS ላይ PDFኡ በሥርዓቱ የድር እይታ መመልከቻ በገጹ ውስጥ ይታያል። በAndroid ላይ Ciotto የራሱ መመልከቻ የለውም፦ PDFኡ ይወርዳል፣ በማውረዶች መደርደሪያ ውስጥ **Open**ን በመንካትም በሥርዓቱ መመልከቻ ይከፈታል።

149. ገጹን እንደ ምስል መቅረጽ

> **የት ይገኛል፦** የምናሌ አሞሌ → **File** → **Capture page**፣ ወይም ⋮ → **Page** → **Capture page**፦ **Visible area…**፣ **Full page…**፣ **Select area…**፣ **Copy visible area**፣ **Copy selected area**። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Page** → **Capture visible area**።

ምን ያደርጋል፦ የገጹን ፎቶ ያነሳል፦ የሚታየውን ክፍል፣ ሙሉውን ገጽ ወይም የተመረጠ ክፍል። ውጤቱ እንደ PNG ፋይል ሊቀመጥ ወይም ወደ ቅንጥብ ሰሌዳ ሊቀዳ ይችላል። ከ50 ሜጋፒክሰል በላይ ሲሆን ሙሉው ገጽ አይቀረጽም፦ Ciotto ይህንኑ ይናገራል (**The full page is larger than the 50 megapixel capture limit.**)፣ **Capture visible area** ወይም **Export PDF**ንም ያቀርባል። በAndroid እና iOS ላይ የሚቀርበው ለማጋሪያ ሉሁ የሚሰጠው የሚታየው ክፍል ብቻ ነው፣ ምክንያቱም የስልኩ የድር እይታ ሌሎቹን በአስተማማኝ ሁኔታ መቁረጥ አይችልም፦ የማይገኙት ንጥሎች አይታዩም።

150. ጣቢያን እንደ መተግበሪያ መጫን

የት ይገኛል፦ ⋮ → **Page** → **Install this site as an app…**፤ አስተዳደሩ በቅንብሮች → **Web apps** ውስጥ (**Open**፣ **Uninstall**)። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Page** → **Install this site as an app**፣ ከ**Manage Ciotto apps** ጋር።

ምን ያደርጋል፦ ከጣቢያው ማኒፌስት በመነሳት **Create Ciotto app** ወይም **Install in system** ያቀርባል (ከ**Cancel** በተጨማሪ)። **Create Ciotto app** ከተመረጠው መገለጫ ጋር ተሳስሮ የሚቆይ፣ በዚሁ ማሽን ላይ ያለ የCiotto መተግበሪያ ይፈጥራል፦ በዴስክቶፕ ላይ ያለ አሳሹ አሞሌዎች ይከፈታል፣ በስልክ ላይ ደግሞ በCiotto ትር ውስጥ። ከማኒፌስቱ ወሰን ውጭ የሚደረግ እያንዳንዱ አሰሳ ወደ ተራ የአሳሽ ትር ይመለሳል። በሥርዓተ ክወናው ውስጥ መጫን ለጊዜው በየትኛውም መድረክ ላይ አይገኝም፦ Ciotto መጫኑን ከማስመሰል ይልቅ ይህንኑ ይገልጻል (**No system web-app installer is available here. Create a Ciotto app instead.**)። ከግል ወይም ከStranger አውድ ምንም አይጫንም።

Q. ቅንብሮች፣ ዝማኔዎች እና ስርጭት

151. የቅንብሮች አሥራ አራቱ ክፍሎች

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **Settings…**፤ የምናሌ አሞሌ → **File** → **Settings…**፤ `Ctrl/Cmd+,`። በስልክ ላይ፦ የ⋮ ሉህ → **Settings**፣ ሙሉ ማያ ገጹን ይዞ፣ በ**Done** ይዘጋል።

> **ምን ያደርጋል፦** ለሁሉም ምርጫዎች ማዕከላዊ ቦታ ነው፤ በአራት ቡድኖች በተሰበሰቡ አሥራ አራት ክፍሎች ውስጥ። **You and Ciotto**፦ *General*፣ *Appearance & accessibility*፣ *New tab & startup*፣ *Search*። **Browsing**፦ *Tabs & performance*፣ *Downloads & files*፣ *Keyboard shortcuts*። **Privacy and identity**፦ *Privacy & security*፣ *Passwords & autofill*፣ *Profiles & workspaces*፣ *Sync, Lightning & devices*። **Advanced**፦ *Web apps*፣ *AI & automations*፣ *About & updates*። ከላይ ያለው **Search settings** በስሙ ውስጥ በሌሉ ቃላትም አንድን ክፍል ያገኛል (ለምሳሌ «ollama» ወደ AI & automations ይወስዳል)። አንዳንድ ንጥሎች የማን እንደሆኑ ይገልጻሉ፣ ለምሳሌ ቋንቋው (**Portable across your trusted devices.**) እና የማውረዶች አቃፊው (**Device-local…**)።

152. ሊበጁ የሚችሉ የቁልፍ ሰሌዳ አቋራጮች

> **የት ይገኛል፦** ቅንብሮች → **Keyboard shortcuts**።

> **ምን ያደርጋል፦** ገጹ በሁለት ተከፍሏል፦ በግራ ቁልፎቹን በመጫን የቁልፍ ጥምረቱ ይቀናበራል (**Build the shortcut**)፣ በቀኝ ምን ማድረግ እንዳለበት ከተቆልቋዩ ዝርዝር ይመረጣል (**Choose the action**)። ማንኛውንም ነገር ከማስቀመጡ በፊት ገጹ ያገኘውን ይናገራል፦ **Free — nothing uses it yet.**፣ **Already assigned to …** ወይም **The system keeps this one for …**። ሲላማው የአሳሽ ተግባር ወይም የተቀመጠ ማክሮ ሊሆን ይችላል (የ**Macros** ቡድን)፤ የተሰረዘ ማክሮ የቁልፍ ጥምረቱን ይመልሳል። ከሥሩ ሙሉው ዝርዝር አለ፤ በ**Tabs and windows**፣ **Navigation**፣ **This page**፣ **Privacy and data**፣ **Panels**፣ **Layout** እና **Application** ተከፍሎ፣ በ**Search actions**ም ሊፈለግ የሚችል ነው፤ እያንዳንዱ ረድፍ ↺ (**Reset to default**) እና × (**Disable**) አለው፣ በግርጌውም **Reset all to defaults** እና ምን እንደሚያደርጉ ከጎናቸው የተጻፈባቸው **Kept by the system** የቁልፍ ጥምረቶች አሉ። መስኩ ቁልፎችን እያዳመጠ ሳለ የምናሌው አቋራጮች ይቆማሉ፤ ስለዚህ Ctrl+T'ን ለመመደብ መጫን ከኋላ ባለው መስኮት ውስጥ ትር አይከፍትም።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ፤ በስልክ ላይ ክፍሉ ይህንኑ ይገልጻል (**Keyboard shortcuts are a desktop feature…**)።

153. የአሳሽ ውሂብን ማስመጣት እና መላክ

> **የት ይገኛል፦** ቅንብሮች → **General**፣ የ**Import and export browser data** ሳጥን፤ የይለፍ ቃላትን መላክ በቅንብሮች → **Passwords & autofill** → **Export passwords** ውስጥ ነው።

> **ምን ያደርጋል፦** ከHTML፣ JSON ወይም CSV ፋይል (**Choose HTML, JSON or CSV**)፣ ወይም በዴስክቶፕ ላይ በዚያው ኮምፒውተር ላይ ከተጫኑት **Chrome**፣ **Edge**፣ **Firefox** እና **Safari** በቀጥታ ያስመጣል፦ ከእነዚህ ተወዳጆች እና ታሪክ ይነበባሉ (ከSafari፣ በmacOS ላይ ብቻ፣ ተወዳጆቹ)፤ የይለፍ ቃላት እና የፍለጋ ሞተሮች ግን የተላከ ፋይል ይፈልጋሉ፤ ስለዚህ ምንም የተቆለፈ ማከማቻ በድብቅ አይቀዳም። ምድቦቹ **Favorites and reading list**፣ **History**፣ **Passwords** እና **Custom search engines** ናቸው፤ የተቀመጡ ንጥሎች ወሰን (**Saved-item**

> **scope**፦ **Current workspace** ወይም **Personal**) እና የይለፍ ቃላቱን የሚቀበለው መገለጫ (**Password destination profile**) ይመረጣሉ፣ ከዚያ **Import selected**። **ኩኪዎችን፣ ንቁ ክፍለ ጊዜዎችን፣ ቅጥያዎችን ወይም የግል ውሂብን ፈጽሞ አያስመጣም።** **Export non-sensitive data** ተወዳጆችን፣ የንባብ ዝርዝርን፣ ታሪክን እና የፍለጋ ሞተሮችን ይልካል። የይለፍ ቃላት ለብቻቸው ይላካሉ፣ ዋናውን የይለፍ ቃል ካስገባህ በኋላ፣ በ**Export unencrypted CSV**፦ ፋይሉ ያልተመሰጠረ ነው፣ ገጹም ይህንን ይናገራል።

መድረኮች፦ የተጫኑ አሳሾችን ማንበብ ዴስክቶፕ ብቻ ነው፤ በAndroid እና iOS ላይ በሥርዓቱ መምረጫ ከተመረጡ ፋይል ይመጣል፣ የይለፍ ቃላትን መላክም አይገኝም።

154. በአሞሌው ላይ የተሰኩ ትዕዛዞች

> **የት ይገኛል፦** ⋮ → **Customise Toolbar**፤ ለማክሮ ደግሞ በMacro Studio ውስጥ **Add to header**ም።

> **ምን ያደርጋል፦** ከ**Browser commands** (ከአዲስ ትር እስከ **Burn everything** እና **Page DevTools** ድረስ ሃያ አምስት ትዕዛዞች)፣ ከነቁ **Macros** እና ከ**Extensions** መካከል እስከ አምስት ንጥሎችን በመሣሪያ አሞሌው ላይ እንድትሰካ ያስችልሃል፤ ስለዚህ የሚደጋገሙ ሥራዎች በአንድ ጠቅታ ርቀት ላይ ይሆናሉ። ከላይ ምናሌው ስንት ቦታዎች እንደተያዙ ይናገራል (**Pinned to the toolbar — N of 5**)።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ፤ በስልክ ላይ ይህን ሚና የሚጫወቱት የ፡ ሉህ ፈጣን እርምጃዎች ናቸው።

155. ነባሪ አሳሽ

> **የት ይገኛል፦** በመነሻ ገጹ ላይ ያለው የ**Make Ciotto my default browser** አዝራር።

> **ምን ያደርጋል፦** ሥርዓተ ክወናው አገናኞችን በCiotto እንዲከፍት ይጠይቃል። በWindows ላይ የነባሪ መተግበሪያዎች ቅንብሮችን ይከፍታል፤ በዚያም ምርጫው የሰውየው ሆኖ ይቀራል፤ በAndroid ላይ ለአሳሽ ሚና የሥርዓቱን ጥያቄ ይጠቀማል፤ በiOS ላይ የሥርዓቱን ቅንብሮች ይከፍታል። Ciotto አስቀድሞ ነባሪ አሳሽ ሲሆን አዝራሩ ይጠፋል፤ ይህንን ማወቅ በማይፈቅደው iOS ላይ ግን እንደታየ ይቆያል። ከሌላ መተግበሪያ የተከፈተ አገናኝ በአዲስ ትር ውስጥ ይከፈታል፣ በጅምርም ሆነ Ciotto አስቀድሞ ክፍት ሆኖ።

156. ዝማኔዎች እና የልቀት ሰርጥ

> **የት ይገኛል፦** የምናሌ አሞሌ → **Help** → **Check for Updates…**፤ ⋮ → **Check for Updates…**፤ ቅንብሮች → **About & updates** → **Check for updates**። ሰርጡ (⋮ → **Release Channel**፦ **Stable** ወይም **Beta (early releases)**፣ እና በቅንብሮች ውስጥ **Release channel**) የሚታየው ራስ-ሰር ዝማኔዎች ባሉበት ቦታ ብቻ ነው። በስልክ ላይ፦ ቅንብሮች → **About & updates**።

> **ምን ያደርጋል፦** አዲስ ስሪት መኖሩን ይፈትሻል። በ**ራስ-ሰር** ሁነታ (የዴስክቶፕ ሕዝባዊ ስርጭት) ዝማኔው በጀርባ ይወርዳል፣ አንድ ቀጭን አሞሌም **Ciotto … is ready. Restart to update.** ይላል፣ ከ**Restart Now** እና **Later** ጋር፦ መጫኑ የሚከናወነው ሲጠየቅ ብቻ ነው። **በእጅ** በሚሠራው ሁነታ — የግል የሙከራ ጥቅሎች ሁነታ፣ እንዲሁም ሁልጊዜ የAndroid እና የiPhone ሁነታ — በጀርባ ምንም አይወርድም፦ Ciotto የአሁኑ ስሪት የትኛው እንደሆነ ጣቢያውን ይጠይቃል (በዴስክቶፕ ላይ ከጅምር ትንሽ በኋላ ከዚያም በየአራት ሰዓቱ፣ በስልክ ላይ በጅምር እና ወደ መተግበሪያው በተመለስክ ቁጥር)፤ አዲስ ስሪት ካለም በመስኮቱ አናት ላይ ባለ ቀጭን አሞሌ ይናገራል (**Ciotto … is available.**፣ ከ**Download** እና **Later** ጋር)። **Download** የማውረጃ ገጹን ይከፍታል፤ ለሙከራ ጥቅሎቹ ይህ ገጽ ማረጋገጫ ይጠይቃል፤ መጫኑ የሰውየው እርምጃ ሆኖ ይቀራል። ጣቢያው የተጫነው ስሪት ከአሁን በኋላ እንደማይደገፍ ከገለጸ፣ ዴስክቶፑ ይህንኑ ይናገራል (**This version of Ciotto (…) is no longer**

> **supported.**፣ ከ**Download the Latest Version** እና **Quit** ጋር)፣ ስልኩም **Update Ciotto** ያለበት ማያ ገጽ ያሳያል።

157. ማረጋገጫ የሚጠይቅ የግል ስርጭት

> **የት ይገኛል፦** የመተግበሪያው ትዕዛዝ አይደለም፦ የሙከራ ጥቅሎቹ የሚደርሱበት መንገድ ነው።

> **ምን ያደርጋል፦** የግሉ ሰርጥ በትክክል እነዚህን ውጤቶች ያመርታል፦ ለWindows x64 የNSIS ጫኚ፣ ለmacOS ARM64 DMG፣ ለLinux x64 AppImage እና .deb፣ ለAndroid የተፈረመ APK። ለiOS፣ ለድር መተግበሪያው እና ለቅጥያዎቹ የሚወርድ ምንም ውጤት አይመረትም፤ የድር መተግበሪያው እና ቅጥያዎቹ የዝማኔ ትዕዛዞችን አያሳዩም፣ በiOS ላይ ግን ቅንብሮች → **About & updates** አሁንም **Check for updates** አለው (ንጥል 161)። የAPKው ፊርማ ሊረጋገጥ ካልቻለ ልቀቱ ውድቅ ይደረጋል።

158. በጥቅሎች ውስጥ የበይነገጹ ምርመራ ታግዷል

> **የት ይገኛል፦** የምናሌ አሞሌ → **View** → **Toggle Interface DevTools** (በልማት ግንባታዎች ውስጥ ብቻ ይገኛል)። የ**ገጹ** መሣሪያዎች ሁልጊዜ ይገኛሉ፦ በWindows እና Linux ላይ `F12`፣ በmacOS ላይ `Alt+Cmd+I` (እንደገና ሊመደቡ ይችላሉ፣ ንጥል 152)፣ የምናሌ አሞሌ → **View** → **Toggle Page DevTools**፣ ፧ → **Tools** → **Page DevTools**።

> **ምን ያደርጋል፦** የታሸገ ግንባታ የCiotto በይነገጽን በቀጥታ መመርመርን አይፈቅድም፤ ስለዚህ ኮዱ በእረፍት ላይ እያለ ለመጠበቅ የተሠራው ሥራ በሚሄድ ፕሮግራም ውስጥ በሁለት ጠቅታዎች አይሻርም። የተጎበኘን ገጽ መመርመር እንዳለ ይቆያል፦ አሳሽ የሚኖረው ለዚሁ ነው።

መድረኮች፦ በAndroid ላይ የድር እይታ ምርመራ ክፍት የሆነው በdebug ግንባታዎች ውስጥ ብቻ ነው፤ በiOS ላይ አልነቃም፤ በስልክ ላይ የገጽ ገንቢ መሣሪያዎች የሉም።

159. የHelp ምናሌ፦ መረጃ፣ ምንጭ ኮድ እና የብልሽት ሪፖርቶች

> **የት ይገኛል፦** የምናሌ አሞሌ → **Help**።

> **ምን ያደርጋል፦ Discover Ciotto**፣ **About Ciotto** (ስሪቱ፣ «The browser that works for you, with macros, AI and sign-in over Lightning.» የሚለው ዓረፍተ ነገር፣ የGPL-3.0 ፈቃድ እና የምንጭ ኮዱ አድራሻ)፣ **Check for Updates…**፣ **Ciotto Website**፣ **Get the Source Code** እና የ**Report Crashes** ሳጥንን ይሰበስባል። የብልሽት ሪፖርቶች እስክታበራቸው ድረስ ጠፍተው ይቆያሉ፤ ሲበሩ Ciotto ብልሽቶቹን በኮምፒውተሩ ላይ ይመዘግባል፣ የሚልካቸውም ወደ ተዋቀረ የመሰብሰቢያ አገልግሎት ብቻ ነው፤ እንዲህ ያለ አገልግሎት ግን ለጊዜው በየትኛውም ግንባታ ውስጥ የለም። ሳጥኑን ማጥፋት ከሚቀጥለው ጅምር ጀምሮ ይሠራል።

መድረኮች፦ ዴስክቶፕ ብቻ፤ በmacOS ላይ **About Ciotto** በመተግበሪያው ምናሌ ውስጥም አለ። በስልክ ላይ ስሪቱ እና ዝማኔዎቹ በቅንብሮች → **About & updates** ውስጥ ናቸው።

R. በመድረኮች መካከል ያሉ ልዩነቶች

እስካሁን የተዘረዘሩት ባህሪያት የተገለጹት በዴስክቶፕ መልካቸው ነው፤ እሱም ከሁሉ የተሟላው ነው። የዚህ ክፍል ንጥሎች በሌሎች ቦታዎች የሚለወጡውን ያጠቃልላሉ፦ ተጨማሪ ባህሪያት አይደሉም፤ ያው ባህሪያት በእያንዳንዱ መድረክ ላይ የሚቀርቡበት መንገድ ናቸው፣ የስልኩን በይነገጽም ጨምሮ።

160. Ciotto በAndroid ላይ

> **የት ይገኛል፦** ከተፈረመ APK (ቀጥተኛ ሰርጥ) ወይም ከPlay ሰርጥ የተጫነ የCiotto መተግበሪያ።

> **ምን ያደርጋል፦** ያው አሳሽ ከታመቀ ቅርፊት ጋር (የስልኩን በይነገጽ የሚመለከተው ንጥል ከዚህ በኋላ ይገኛል)። የ፡ አዝራር የሥርዓቱን ምናሌዎች የሚተካ፣ ከታች ተንሸራቶ የሚወጣ ሉህ ይከፍታል፦ ከላይ የአምስቱ ፈጣን እርምጃዎች ረድፍ፣ ከዚያ **New tab**፣ **New private tab**፣ **Reopen closed tab** እና አራት ቡድኖች — **Page**፣ **Workspaces and layout**፣ **Tools**፣ **Privacy and identity** — በመጨረሻም **Discover Ciotto** እና **Settings**። በውስጡ የሚታዩት በእርግጥ የሚሠሩት ንጥሎች **ብቻ** ናቸው፦ ገና ያልተዛወረ ባህሪ ተቀምጦ የማይሠራ ከመሆን ይልቅ ጭራሽ አይኖርም። የሚዲያ መቆጣጠሪያዎች፣ የገጽ ገንቢ መሣሪያዎች፣ አዲስ መስኮት፣ ዝግጁ አቀማመጦች እና አቀማመጥን መሳል ሆን ተብለው ውጭ ቀርተዋል።

161. Ciotto በiOS ላይ

> **የት ይገኛል፦** በiPhone እና iPad ላይ ያለው የCiotto መተግበሪያ።

> **ምን ያደርጋል፦** ከAndroid ጋር ያው የታመቀ ቅርፊት፣ WebKit ካስገደዳቸው ማስተካከያዎች ጋር፦ የሂደቶችን ማስተኛት ለሥርዓቱ ይተዋል፣ የሥርዓቱ የራሱ Picture in Picture ይገኛል፣ ማመሳሰልን መቀበል የሚካሄደውም መተግበሪያው ንቁ ሲሆን ነው፤ መተግበሪያው ተኝቶ ሳለ ላኪው የራሱን የተመሰጠረ ወረፋ ይይዛል። እንደ Android ሁሉ፣ አዲስ መስኮት የሚጠይቅ አገናኝ በዚያው ትር ውስጥ ይከፈታል፤ የገጾቹ የንግግር ሳጥኖች (`alert`፣ `confirm`፣ `prompt`) የጣቢያውን ስም እና በCiotto ቋንቋ የተጻፉ አዝራሮችን ያሳያሉ፤ የ`ciotto://pair` አገናኞች መተግበሪያው ተዘግቶም ይደርሳሉ። ማይክሮፎን የሚጠይቅ ገጽ ካሜራንም አያስጠይቅም። የመገኛ ቦታ ጥያቄው የWebKit ሆኖ ይቀራል፦ በiOS ላይ Ciotto አያቋርጠውም።

የስርጭት ማስታወሻ፦ ለግሉ የሙከራ ሰርጥ ምንም የiOS ጥቅል አይመረትም። ቅንብሮች → **About & updates** ግን ስሪቱን እና የአሁኑን ስሪት ከጣቢያው የሚያነበውን **Check for updates** ያሳያል።

162. የስልኩ በይነገጽ

> **የት ይገኛል፦** ቅንብሮች → **Appearance & accessibility** → **Mobile interface**፤ በ፡ ሉህ አናት ላይ የፈጣን እርምጃዎች ረድፍ፤ በአሞሌው ላይ የትሮቹን ቁጥር የሚያሳየው አዝራር።

> **ምን ያደርጋል፦** የAndroid እና የiOSን የታመቀ ቅርፊት ያስተካክላል። **Toolbar position** አሞሌውን እና ትሮቹን ከታች (**Bottom**፣ ነባሪው ምርጫ) ወይም ከላይ (**Top**) ያስቀምጣል፤ እንደገና የመጫኛ አዝራሩ በአድራሻ መስኩ ውስጥ ነው። በነባሪ በበራው **Swipe gestures on the address bar**፣ በአድራሻ አሞሌው ላይ በአግድም ማንሸራተት ወደ ቀጣዩ ወይም ወደ ቀዳሚው ትር ይወስዳል (ከቀኝ በሚጻፉ ቋንቋዎች በተገላቢጦሽ)፤ ወደ ማያ ገጹ መሃል ማንሸራተት — አሞሌው ከታች ሲሆን ወደ ላይ፣ አሞሌው ከላይ ሲሆን ወደ ታች — የትሮቹን ዝርዝር ይከፍታል። **Quick actions** በ፡ ሉህ አናት ላይ ያሉትን አምስቱን ፈጣን እርምጃዎች ይመርጣል (በነባሪ **Ask your**

> **tabs**፣ **Notes for this page**፣ **Reader mode**፣ **Workspaces** እና **What was blocked here**)፣ ለቅደም ተከተሉ ቀስቶች እና **Restore defaults** አሉት፤ በሉሁ ውስጥ ከአንድ ንጥል አጠገብ ያለው «+» ንጥሉን ይጨምራል (**Add … to quick actions**)፣ አንድን እርምጃ ለሁለት ሰከንድ ተጭኖ በመያዝ ደግሞ ወደ ቆሻሻ መጣያው ይጎተታል። የትሮቹ ዝርዝር **Search tabs**፣ አዲስ ትር፣ የግል ትር እና እንደገና መክፈት አለው፤ ትሮቹንም **Open** እና **Inactive** (የተኙ ወይም የተራገፉ) በማለት ይከፍላል፣ ከ**Pinned**፣ **Locked**፣ **Private**፣ **Stranger**፣ **Sleeping** እና **Discarded** ምልክቶች ጋር፤ ከተቆለፉት በስተቀር ትር በ× ወይም ወደ ጎን በማንሸራተት ይዘጋል። ከተዘጋ በኋላ **Tab closed** ከ**Undo** ጋር ለአምስት ሰከንድ ይታያል።

መድረኮች፦ Android እና iOS ብቻ። በስልክ ላይ አንድ መስኮት ቢበዛ ሁለት ፓነሎች አሉት፣ መገለጫውም የሚመረጠው በፓነል ሳይሆን በሥራ ቦታ ነው።

163. የድር አጋር መተግበሪያ

> **የት ይገኛል፦** በማንኛውም አሳሽ ውስጥ የሚከፈት፣ ማረጋገጫ የሚጠይቅ የድር ገጽ።

> **ምን ያደርጋል፦ አሳሽ አይደለም**፦ ለማመሳሰል አጋር ነው። ሁኔታውን እና ምድቦቹን ያሳያል፤ መሣሪያዎችን እና እውቂያዎችን እንድታጣምር (**Invite my device**፣ **Invite a contact**፣ **Verify and pair**)፣ የገቢ መልእክት ሳጥንን እንድታነብ፣ የሌሎች መሣሪያዎችን ትሮች እንድታይ፣ የተመሳሰሉ የተቀመጡ ንጥሎችን እንድትመለከት እና ተንቀሳቃሽ ምርጫዎችን (ገጽታ፣ ቋንቋ፣ የHome አዝራር፣ የተወዳጆች አሞሌ) እንድታስተካክል ያስችልሃል። **Send a copy** የመተግበሪያውን ራሱ ገጽ አድራሻ ለተጣመረ አቻ ይልካል፣ እንደ ቅጂ ብቻ እና ያለ መልእክት። የመግቢያ መረጃዎቹ ቁልፎች ፈጽሞ እዚህ አይደርሱም፣ ከመስመር ውጭ ቅጂዎቹም አይደርሱም።

164. ለChromium፣ Firefox እና Safari የCiotto ቅጥያዎች

> **የት ይገኛል፦** በሌላ አሳሽ ውስጥ የተጫነው የCiotto ቅጥያ ብቅ ባይ መስኮት።

> **ምን ያደርጋል፦** ትርን ወደ Ciotto ዓለም ለማምጣት የሚያገለግል የተገደበ ብቅ ባይ መስኮት፦ የአሁኑን ትር የራሱ መተግበሪያ ባለው አጋር በኩል ወደ መሣሪያ ወይም ወደ እውቂያ ይልካል (**Send this tab**)፣ በተወዳጆች ወይም በግል የንባብ ዝርዝር ውስጥ ያስቀምጠዋል (**Save favorite**፣ **Read later**)፣ የገቢ መልእክት ሳጥንን፣ የሌሎች መሣሪያዎችን ትሮች እና የተመሳሰሉ የተቀመጡ ንጥሎችን ያሳያል፣ በግብዣም ለማጣመር ያስችላል። የአስተናጋጁን አሳሽ የአድራሻ አሞሌ፣ የትር ቡድኖች፣ ማውረዶች ወይም የደህንነት መቆጣጠሪያዎች **አይተካም**፣ ከይለፍ ቃላት ጋር የተያያዘ ምንም ፈቃድም አይጠይቅም። የ`tabs`፣ `storage` እና `alarms` ፈቃዶችን (በChromium ላይ `offscreen`ንም) እና ወደ ሁሉም የhttp እና https አድራሻዎች መዳረሻን ይጠይቃል።

165. የስርጭት ጣቢያ

> **የት ይገኛል፦** የCiotto ሕዝባዊ ጣቢያ።

> **ምን ያደርጋል፦** ምርቱን ያስተዋውቃል፣ የማውረጃ አገናኞችን እና የግሉን ሰርጥ ማረጋገጫ የሚጠይቅ ገጽ ያስተናግዳል። **ፈጽሞ አሳሹ የሚሄድበት አካባቢ አይሆንም**፦ በጣቢያው ውስጥ የሚሄድ የCiotto ስሪት አይደለም።

Ciotto የሚወርደው ከ**ciotto.org** ነው፤ እዚያም ይህን መመሪያ በሌሎች ቋንቋዎችም ታገኘዋለህ።